ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

ΓΙΑ ΤΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

δίμηνη θεωρητική και πολιτική επιθεώρηση πάλης κριτικής και συζήτησης στο χώρο του επαναστατικού μαρξισμού

Γιὰ τὶς ἐκλογὲς καὶ μετὰ

Ἡ Κύπρος μετὰ τὸ Μακάριο

Ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐπανάσταση

Ντοσιὲ Οἰκολογίας

— Ἡ πυρηνικὴ παγίδα

— Οἰκολογία καὶ ἐλευθερία

Πάνω στὴ διεθνῆ πολιτικὴ κατάσταση

Γαλλία: Ἀποφασιστικὴ καμπὴ γιὰ τὴν Ἀριστερὰ

Ἡ πρόσφατη ἐξέλιξη τοῦ Εὐρωκομμουνισμοῦ — τὰ «σταγονίδια» κι ἡ «κάθαρση» — ἐκπαιδευτικὴ «μεταρρύθμιση» — ἡ πάλη στὰ σωματεῖα

Ὀχτώβρης-Νοέμβρης 1977 10 Δρχ. 20

Γιὰ τὶς ἐκλογὲς καὶ μετὰ

Ἡ ἐπιτάχυνση τῶν ἐκλογῶν ἦταν ἀναπόφευκτη καὶ πραγματοποιεῖται μέσα σὲ συνθῆκες ποὺ εὐνοοῦν καὶ πάλι τὴν ἀνάδειξη πολιτικῆς πλειοψηφίας γύρω ἀπὸ τὸ σημερινὸ Πρόεδρο τῆς Κυβέρνησης.

Πρῶτα - πρῶτα ὁ ἐκλογικὸς νόμος ποὺ ψηφίστηκε, εἶναι «ραμένος καὶ κομένος» γιὰ τέτοιο ἀποτέλεσμα.

Δεύτερο, ἡ κατάσταση τῶν σχηματισμῶν τῆς Ἀριστερᾶς εἶναι τέτοια, ποὺ ἀποκλείει ὡς τὰ τώρα τὴ δημιουργία κοινοῦ Μετώπου τους πάνω σ' ἕνα προχωρημένο πρόγραμμα ἱκανὸ ν' ἀντιμετωπίσει ἀποτελεσματικὰ τὴ Δεξιά.

Ἡ τελευταία ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκμεταλλεύεται τὸ κλίμα ποὺ δημιουργεῖ ἡ παρατεινόμενη διένεξη μὲ τὴν Τουρκία, γιὰ τὴν Κύπρο καὶ τὸ Αἰγαῖο. Χάρη σ' αὐτὸ τὸ κλίμα, ἡ ὅλη της ἀντικοινωνικὴ πολιτικὴ σὲ βάρος τῶν ἐργαζομένων, ἐφαρμόζεται, μὲ τὴν πρακτικὴ στὴν οὐσία συγκατάθεση τῶν Κομμάτων τῆς Ἀριστερᾶς.

Παράδειγμα αὐτὸ ποὺ γίνεται χρόνο μὲ τὸ χρόνο στὸ ἐπίπεδο τῶν ἐξοπλισμῶν, καὶ ποὺ κάνει οἰκονομικὰ ἀδύνατη κάθε οὐσιαστικὴ προαγωγὴ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας.

Ἀπὸ τὰ 200 δισεκατομμύρια δραχμὲς τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ τοῦ χρόνου 25% θὰ πᾶνε γιὰ τὸν «ἐξοπλισμὸ τῆς χώρας», δηλαδὴ περισσότερα ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη χώρα τοῦ ΝΑΤΟ. Στὴν οὐσία, οἱ πολεμικὲς δαπάνες εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερες.

Χάρη στὸν ἀνερχόμενο δανεισμό, καὶ τὸ ὑψηλὸ ἀκόμα ἐπίπεδο τῶν ἐσόδων ἀπὸ τὸν τουρισμὸ (824 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1976), τὴν ἐμπορικὴ ναυτιλία (914 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1976) καὶ τὰ ἐμβάσματα τῶν ἐργαζομένων στὴν ἀλλοδαπὴ (803 ἑκατ. δολλάρια τὸ 1976), ἡ Ἑλλάδα ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιπλέει μ' ἕνα ποσοστὸ ἐπίσημης ἀνεργίας σχετικὰ χαμηλὸ (4%), καθὼς καὶ πληθωρισμοῦ (15%).

Ἀλλὰ οἱ συνέπειες τῆς παρατεινόμενης παγκόσμιας οἰκονομικῆς ὕφεσης, μόλις πρόσφατα ἄρχισαν νὰ γίνονται αἰσθητές, μὲ περιορισμὸ τῶν ἐμβασμάτων ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπή, καθὼς καὶ τῶν πόρων ἀπὸ τὴν ἐμπορικὴ ναυτιλία.

Ἡ μεγαλύτερη ὡστόσο δοκιμασία βρίσκεται μπροστά μας, σὲ περίπτωση ἔνταξης τῆς χώρας στὴν Κοινὴ Ἀγορά.

Ἡ Κυβέρνηση, ποὺ ἔχασε πιὰ κάθε ἐλπίδα νὰ πετύχει αὐτὸ τὸ στόχο πρὶν τὶς ἐκλογές, ἀποφάσισε νὰ τὶς ἐπιταχύνει πρὶν ἡττηθεῖ ἡ Δεξιὰ στὴ Γαλλία, καὶ χειροτερεύσει ἐπίσης περισσότερο ἡ διεθνὴς οἰκονομικὴ ὕφεση.

Ἔνταξη πάντα στὴν Κοινὴ Ἀγορά, ἀκόμα καὶ σὲ περίπτωση ποὺ ὑπερνικηθοῦν οἱ ἀντιδράσεις τῶν Γάλλων καὶ Ἰταλῶν (ποὺ φοβοῦνται γιὰ τὴ δικιά τους ἀγροτικὴ παραγωγή), θὰ σήμαινε κατακλυσμὸ τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανικῆς ἀγορᾶς, ἀπὸ τὶς πολυεθνικὲς καὶ ἄλλες ξένες ἐπιχειρήσεις.

Χρειάζεται ἑπομένως «ὀρθολογιστικὴ» προπα-

ρασκευὴ τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, μὲ αὐξανόμενο παρεμβατισμὸ τοῦ Κράτους, καὶ ἀνάπτυξη ἔξω ἀπὸ τὸν καθαρὰ Κρατικὸ οἰκονομικὸ τομέα ἰδιωτικοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ ἀπὸ μεγάλες ἐπιχειρήσεις. Τέτοιες τροποποιήσεις καὶ ἀλλαγὲς σημαίνουν, τουλάχιστον σὲ μιὰ πρώτη φάση, περισσότερες ἀκόμα «θυσίες» ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους, ὥστε ν' αὐξηθοῦν τὰ περιθώρια κέρδους τῶν «ἑλληνικῶν» ἐπιχειρήσεων γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ ἐπενδύσουν παραγωγικά, καὶ ν' αὐξηθεῖ ἡ συναγωνιστικότητά τους μὲ τὶς «ξένες» ἐπιχειρήσεις.

Τὸ τονίσαμε καὶ ἄλλοτε, ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση ἀκολουθεῖ πολιτικὴ ἐνίσχυσης ἀφ' ἑνὸς τῆς κρατικῆς οἰκονομίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἰδιωτικοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ, ἀναγκαῖες προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἔνταξη στὴν Κοινὴ 'Αγορά.

Τέτοια πολιτικὴ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κλίμα «κοινωνικῆς εἰρήνης», ποὺ ἡ σημερινὴ Κυβέρνηση προσπαθεῖ νὰ τὸ διατηρήσει ἀφ' ἑνὸς ἐκμεταλλευομένη τὴν ἐθνικὴ συγκυρία, τὸν «κίνδυνο πολέμου μὲ τὴν Τουρκία», καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὰ ἐντεταγμένα στὸ Κράτος Συνδικάτα, καὶ τὴ διάσπαση ποὺ διατηρεῖται στὸν τομέα συνδικαλιστικῆς ὀργάνωσης τῶν 'Εργαζομένων.

"Οτι ἡ Δεξιὰ ἀκολουθεῖ τέτοια πολιτικὴ εἶναι φυσικό. 'Εκεῖνο ὡστόσο ποὺ διευκολύνει αὐτὴ τὴν πολιτικὴ εἶναι ἡ στάση τῆς 'Αριστερᾶς. Κι αὐτὸ εἶναι ἡ πραγματικὴ «ἀνωμαλία».

'Η παραδοσιακὴ καὶ νέα 'Αριστερὰ στὴ χώρα μας ἐξακολουθεῖ νὰ δρᾶ διασπασμένη καὶ πάνω σὲ διαφορετικὲς γραμμές.

'Η διάσπαση δὲν προέρχεται μόνο ἀπὸ τὸ παρελθόν, δὲν εἶναι μόνο κληρονομημένη κατὰ κάποιο τρόπο. Τρέφεται καὶ διατηρεῖται ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ ἀντιμετωπίζονται τὰ σημερινὰ προβλήματα.

"Οταν ὁρισμένες ὀργανώσεις τῆς 'Αριστερᾶς ἐπιδιώκουν «εὐρύτερο» «δημοκρατικὸ» μέτωπο μὲ τὴν ΕΔΗΚ, αὐτὸ δίνει ἐπιχειρήματα π.χ. στὸ ΠΑΣΟΚ νὰ διακηρύττει ὅτι ἡ «γραμμὴ» καὶ ὄχι ἡ «ἑνότητα» προέχει σὲ τέτοια περίπτωση.

'Αλλὰ τὸ ΠΑΣΟΚ ποιό συστηματικὸ ἀγώνα ἑνιαίου μετώπου τῶν ἐργαζομένων διεξάγει, ὥστε νὰ ὑποχρεώνει τὶς ἄλλες ἡγεσίες νὰ ἐνδώσουν ἢ ν' απογυμνωθοῦν, χάνοντας τὴ βάση τους;

Καμμιά. Κι αὐτὸ γιατὶ τὸ ἴδιο τὸ ΠΑΣΟΚ, ἔξω ἀπὸ τὴν ὑπερσωβινιστικὴ του γραμμὴ καὶ τὸ ἰδιότυπο ἀλλοπρόσαλλο ποπουλίστικο, «ἐθνικοεπαναστατικὸ» τῆς ὅλης του πολιτικῆς, ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν ἐγωϊστικὸ ὑπολογισμό, ὅτι μόνο του θὰ συγκεντρώσει ἀρκετὴ δύναμη ὥστε ν' ἀναδειχθεῖ τὸ πρῶτο κόμμα τῆς 'Αντιπολίτευσης. 'Αλλὰ τέτοιος προσανατολισμὸς σημαίνει πὼς ἡ κυριαρχία τῆς Δεξιᾶς προεξοφλεῖται σίγουρα γιὰ πολλὰ ἀκόμα χρόνια.

Στὴν οὐσία, ὅλοι οἱ παραδοσιακοὶ σχηματισμοὶ τῆς 'Αριστερᾶς, καθὼς καὶ τὸ ΠΑΣΟΚ, ξεκινοῦν ἀπὸ αὐτὴ τὴν προοπτική: ὅτι θὰ πλειοψηφίσει καὶ πάλι ὁ σχηματισμὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἡγηθεῖ ὁ Καραμανλῆς, καὶ ὅτι ἑπομένως αὐτὸ ποὺ προέχει εἶναι νὰ ἐξασφαλιστεῖ μιὰ κάποια κοινοβουλευτικὴ ἐκπροσώπηση ἀπὸ τὴν κάθε παράταξη, ὅσο γίνεται σημαντικότερη. Τέτοιος δὲν μπορεῖ νἆναι ὁ προσανατολισμὸς καὶ ὁ ὑπολογισμὸς τῆς πραγματικῆς 'Επαναστατικῆς 'Αριστερᾶς.

'Εκεῖνο ποὖναι ἀναγκαῖο, ὁλοένα καὶ περισσότερο ἐπιτακτικά, εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς ὀργανωμένης μαζικῆς δύναμης, ἱκανῆς ν' ἀγωνιστεῖ ,μακροπρόθεσμα, ἀποτελεσματικά, γιὰ τὴ δημιουργία τοῦ 'Ενιαίου 'Εργατικοῦ Μετώπου καὶ τῶν συνδικαλιστικῶν καὶ πολιτικῶν του ἐπιπτώσεων.

Στὴ χώρα μας εἶναι ἀναγκαῖο νὰ ὀργανωθεῖ ἑνιαῖο δημοκρατικὸ συνδικαλιστικὸ κίνημα, ἱκανὸ ν' ἀντιμετωπίσει τὸν κρατικὸ καὶ μονοπωλιακὸ καπιταλισμό, ποὺ ἀναπτύσσεται καὶ προωθεῖται, καθὼς βαδίζουμε πρὸς τὴν ἔνταξη στὴν Κοινὴ 'Αγορά.

"Οπως εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖο νὰ ὀργανωθεῖ 'Ενιαῖο Πολιτικὸ Μέτωπο, διεκδικώντας τὴν Κυβέρνηση, πάνω σ' ἕνα προχωρημένο, ἀντικαπιταλιστικὸ καὶ ἀντιϊμπεριαλιστικὸ πρόγραμμα, ποὺ θ' ἀνοίξει τὸ δρόμο πρὸς τὸ Σοσιαλισμὸ τὸ βασιζόμενο στὴ δημοκρατικὴ αὐτοδιαχείριση τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας, ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους καὶ τοὺς πολίτες της.

Μόνο μιὰ ἀνεξάρτητη, μαζική, 'Επαναστατικὴ 'Αριστερά, εἶναι ἱκανὴ νὰ παλαίψει ἐπίμονα γιὰ μιὰ τέτοια καθολικὴ ἀντίληψη τοῦ 'Ενιαίου 'Εργατικοῦ Μετώπου, καὶ ν' ἀνοίξει, ἐπὶ τέλους ,νέες, πραγματικὰ σοσιαλιστικὲς προοπτικὲς καὶ στὴ χώρα μας.

Σεπτέμβρης 1977

Ἡ Κύπρος μετὰ τὸν Μακάριο

Ὁ ξαφνικὸς θάνατος τοῦ Μακαρίου στέρησε τὴν Κύπρο ἀπὸ τὴ μακρόχρονη βοναπαρτιστική του ἐξουσία. Ἡ ἀσταθὴς ἰσορροπία ποὺ ἐπικρατοῦσε ἀνάμεσα σὲ ἀντιφατικές, ἀνταγωνιστικὲς καταστάσεις καὶ δυνάμεις, ἔσπασε πιὰ ὁριστικά. Μιὰ νέα ἐποχὴ ἀρχίζει μὲ ἀπρόβλεπτες ἀκόμα ὕστατες συνέπειες.

Ὁ Μακάριος ὑπῆρξε μία πολύπλοκη, πολυεδρικὴ ἱστορικὴ φυσιογνωμία, ποὺ ἀναπτύχθηκε σ' ἕνα μικρὸ χῶρο στὰ νότια σύνορα τῆς Εὐρώπης καὶ τοῦ «Τρίτου Κόσμου», ὅπου ἀπὸ χρόνια τώρα παίζεται τὸ δράμα τοῦ ἄλυτου «Μεσανατολικοῦ» προβλήματος.

Οἱ εἰδικὲς συνθῆκες αὐτοῦ τοῦ χώρου καὶ ἡ ἱστορία του ἐξηγοῦν τὸ βοναπαρτιστικὸ χαρακτήρα ποὺ ἀπέκτησε ἀνεπαίσθητα ἡ ἐξουσία τοῦ Μακαρίου. Χρειάζονταν ἀσφαλῶς ἰδιαίτερες ὑποκειμενικὲς προϋποθέσεις γιὰ νὰ μπορέσει κανεὶς νὰ διατηρήσει σὰν ἐπιδιαιτητὴς μιὰ ὁρισμένη ἰσορροπία ἀνάμεσα στ' ἀντιμαχόμενα συμφέροντα τῆς παντοδύναμης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, τῆς οἰκονομικῆς ἑλληνικῆς της ὀλιγαρχίας, τῶν ἀγροτικῶν καὶ ἐργατικῶν της μαζῶν, τῆς Ἑλλάδας, τῆς Τουρκίας, τῶν Ἄγγλων, τῶν Ἀμερικανῶν, τῶν Ρώσων.

Πραγματικὸ μωσαϊκὸ ἀπὸ κοινωνικὲς καὶ φυλετικὲς διαφορές, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀνταγωνιστικὲς ξένες ἐπιρροές, τοποθετημένη μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ «Μεσανατολικοῦ», ἡ Κύπρος τοῦ Μακαρίου μποροῦσε νἄχε ὁδηγηθεῖ πολὺ πιὸ γρήγορα στὸν ἐξαφανισμό της σὰν ἀνεξάρτητη, ἑνιαία, κρατικὴ ὀντότητα.

Τὸ μεγαλύτερο ἱστορικὸ ἐπίτευγμα τοῦ Μακαρίου, ὑπῆρξε ὅτι κατόρθωσε νὰ παρατείνει τὶς προθεσμίες, χωρὶς ὡστόσο ν' ἀποφύγει τελικὰ τὴν «καταστροφή».

Ἡ «καταστροφὴ» αὐτὴ δὲν ὑπῆρξε ὡστόσο μοιραία, ἀναπόφευκτη. Εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν μιᾶς ἀστικοδημοκρατικῆς ἡγεσίας ποὺ δὲν τόλμησε ποτὲ νὰ κόψει ἀποφασιστικὰ μ' ἕνα σύνολο ἀπὸ προλήψεις, περιορισμούς, λανθασμένες ἐκτιμήσεις καὶ προοπτικές.

Οἱ δεσμοὶ τοῦ Μακάριου μὲ τὴν Ἐκκλησία, τὴν ἑλληνοκυπριακὴ καὶ ἑλληνικὴ ἀστικὴ τάξη, τὴν καπιταλιστικὴ Δύση, καθόρισαν, σὲ τελευταία ἀνάλυση, τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ μέσα τῆς πολιτικῆς του.

Εἶναι τώρα φανερὸ πὼς ἡ Κύπρος μποροῦσε νὰ σταδιοδρομήσει ἑνιαία καὶ ἀνεξάρτητη, μόνο σὰν ἰδιαίτερο δημοκρατικὸ Κράτος, ἔξω ἀπὸ κάθε ἰδέα «Ἕνωσης», μὲ τὴν Ἑλλάδα, καὶ σταδιακῆς ἐξουδετέρωσης, μὲ τὸν ἕνα ἢ ἄλλο τρόπο, τῆς σημαντικῆς τουρκικῆς μειονότητας.

Ἡ κοντόφθαλμη, ἀνεύθυνη, σωβινιστικὴ πολιτικὴ τῆς Ἑλληνικῆς Δεξιᾶς, ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ ἑνὸς μεγάλου μέρους τῆς Ἀριστερᾶς της, δὲν μπόρεσε σὲ καμμιὰ στιγμὴ νὰ κατανοήσει ὅτι ἡ «Ἕνωση» περνοῦσε στὶς σημερινὲς συγκεκριμένες ἱστορικὲς συνθῆκες, ἀπὸ ἀναπόφευκτο πόλεμο μὲ τὴν Τουρκία.

Ὁ Μακάριος δὲν κατόρθωσε ποτὲ νὰ κόψει ἀποφασιστικὰ μ' αὐτὸ τὸ μοιραῖο προσανατολισμό, ὅπως δὲν κατόρθωσε ποτὲ νὰ ἱκανοποιήσει ὀρθὰ τὰ δημοκρατικὰ δικαιώματα τῆς Τουρκικῆς μειονότητας καὶ νὰ τὴν ἀποσπάσει ἔτσι ἀπὸ τὴ σωβινιστικὴ ἐπιρροὴ τῆς Τουρκικῆς Δεξιᾶς.

Ἡμίμετρα, δισταγμοί, παλινωδίες πάνω σ' αὐτὰ τὰ δυὸ καίρια σημεῖα συνετέλεσαν ἀποφασιστικὰ στὸ νὰ προκληθεῖ ἡ σημερινὴ «καταστροφή».

Ὁ Μακάριος σὲ καμμιὰ στιγμὴ δὲν μπόρεσε ν' ἀπαλλαγεῖ ἀπὸ τὴν «Ἑνωτικὴ» πίεση, γιὰ τὴν ὁποία ὡστόσο εὐθύνεται πρῶτα - πρῶτα ἡ Ἑλληνικὴ Δεξιά, καὶ ὁ ἑλληνικὸς σωβινισμός. Μὲ τὸ νὰ ἐκβιάζουν μιὰ ἀδύνατη «Ἕνωση» κατέστρεψαν τὴν καλλίτερη προθήκη τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν καίριο χῶρο τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Τὸ ἄλλο μεγάλο λάθος τοῦ Μακάριου ὑπῆρξε ἡ ἀπίθανα διστακτικὴ στάση του ἀπέναντι στὴ Χούντα, ποὺ διευκόλυνε τὸ πραξικόπημά της, καὶ τὴν εἰσβολὴ τῶν Τούρκων ποὺ ἐπακολούθησε. Μὲ τὸ νὰ διστάζει νὰ καταφύγει στὸν ἐξοπλισμὸ τῶν μαζῶν καὶ τὴν ἀναγκαία ἰδεολογική τους προετοιμασία, μὲ τὸ νὰ διατηρεῖ ἀσυγχώρητες αὐταπάτες γιὰ τὴν «πιστότητα», «τὸν πατριωτισμό», τὴ «νομιμοφροσύνη»

τοῦ δικοῦ του διαβρωμένου κρατικοῦ μηχανισμοῦ, τῆς Ἑλληνικῆς Κυβέρνησης καὶ τοῦ Στρατοῦ της στὴν Κύπρο, ὁ Μακάριος εὐθύνεται γιὰ τὸν τρόπο ποὺ ἀντιμετωπίστηκε στὴν Κύπρο τὸ πραξικόπημα τῆς Χούντας, ὅσο καὶ ἡ εἰσβολὴ τῶν Τούρκων.

Οἱ μάζες βρέθηκαν ἀπροετοίμαστες, ἄοπλες, προδομένες.

Ὁ Μακάριος εὐθύνεται τέλος, γιὰ τὴ συνέχιση μιᾶς τέτοιας πολιτικῆς ἀκόμα καὶ μετὰ τὴ θριαμβευτική του ἐπάνοδο στὴν Κύπρο τὸν Δεκέμβρη τοῦ 1975. Τότε τὸ κίνημα τῶν μαζῶν εἶχε πάλι φτάσει σ' ἕνα κατακόρυφο, ἀπομονώνοντας τὴ δεξιὰ στὴν Κύπρο καὶ ἕτοιμο νὰ συνεχίσει ἕνα δυναμικὸ πολύπλευρο ἀγώνα, σὲ ἑνιαῖο μέτωπο μὲ τὶς φτωχὲς Τουρκοκυπριακὲς μάζες, γιὰ μιὰ ἑνιαία, ἀνεξάρτητη, ἀποστρατικοποιημένη, ἀδέσμευτη πραγματικὰ δημοκρατικὴ Κυπριακὴ Δημοκρατία.

Ὁ Μακάριος ἀνέκοψε αὐτὸ τὸ ρεῦμα, πρᾶγμα ποὺ εἶχε σὰν συνέπεια νὰ ὁδηγηθοῦμε στὴ σημερινὴ χαρακτηριστικὴ πτώση τοῦ ἠθικοῦ τῶν μαζῶν στὴν Κύπρο.

Ἡ ἰδεολογικὴ δικαιολογία αὐτῆς τῆς πολιτικῆς ἦταν ὅτι ὁ ἀγώνας στὴν Κύπρο ἔχει ἐθνικοαπελευθερωτικό, ἀντιϊμπεριαλιστικὸ χαρακτῆρα, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διεξάγεται σ' ἕνα εὐρὺ «ἐθνικὸ» μέτωπο ὅλων τῶν τάξεων.

Πρόκειται γιὰ τὴ γνωστὴ θεωρία τῶν «παλλαϊκῶν», «ἀντιϊμπεριαλιστικῶν» μετώπων ποὺ κατευθύνονται στὴν οὐσία ἀπὸ ἐκπροσώπους τῆς δῆθεν «ἐθνικῆς» ἀστικῆς τάξης, καὶ πάνω στὸ δικό της πρόγραμμα. Οἱ ἐργαζόμενες μάζες τῶν ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν πρέπει νὰ ὑποστείλουν τὸ δικό τους ταξικὸ πρόγραμμα, γιὰ «ἀργότερα», στιγμὴ ποὺ δὲν ἔρχεται ποτέ, καὶ ν' ἀρκεστοῦν στὸ ἐλάχιστο πρόγραμμα ποὺ δέχεται νὰ «παραδεχθεῖ» ἡ «ἐθνικὴ» ἀστικὴ τάξη.

Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ εἶναι δυστυχῶς, πρακτικὰ σήμερα, καὶ ἡ πολιτικὴ τῆς Κυπριακῆς Ἀριστερᾶς, τοῦ ΑΚΕΛ καὶ ἀκόμα τῆς ΕΔΕΚ.

Τὸ ΑΚΕΛ ὑπῆρξε πάντα πιστὸς οὐραγὸς τοῦ Μακάριου, ἂν καὶ σὲ πολλὲς κρίσιμες στιγμὲς κράτησε βαθειὰ ὀπορτουνιστικὴ πολιτική, ποὺ πρακτικὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ «προδοσία» τοῦ «Ἐθνάρχη».

Γιατὶ στὴν οὐσία ἡ πολιτικὴ τοῦ ΑΚΕΛ καθορίζεται ἀπὸ τὰ εἰδικά του συμφέροντα στὴν Κύπρο, καὶ ἐκεῖνα τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης.

Τὸ ΑΚΕΛ στηρίζεται στὴ συντριπτικὴ γραφειοκρατία τῶν Συνδικάτων καὶ τῶν Συνεταιρισμῶν, ποὺ ἐλέγχουν τὸ ἀγροτικὸ καὶ ἐργατικὸ κίνημα τῆς Κύπρου.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ ΑΚΕΛ ἀκολουθεῖ πιστὰ τὴ σοβιετικὴ γραμμὴ ποὺ σχετικὰ μὲ τὴν Κύπρο εἶναι ἡ ἑξῆς: Νὰ διατηρηθεῖ βέβαια ἑνιαία καὶ ἀνεξάρτητη ἡ Κύπρος, ὥστε νὰ μὴν ἐνσωματωθεῖ τελείως στὸ ΝΑΤΟ, ἀλλὰ σὲ μιὰ γραμμὴ ποὺ νὰ ἱκανοποιεῖ ἐπίσης τὴν Τουρκία.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ δὲν φάνηκε ποτὲ διατεθειμένη ναρθεῖ σὲ ἀνοιχτὴ ρήξη μὲ τὴν Ἀμερικὴ γιὰ τὴν Κύπρο.

Ἡ Σοβιετικὴ Ρωσία καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες γιὰ ν' ἀποσπάσει τὴν Τουρκία ἀπὸ τὴν ἀποκλειστικὴ ἐπιρροὴ τῆς Ἀμερικῆς καὶ γι' αὐτὸ δὲν εἶναι διατεθειμένη, ὅπως καὶ ἡ Ἀμερική, νὰ ὑποστηρίξει ἀποκλειστικὰ τὴν ἑλληνικὴ πλευρὰ ἐναντίον τῆς Τουρκίας.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση θᾶταν σήμερα ὑπὲρ μιᾶς ἑνιαίας, ἀνεξάρτητης, Κυπριακῆς Ὁμοσπονδίας, πάνω ἀκόμα στὸ σημερινὸ διαμελισμὸ τοῦ νησιοῦ, φτάνει ν' ἀποφευχθεῖ ἡ «διπλὴ ἕνωση» μὲ πλήρη ἐπαναφορὰ τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδας στὸ ΝΑΤΟ.

Τὸ κοινωνικὸ καὶ γενικὸ «στάτους κβὸ» στὴν Κύπρο καθορίζει τὴν πολιτικὴ τοῦ ΑΚΕΛ.

Ἡ ΕΔΕΚ ἔχει ἀναμφισβήτητα πιὸ προχωρημένο καθολικὸ πρόγραμμα, ἀλλὰ πρακτικὰ τελευταῖα, ἐντάσσεται κι αὐτὴ στὸ σχῆμα τοῦ «Ἐθνικοῦ Ἀντιϊμπεριαλιστικοῦ Μετώπου», ὑποστέλλοντας συνειδητὰ τὸν ἄμεσο ἀγώνα γιὰ τὸ κοινωνικό, καθαυτὰ ταξικό, σκέλος τοῦ προγράμματός της. Τὸ κυριώτερο ἐπιχείρημα γιὰ τέτοιο προσανατολισμό, εἶναι «ὁ κίνδυνος καθολικῆς κατάληψης τῆς Κύπρου ἀπὸ τοὺς Τούρκους».

Ξεκινώντας ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐκτίμηση ἡ ΕΔΕΚ, προσπαθεῖ νὰ διατηρήσει κοινὸ Μέτωπο μὲ τὸ ΑΚΕΛ καὶ τοὺς «Μακαριακούς» τοῦ Δημοκρατικοῦ Κέντρου, ἀποκλείοντας τὴ Δεξιὰ γύρω ἀπὸ τὸν Κληρίδη τοῦ «Δημοκρατικοῦ Συναγερμοῦ».

Ποιοί εἶναι ὡστόσο σήμερα οἱ «Μακαριακοὶ» οἱ διατεθειμένοι νὰ συμμαχήσουν μὲ τὴν Ἀριστερά; Ἡ ΕΔΕΚ θεωρεῖ πὼς ὑπάρχει πάντα ἀνάμεσά τους μιὰ «ἐθνική», «προοδευτικὴ» πτέρυγα, ἐκείνη ποὺ ἐκπροσωπεῖ π.χ. τώρα ὁ Κυπριανοῦ, διατεθειμένη νὰ συνεχίσει τὴ γραμμὴ τοῦ Μακάριου.

Ἡ πτέρυγα αὐτὴ ὡστόσο δὲν δέχεται τὸ κοινωνικὸ πρόγραμμα τῆς ΕΔΕΚ. Δέχεται μόνο τὸ «ἐθνικό», «ἀντιϊμπεριαλιστικό» της σκέλος.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ΕΔΕΚ δέχεται νὰ ὑποστείλει πρακτικὰ αὐτὸ τὸ σκέλος, ὥστε ν' ἀποφευχθεῖ μετατόπιση τῶν «προοδευτικῶν Μακαριακῶν» πρὸς τὰ δεξιά, καὶ νὰ ἐξασθενήσει τὸ «ἐθνικὸ» μέτωπο. Ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτὰ δὲν στέκονται.

Πρῶτα - πρῶτα εἶναι λάθος νὰ ξεκινᾶ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἐκτίμηση ὅτι σκοπὸς τῆς Τουρκίας, στὴ συγκεκριμένη σημερινὴ ἱστορικὴ συγκυρία, εἶναι ἡ καθολικὴ κατάκτηση τῆς Κύπρου.

Τέτοια προσπάθεια θὰ περνοῦσε ἀπὸ ἀναπόφευκτο πόλεμο μὲ τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἐπέμβαση τῶν «Ὑπερδυνάμεων» καὶ γενικώτερη ἀναταραχὴ στὸν τόσο ἐκρηκτικὸ χῶρο τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Σκοπὸς ἄμεσος τῆς Τουρκίας εἶναι μᾶλλον ἡ «διζωνικὴ Κυπριακὴ Ὁμοσπονδία» μὲ μικρὲς ἐνδεχόμενες παραχωρήσεις στοὺς Ἑλληνοκυπρίους. Οὔτε κἂν ἡ ἄμεση «διπλὴ Ἕνωση», ἂν κι ἐκεῖ, μὲ τὸν καιρό, θὰ κατέληγε τέτοια «λύση».

Τέτοια «λύση» προετοιμάζονται νὰ δεχθοῦν τελικὰ καὶ οἱ Ἕλληνες, ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἑλληνοκυπριακὴ Δεξιά.

Προϋπόθεσή της εἶναι ἡ δημιουργία δεξιᾶς

κατάστασης στὸ ἑλληνοκυπριακὸ τμῆμα τῆς Κύπρου, «ἰσχυρῆς» δεξιᾶς ἐξουσίας, μὲ πρακτική, βαθμιαία, ἢ καὶ ἀπότομα σὲ μιὰ στιγμή, ἐξουδετέρωση τῆς 'Αριστερᾶς.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ «παλλαϊκὴ» «ἐθνικομετωπικὴ» πολιτικὴ τῆς 'Αριστερᾶς, τελικὰ θὰ εὐνοοῦσε τὰ σχέδια τῆς Δεξιᾶς, ἀφοπλίζοντας ἰδεολογικὰ καὶ ὀργανωτικὰ τὶς μάζες, καὶ ἀπογοητεύοντας ἕνα μεγάλο τους μέρος, μὲ τὴν πρακτικὴ ἐγκατάλειψη τοῦ κοινωνικοῦ, ταξικοῦ της προγράμματος.

'Η Κύπρος ἔχει μπεῖ σὲ περίοδο μεγάλων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν δυσκολιῶν. Μὲ τὴ γῆ πρακτικὰ στὰ χέρια τῆς 'Εκκλησίας, τοῦ Κράτους τῆς ὀλιγαρχίας, τῆς ἀστικῆς γραφειοκρατίας τῶν Συνεταιρισμῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν.

Μὲ τὴ βιομηχανία της στὰ χέρια τῆς ντόπιας καὶ πολυεθνικῆς ὀλιγαρχίας. Μὲ αὐξανόμενη ἀνεργία, καὶ κατέβασμα τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, ἀπὸ τὸν πληθωρισμό, καὶ ὅλες τὶς «θυσίες» ποὺ μονόπλευρα τοὺς ἐπιβάλλονται ἐν ὀνόματι τῆς «ἐθνικῆς ἑνότητας», καὶ τῆς προτεραιότητας τοῦ «ἐθνικοῦ ἀγώνα» ἀπὸ τὴν ὀλιγαρχία καὶ τὶς συνδικαλιστικὲς γραφειοκρατίες ποὺ ἀσπάζονται αὐτὴ τὴν πολιτική.

Κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες, ἡ πιθανὴ ἐξέλιξη στὴν Κύπρο μπορεῖ νἆναι ἡ ἀκόλουθη:

Συσπείρωση τῆς ἑλληνοκυπριακῆς Δεξιᾶς, ἐνισχυόμενης ἔμμεσα ἀλλὰ σταθερά, ἔντονα, ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴ Δεξιά, ποὺ δὲν πρόκειται ν' ἀνεχθεῖ πιὰ διαιώνιση τοῦ «Μακαριανισμοῦ χωρὶς τὸ Μακάριο».

Κι αὐτὸ πρῶτα - πρῶτα γιατὶ δὲν ὑπάρχει προσωπικότητα ἱκανὴ νὰ παίξει τέτοιο ρόλο, καὶ ἰδίως νὰ μπορεῖ νὰ ἐλέγχει, ὅπως ὁ Μακάριος, τὶς μάζες, καὶ νὰ τὶς διατηρεῖ στὰ πλαίσια τοῦ «ἐθνικοῦ» καὶ μόνο ἀγώνα.

"Ενας Κυπριανοῦ π.χ. στηριζόμενος στὴ λαϊκὴ βάση τῆς 'Αριστερᾶς (ΑΚΕΛ - ΕΔΕΚ) εἶναι ἀπαράδεκτος γιὰ τὴ Δεξιά, ποὺ φοβᾶται ὅτι ἡ βάση του σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ τὸν ὑπερφαλάγγιζε ἀπὸ τὰ ἀριστερά.

Λύση Κυπριανοῦ θἆναι μεταβατική, προετοιμαστικὴ τῆς «ἰσχυρᾶς ἐξουσίας», μιᾶς ἑνωμένης ἑλληνοκυπριακῆς Δεξιᾶς, ποὺ θὰ πολώσει ὁπωσδήποτε ἕνα μεγάλο μέρος χθεσινῶν «Μακαριακῶν».

Μιὰ τέτοια κατάσταση θὰ προσανατόλιζε τὴ λύση τοῦ «ἐθνικοῦ» ζητήματος πρὸς τὴ «διζωνική, γεωγραφική, Κυπριακὴ 'Ομοσπονδία», ὕστερα ἀπὸ κάποιες μικρὲς ἐδαφικὲς καὶ ἄλλες παραχωρήσεις τῶν Τούρκων, καὶ τελικά, μὲ τὸν καιρό, πρὸς τὴ «Διπλὴ "Ενωση».

'Η 'Αριστερὰ κινδυνεύει ἔτσι νὰ χάσει τόσο μέρος τῆς λαϊκῆς της βάσης, ὅσο καὶ νὰ ὑποστεῖ, σὲ μιὰ ὁρισμένη στιγμή, κατὰ μέτωπο ἐπίθεση, ἧττα καὶ καταπίεση.

Μόνο ἂν ἔγκαιρα, ἀπὸ τώρα, προσανατολιστεῖ ἀποφασιστικὰ πρὸς τὸ σχῆμα μιᾶς «'Ενωμένης 'Αριστερᾶς» (ΑΚΕΛ - ΕΔΕΚ), πάνω σ' ἕνα ὁλοκληρωμένο ὀρθὸ πρόγραμμα, καὶ ὀργανώσει καὶ κινητοποιήσει ἐπίμονα τὶς μάζες πάνω σ' αὐτό, μὲ σκοπὸ νὰ ἀναρριχηθεῖ αὐτὴ σὰν τέτοια στὴν Κυβέρνηση, εἶναι δυνατὸ νὰ μεταβάλει τὴ σημερινὴ μεγάλη της δύναμη σὲ ἀκατανίκητη μαχητικὴ πλειοψηφία.

Μὲ ὁλοκληρωμένο ὀρθὸ πρόγραμμα ἐννοοῦμε ἐκεῖνο ποὺ συνδυάζει τὴν «ἐθνικὴ» πάλη γιὰ μιὰ ἑνιαία, ἀνεξάρτητη, ἀποστρατικοποιημένη, πραγματικὰ δημοκρατικὴ Κυπριακὴ 'Ομοσπονδία, ἑλληνοκυπρίων καὶ τουρκοκυπρίων, χωρὶς ἀναγνώριση κανενὸς «τετελεσμένου» γεγονότος, μὲ τὴν πάλη γιὰ μιὰ τελικά, ριζικὴ ἀλλαγὴ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς κατάστασης στὸ σημερινὸ ἑλληνοκυπριακὸ τμῆμα τοῦ νησιοῦ, δίνοντας τὴ γῆ στοὺς χωρικούς, τὴν αὐτοδιαχείριση τῶν ἐθνικοποιημένων ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων στοὺς ἐργαζομένους τους, ξεχωρίζοντας τελείως τὸ λαϊκὸ Κράτος ἀπὸ τὴν 'Εκκλησία, καταργώντας κάθε ξενικὴ βάση, καὶ ὀργανώνοντας τὴν ὁπλισμένη πολιτικοφυλακὴ στὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά. Μόνο οἱ κυπριακὲς μάζες εἶναι σὲ θέση νὰ ὑπερασπίσουν ἀποτελεσματικὰ τὴν ἐλευθερία, τὴν ἀνεξαρτησία, τὴ Δημοκρατία στὴ χώρα τους.

Τέτοια πολιτικὴ θἆχε τεράστια ἀπήχηση στὶς φτωχὲς Τουρκοκυπριακὲς μάζες, καθὼς καὶ στὶς μάζες στὴν 'Ελλάδα καὶ τὴν Τουρκία.

Θὰ προωθοῦσε παντοῦ τεράστια τὸ πραγματικὸ μέτωπο τῶν μαζῶν ἐναντίον ὅλων τῶν συντηρητικῶν, ἀντιδραστικῶν, ἰμπεριαλιστικῶν δυνάμεων, ποὺ θέλουν πιὰ σίγουρα νὰ διχοτομήσουν τὴ νῆσο, νὰ τὴ σκλαβώσουν, καὶ νὰ τὴν ἐντάξουν πιὰ ὁλοκληρωτικὰ στὸ ΝΑΤΟ.

Φορέας μιᾶς τέτοιας πολιτικῆς πρέπει καὶ μπορεῖ νἆναι ἡ ΕΔΕΚ, προτείνοντας συστηματικά, ἐπίμονα, τὸ ἑνιαῖο μέτωπο πάνω σὲ μιὰ τέτοια βάση, στὸ ΑΚΕΛ, κι ὅλους τοὺς ἐργαζομένους τῆς χώρας.

Τὸ ἑνιαῖο μέτωπο δὲν πραγματοποιεῖται μὲ συμφωνία τῶν κορυφῶν, ἀλλὰ σὰν ἀποτέλεσμα μακρόχρονης πίεσης ἀπὸ τὶς βάσεις ἕως τὶς κορυφές.

'Αλλιῶς ἡ ΕΔΕΚ κινδυνεύει καὶ ἡ ἴδια, νὰ μὴν διαφέρει πρακτικὰ ἀπὸ τὸ ΑΚΕΛ, καὶ ν' ἀποδειχθεῖ συνυπεύθυνη γιὰ τὶς νέες καταστροφὲς ποὺ προετοιμάζει μοιραῖα ἡ πολιτικὴ τῆς Δεξιᾶς στὴν Κύπρο.

"Ενας ὁλοένα καὶ μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἀγωνιστῶν στὴν Κύπρο, συνειδητοποιεῖ τώρα αὐτοὺς τοὺς κινδύνους κι εἶναι ἀποφασισμένος ν' ἀντισταθεῖ σὲ τέτοια ἐξέλιξη, πιστὸς στὶς μεγάλες ἀγωνιστικὲς παραδόσεις τῆς Μεγαλονήσου, πιστὸς σὲ κείνους ποὺ ἀκόμα πρόσφατα, μετὰ τὸ προδοτικὸ πραξικόπημα τῆς ἑλληνικῆς καὶ ἑλληνοκυπριακῆς Δεξιᾶς, πάλαιψαν ἡρωϊκὰ μὲ τὰ ὅπλα στὰ χέρια στὶς συνοικίες τῆς Λευκωσίας, σ' ὅλη τὴν ἐπαρχία τῆς Πάφου, κι ἀλλοῦ.

Αὔγουστος 1977 — Μ. Σ.

'Από τή σκοπιά μας

Τά «σταγονίδια» κι' ή «κάθαρση»

'Από τόν Ντέ Γκώλ ό Καραμανλής κληρονόμησε, έκτός άλλων, τή μυστικότητα τών προθέσεων καί άποφάσεών του.

Σέ ποιά στιγμή θ' άποφασίσει νά τελειώσει τήν καρριέρα του σάν Πρόεδρος τής Δημοκρατίας, ύπερδιαιτητής πάνω άπό τά Κόμματα, πού θά συγκεντρώνει τήν πραγματική πολιτική έξουσία; Τό πιθανότερο μετά μιά νέα έκλογική νίκη τοῦ Κόμματος ή τοῦ Συνασπισμοῦ πού θά ήγηθεῖ.

Πάνω σέ ποιά γραμμή; Μιά περισσότερο κεντροδεξιά παρά δεξιά γραμμή. Κι αύτό γιά νά διαχωριστεῖ άπό τούς φιλοβασιλικούς τής «Νέας Δημοκρατίας» καί άλλους άκραίους Δεξιούς, πού προσπαθοῦν ν' άνασυγκροτηθοῦν σέ ίδιαίτερο σχηματισμό, ζητώντας τή «γενική άμνηστία» γιά τούς χουντικούς καί τή συμφιλίωση μαζί τους. Τό ρεῦμα δέν είναι ώστόσο πρός αύτή τήν κατεύθυνση, καί ό Καραμανλής δέν έχει τή διάθεση νά συνταυτίσει τήν τύχη του μέ τούς περιθωριακούς — τουλάχιστο γιά τήν ώρα — αύτούς. Καθώς ύπολογίζει τήν άναπόφευκτη σχετική φθορά τής Κυβέρνησής του στήν έξουσία, ζητᾶ τώρα άνοιγμα πρός τούς Δεξιούς τοῦ Κέντρου, έλπίζοντας νά κερδίσει άπ' αύτούς ό,τι θά χάσει άπό τούς δικούς του άκροδεξιούς.

Έντεχνα έντείνει τά μέτρα σχετικής βαθύτερης «κάθαρσης» στό Στρατό, τήν 'Αστυνομία, άλλοῦ, καί γιατί τοῦ τό έπιβάλλει ή ίδια του αύτοσυντήρηση, καί γιά νά φανεῖ πιό κεντρῶος παρά δεξιός σ' ένα μέρος τής έκλογικής πελατείας πού θά κληθεῖ σύντομα ν' άνανεώσει τό Κοινοβούλιο.

Τά «σταγονίδια» τῶν Χουντικῶν, όχι καί τόσο άμελητέα, όπως πῆγε νά τά παρουσιάσει ό 'Αβέρωφ, σέ μιά άντιφατική, παράξενη έπιχειρηματολογία, κινήθηκαν καί πάλι έντονα, όπως φάνηκε καθαρά άπό διάφορες έκδηλώσεις καί πληροφορίες.

Όσα άνέφερε έπιδεικτικά ή «Καθημερινή» διά τοῦ «Παληοῦ 'Αξιωματικοῦ», δέν πέρασαν άπαρατήρητα.

Τά «σταγονίδια» έπέτρεψαν στόν Καραμανλή νά έμβαθύνει τήν «κάθαρση» στό Στρατό, καί νά έπισημάνει, σ' όσους είχαν τήν τάση νά τό ξεχάσουν, τόν «κεντριστικό» του προσανατολισμό.

Έτσι, άθελά τους άσφαλῶς, τά «σταγονίδια», μᾶλλον αύτόν ώφέλησαν παρά τούς 'Ακροδεξιούς, πού σπασμωδικά παίζουν πάντα τό παιχνίδι τής «άποσταθεροποίησης» τοῦ σημερινοῦ καθεστῶτος.

'Αλλά ήμίμετρα στήν «κάθαρση» δέν άρκοῦν. Ό Στρατός ήταν καί παραμένει βαθειά διαβρωμένος άπό «χουντική ίδεολογία», κι όσο τουλάχιστο κρατάει ή διένεξη μέ τούς Τούρκους καί τό φλέρτ μέ τό ΝΑΤΟ, δέν ύπάρχει έλπίδα νά ξεφύγει άπό τά χέρια τής μηχανής πού συστηματικά έστηναν άπό χρόνια, στήν καρδιά τοῦ Έθνους, οί μόνιμοι «κηδεμόνες» μας, οί 'Αμερικανοί.

Σεπτέμβρης 1977

'Η Αίθιοπική 'Επανάσταση

Μιά κοινωνική έπανάσταση κρίνεται άπό τίς κοινωνικές δυνάμεις πού άντιμάχονται, καί τίς άλλαγές πού έπιφέρει στό παραδοσιακό κοινωνικοοικονομικό σύστημα τής χώρας.

Δέν κρίνεται, άποκλειστικά, ή κυρίως άπό τήν

τέτοια ἢ τέτοια συγκυριακὴ μορφὴ τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος.

Μόνο ὅταν πρόκειται νὰ χαρακτηρίσουμε ἕνα καθεστὼς σὰν σοσιαλιστικό, ἡ οὐσία τοῦ πολιτικοῦ κινήματος, ποὺ διαχειρίζεται τὴν κοινωνία, ἔχει μιὰ ἀποφασιστικὴ σημασία.

Γιατὶ σοσιαλισμὸς σημαίνει αὐτοδιαχείριση τῆς κοινωνίας, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ τὰ ἐπίπεδα, ἀπὸ τοὺς δημοκρατικὰ ὀργανωμένους ἐργαζομένους καὶ πολίτες. Δὲν ὑπάρχει «κρατικὸς σοσιαλισμός», δὲν ὑπάρχει «γραφειοκρατικὸς σοσιαλισμός».

Στὴν ἐποχή μας ὡστόσο, ἀρχίζουν ἀντικαπιταλιστικὲς ἢ ἀντιϊμπεριαλιστικὲς ἐπαναστάσεις, ποὺ δὲν ὁδηγοῦν ἀναπόφευκτα ὅλες τους στὸ σοσιαλισμό. Ὁρισμένες ἀποκρυσταλλώνονται σὲ ἐνδιάμεσα στάδια, ὀπισθοχωροῦν ἢ γραφειοκρατικοποιοῦνται καὶ παραμορφώνονται.

Αὐτὸ ὡστόσο δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἄρχισαν σὰν πραγματικὲς κοινωνικὲς ἐπαναστάσεις, ἀλλάζοντας βαθειὰ τὸ προηγούμενο κοινωνικὸ οἰκονομικὸ καθεστώς.

Τέτοια εἶναι ἀσφαλῶς ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐπανάσταση. Σὲ μιὰ τυπικὰ φεουδοκαπιταλιστικὴ χώρα, ἀπὸ μερικὰ χρόνια τώρα, ἐξελίσσεται διαρκῶς ἕνα γνήσιο ἐπαναστατικὸ προτσέσο, ποὺ ἔχει ἤδη βαθειὰ ἀλλοιώσει τὶς πατροπαράδοτες δομὲς τῆς χώρας. Τὸ σύστημα φεουδαρχικῆς καὶ καπιταλιστικῆς ἰδιοκτησίας καὶ τρόπου παραγωγῆς, βρίσκεται τελείως ἐξαρθρωμένο, μὲ τὰ ριζικὰ μέτρα ποὺ πάρθηκαν στὸν ἀγροτικὸ τομέα, καθὼς καὶ μέσα στὶς πόλεις.

Γιὰ νὰ διατηρήσει τὴν πολιτικὴ ἐξουσία, ἡ συγκυριακὴ στρατιωτικὴ ὁμάδα γύρω ἀπὸ τὸ Μεγκίστου, ποὺ ἔχει καθαρὰ βοναπαρτιστικὸ χαρακτήρα, εἶναι ἀναγκασμένη νὰ στηριχτεῖ πάνω στὶς ἀγροτικὲς καὶ ἄλλες πληβειακὲς μάζες τῆς χώρας, νὰ τὶς ὀργανώσει καὶ ἐξοπλίσει.

Ἀπειλούμενη στὸ ἐσωτερικὸ ἀπὸ τὰ φεουδοκαπιταλιστικὰ στοιχεῖα τοῦ παληοῦ καθεστῶτος, καὶ στὸ ἐξωτερικὸ ἀπὸ τὰ ἐθνικοαπελευθερωτικὰ κινήματα τῆς Ἐρυθραίας, τοῦ Ὀγκάντεν, καθὼς καὶ ἀπὸ τὰ ἀντιδραστικὰ ἀραβικὰ καθεστῶτα τῆς περιοχῆς, ἡ Κυβέρνηση τοῦ Μεγκίστου, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ προσφύγει ὁλοένα καὶ περισσότερο στὴν ὑποστήριξη τῶν μαζῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου στὴ βοήθεια τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης, τῆς Κούβας, τῆς Ἀνατολικῆς Γερμανίας, τῆς Ἀγκόλας, τῆς Μοζαμβίκης.

Βέβαια, ἡ Κυβέρνηση αὐτὴ δὲν εἶναι μιὰ πραγματικὴ ἐργατοαγροτικὴ Κυβέρνηση, ποὺ στηρίζεται πάνω στὴν ἐλεύθερη δημοκρατικὴ ὀργάνωση τῶν μαζῶν σὲ Συμβούλια, Ἐπιτροπὲς καὶ ἄλλα παρόμοια αὐτοδιαχειριζόμενα ὄργανα. Εἶναι Κυβέρνηση στρατιωτική, αὐταρχική, γραφειοκρατική, ποὺ δὲν ἀνέχεται καμμιὰ κριτική, καμμιὰ ἀντιπολίτευση.

Ὁ τρόπος ποὔχει ὡς τὰ τώρα ἀντιμετωπίσει τὸ «Ἐπαναστατικὸ Κόμμα τοῦ Αἰθιοπικοῦ Λαοῦ», καθὼς καὶ τὰ πολιτικὰ στοιχεῖα ποὺ συνεργάστηκαν μαζί της, εἶναι ἐνδεικτικὸς τῶν ἀντιλήψεων, μεθόδων καὶ προθέσεών της.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι μὲ τὸ νὰ τὴν χαρακτηρίζει τὸ «ΕΚΑΛ» σὰν «φασιστική», καὶ νὰ προσπαθεῖ βίαια νὰ τὴν ἀνατρέψει, μὲ τὸ νὰ καταφεύγει τὸ ἴδιο σὲ τρομοκρατικὴ δράση ἀπέναντί της, ἔδωσε καὶ δίνει στὴν Κυβέρνηση τοῦ Μεγκίστου ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ τὸ ἐξοντώσει εὐκολότερα.

Ἐνῶ μιὰ «κριτικὴ ὑποστήριξης» στὸ καθεστὼς τοῦ Μεγκίστου, συνδυαζόμενη μὲ μιὰ ἐπόμενη πάλη γιὰ τὴ δημοκρατικοποίηση τοῦ καθεστῶτος, ὅσο δύσκολη κι ἂν εἶναι ἀκόμα αὐτὴ ἡ πάλη, εἶναι ἡ μόνη ἐνδεδειγμένη πολιτική.

«Κριτικὴ ὑποστήριξη» στὰ κοινωνικὰ μέτρα τῆς Κυβέρνησης, καὶ ἐναντίον τῶν καθαρὰ ἀντιδραστικῶν δυνάμεων τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ποὺ θέλουν νὰ τὴν ἀνατρέψουν, δὲν σημαίνει παραίτηση ἀπὸ ταυτόχρονη ἔντονη κριτικὴ καὶ καταγγελία ἄλλων ἀντιδραστικῶν ὄψεων τῆς πολιτικῆς αὐτῆς τῆς Κυβέρνησης, ἢ ἀπὸ τὴ σοσιαλιστικὴ προπαγάνδα γιὰ τὴν ἀνάγκη ἀντικατάστασής της ἀπὸ μιὰ πραγματικὰ δημοκρατική, πολιτικὴ Ἐργατικὴ Ἀγροτικὴ Κυβέρνηση.

Εἶναι ἡ ἱστορικὴ πραγματικότητα ποὺ γέννησε σὲ μιὰ χώρα σὰν τὴν Αἰθιοπία, τὸ ἰδιόμορφο σημαντικὸ πολιτικὸ τέρας, ποὺ κάνει τόσο δύσκολη τὴν ἀναγνώριση τοῦ βαθύτερου ἐπαναστατικοῦ προτσέσου ἀπὸ τὸ ὁποῖο περνᾶ ὡστόσο ἡ χώρα.

Ἐνδεχόμενη πτώση τοῦ Μεγκίστου δὲν πρόκειται νὰ «δημοκρατικοποιήσει» τὴν Αἰθιοπία, ἢ νὰ διατηρήσει τὶς ὡς τὰ τώρα σημαντικότατες ἱστορικές, κοινωνικὲς κατακτήσεις, ἀλλὰ νὰ τὴν ὑποβάλει καὶ πάλι στὴ στυγνὴ δικτατορία τῶν ντόπιων φευδοκαπιταλιστῶν καὶ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ.

Ἡ Αἰθιοπία βρίσκεται τώρα σ' ἀνοιχτὸ πόλεμο ἀφ' ἑνὸς μὲ τὴ Σομαλία, καὶ ἀφ' ἑτέρου μὲ τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸ κίνημα τῆς Ἐρυθραίας.

Καὶ στὶς δυὸ περιπτώσεις μὲ δυνάμεις ποὺ διακηρύσσουν ὅτι εἶναι «ἐπαναστατικές», «σοσιαλιστικές», «ἀντιϊμπεριαλιστικὲς». Ἀλλὰ οἱ μὲν Σομαλοὶ φλερτάρουν τώρα ἀπὸ καιρὸ μὲ τὴ Σαουδικὴ Ἀραβία, ποὺ πάει ν' ἀγοράσει τὸν Μπάρ, ἐνῶ οἱ Ἐρυθραῖοι ὑποστηρίζονται κι αὐτοὶ ἀπὸ ἀραβικὰ ἀντιδραστικὰ καθεστῶτα, ποὺ κύριος τώρα σκοπός τους εἶναι νὰ μὴν ὁλοκληρωθεῖ καὶ σταθεροποιηθεῖ ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐπανάσταση.

Ἡ σωστὴ λύση γιὰ τὴν περιοχὴ θἆταν μιὰ συνομοσπονδία ἀνάμεσα στὴ Σομαλία, τὴν Αἰθιοπία, τὴ νέα Δημοκρατία τοῦ Ντζιμπουτί, μὲ εὐρεία αὐτονομία γιὰ περιοχὴ ὅπως ἡ Ἐρυθραία, καὶ τὸ Ὀγκάντεν.

Ἀλλὰ γιὰ τέτοια λύση χρειάζεται πραγματικὸ σοσιαλιστικὸ καθεστὼς σ' αὐτὲς τὶς χῶρες καὶ περιοχές, καὶ ὄχι βοναπαρτιστικὲς στατιωτικὲς ἢ πολιτικές ,γραφειοκρατικές, ἡγεσίες, ποὺ γιὰ νὰ ἐπιπλεύσουν προστρέχουν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, στὴ βοήθεια τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῶν τοπικῶν του συμμάχων.

Σεπτέμβρης 1977

Ἡ πρόσφατη ἐξέλιξη τοῦ «Εὐρωκομμουνισμοῦ»

Στοὺς τελευταίους αὐτοὺς μῆνες σημαντικὰ γεγονότα μᾶς ἐπιτρέπουν καὶ ἐπιβάλουν συμπληρωματικὲς προσθῆκες, τροποποιήσεις καὶ παρατηρήσεις σ' ὅ,τι ἤδη ἔχουμε γράψει πάνω στὸ θέμα τοῦ «Εὐρωκομμουνισμοῦ».

Ἂς ἀναφέρουμε τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου τοῦ Σαντιάγο Καρίγιο «Ὁ Εὐρωκομμουνισμὸς καὶ τὸ Κράτος», καθὼς καὶ τὶς δηλώσεις του, τὴν κρίση τοῦ «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ» στὴν Ἰταλία, τὴ ρήξη ποὺ τελικὰ ἐπῆλθε στὶς γραμμὲς τῆς «Ἑνωμένης Ἀριστερᾶς» στὴ Γαλλία, ἀνάμεσα στοὺς Κομμουνιστὲς καὶ Σοσιαλιστές.

Ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα μᾶς ὁδηγοῦν στὴν ἀκόλουθη συμπληρωματικὴ ἀνάπτυξη:

Ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» περιλαμβάνει δυνάμεις ποὺ πραγματικὰ ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸ Κρεμλίνο, καὶ ποὺ ἀπορρίπτουν τὸν αὐστηρὸ ἔλεγχο ποὺ ἄλλοτε τὸ τελευταῖο ἐξασκοῦσε πάνω τους.

Ἀλλὰ οἱ δυνάμεις αὐτὲς παραμένουν ἑτερογενεῖς καὶ σὲ διαφορετικὸ βαθμὸ κάθε μία ἔχει κάπως ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ Κρεμλίνο. Μέσα τους ἐνεργοῦν ἐπίσης πάντα στοιχεῖα ποὺ θέλουν ν' ἀνακόψουν τὴν ἐλεύθερη πορεία τοῦ «Εὐρωκομμουνισμοῦ» καὶ ἀκόμα νὰ τὸν ξαναβάλουν, ἂν μπορέσουν, στὴν ἄμεση ὑπηρεσία τοῦ Κρεμλίνου.

Τὸ Κρεμλίνο, ἀπὸ τὴ μεριά του, δὲν παύει νὰ πολλαπλασιάζει τὶς προειδοποιήσεις του ἐναντίον τῶν «κινδύνων», ποὺ περικλείει ἡ «ὀππορτουνιστικὴ» πορεία τοῦ «Εὐρωκομμουνισμοῦ» καὶ νὰ καλεῖ τὰ Κομμουνιστικὰ Κόμματα νὰ προσέξουν στὶς προσπάθειές τους νὰ συμμαχήσουν μὲ τοὺς Σοσιαλιστές, νὰ φθάσουν εἰρηνικὰ» στὴν ἐξουσία, στὴν Ἐπανάσταση, (κι ὄχι ἁπλῶς στὴν Κυβέρνηση) καὶ ν' ἀναθεωρήσουν τὸν «ἡγετικὸ» ρόλο τοῦ μονολιθικοῦ Κόμματος, καὶ τὸ σοβιετικὸ μοντέλο «σοσιαλισμοῦ».

Ταυτόχρονα, τὸ Κρεμλίνο ἐξακολουθεῖ νὰ ἐνθαρρύνει τὶς δυνάμεις μέσα στὰ Κομμουνιστικὰ Κόμματα ποὺ θέλουν νὰ τοῦ μείνουν πιστὲς ἄνευ ὅρων καὶ τὶς παροτρύνει νὰ ὀργανωθοῦν σὰν φράξιες, ἀπειλώντας ἔτσι τὴ βασιλεία τῶν «εὐρωκομμουνιστικῶν» ἡγεσιῶν τους.

Ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» σκοντάφτει στὴν ἀνάπτυξή του πάνω σὲ δυὸ βασικὰ προβλήματα: πῶς καθαρὰ νὰ ξεχωρίσει ἀπὸ τὸ σταλινισμό, καὶ τὴ σοσιαλδημοκρατία καὶ ν' ἀποκτήσει μιὰ δικιά του θεωρητικὴ καὶ πολιτικὴ διακεκριμένη ὀντότητα. Ἂν δὲν λύσει αὐτὰ τὰ δυὸ προβλήματα, κινδυνεύει ν' ἀποδειχθεῖ ἁπλῶς συγκυριακὸ φαινόμενο, χωρὶς ἐπαύριο.

Ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρεῖ τὴ σύγχυση καὶ τὴν ἀμφιλογία πάνω στὸ χαρακτήρα, σὲ τελευταία ἀνάλυση, «σοσιαλιστικὸ» τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης καὶ τῶν ἄλλων «Ἐργατικῶν» Κρατῶν, προσπαθώντας ν' ἀποφύγει τὴν ὀρθὴ ἐξήγηση τοῦ φαινομένου τῆς κρατικῆς γραφειοκρατίας ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Κράτος διαχειρίζεται ὁλόκληρη τὴν κοινωνία διαμέσου ἀκριβῶς τοῦ σχηματισμοῦ τῆς κρατικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ τὸ «Μοναδικό, μονολιθικὸ Κόμμα» ἀποβαίνει ἀναπόφευκτα τὸ φερέφωνό της.

Ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» ἀποφεύγει ἐπίσης νὰ προσδιορίσει τὸ σοσιαλισμὸ σὰν καθεστὼς συνώνυμο μὲ τὴν ἄμεση διαχείριση τῆς κοινωνίας ἀπὸ τοὺς ἐργαζόμενους, διαμέσου τῆς συνεχοῦς διεύρυνσης καὶ τελειοποίησης τῆς σοσιαλιστικῆς δημοκρατίας, ποὺ προοδευτικὰ ὁδηγεῖ στὸ μαρασμὸ καὶ τὴν ἐξαφάνιση τοῦ Κράτους.

Ὅσο ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» ἐξακολουθεῖ πάνω σ' αὐτὴ τὴ γραμμὴ θ' ἀποδειχθεῖ νὰ προσανατολίζεται πρακτικὰ πρὸς τὸ ἴδιο μοντέλλο «σοσιαλισμοῦ» ὅπως καὶ οἱ Σοβιετικοί. Δηλαδὴ νἆναι κι αὐτὸς κομιστὴς τοῦ σχεδίου τῆς γραφειοκρατίας τοῦ Κράτους, ποὺ ἡ τωρινὴ γραφειοκρατία τοῦ Κόμματος καὶ τῶν Συνδικάτων εἶναι δυναμικὰ τὸ ἔμβρυό της. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, στὸ βαθμὸ ποὺ ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» δὲν διαχωρίζεται καθαρὰ ἀπὸ τὴ Σοσιαλδημοκρατία πάνω στὰ θέματα τῆς τακτικῆς καὶ τῆς στρατηγικῆς γιὰ τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλισμό, ἀπορρίπτοντας τὴν οὐσιαστικὰ κοινοβουλευτικὴ καὶ «εἰρηνικὴ» μέθοδο διαμέσου τῆς ἐν ψυχρῷ «δημοκρατικοποίησης» τῶν δομῶν τοῦ σημερινοῦ Κράτους, ποὺ εὐαγγελίζεται ἡ Σοσιαλδημοκρατία, κινδυνεύει μακροπρόθεσμα ν' ἀποσπαστεῖ ὁλοκληρωτικὰ ἀπὸ τὴ σοβιετικὴ τροχιὰ καὶ ν' ἀφομοιωθεῖ ἀπὸ τὴν ἀστικὴ ἰδεολογία. Πράγμα ποὺ θὰ σήμαινε νὰ συγχωνευθεῖ, μακροπρόθεσμα, μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, μὲ τὴ Σοσιαλδημοκρατία.

Ἔτσι τὸ κύριό του πρόβλημα παραμένει ἡ αναζήτηση μιᾶς αὐτόνομης πολιτικῆς ταυτότητας. Ἡ ἀναζήτηση αὐτή, στὴν ὁποία ὁ «Εὐρωκομμουνισμὸς» εἶναι ἐξαναγκασμένος, μπορεῖ νὰ προωθήσει τὴν ἀνάπτυξη ἀπὸ κεντριστικὲς ἀριστερὲς τάσεις στὶς γραμμές του.

Εἶναι αὐτὴ ἡ προοπτικὴ ποὺ ἐξηγεῖ τὸ ἐνδιαφέρον μας γιὰ τὸν «Εὐρωκομμουνισμό», καθὼς καὶ τὸ γενικὸ κλίμα σχετικῆς δημοκρατικοποίησης στὶς γραμμές του, ποὺ ἤδη ὑπάρχει.

Ἀπὸ τὶς διαπιστώσεις αὐτὲς ἀπορρέει γιὰ μᾶς ἡ ἀνάγκη νὰ ἐπαναπροσανατολίσουμε τὴ δράση μας πρὸς τὴ βάση του, δράση ποὺ εἶναι τώρα πιὸ εὔκολη καὶ πιὸ ἀποδοτικὴ ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη περίοδο στὸ παρελθόν.

Σεπτέμβρης 1977 — Μ. Σ.

Ἡ πάλη στὰ σωματεῖα

Παρ' ὅλο τὸ προεκλογικὸ κλίμα καὶ τὴν προσπάθεια τῆς Κυβέρνησης καὶ τῶν ἐργατοπατέρων της στὴ Γ.Σ.Ε.Ε. νὰ τὸ ἐκμεταλλευτοῦν γιὰ τὴν ἀναστολὴ τῶν

ἐργατικῶν ἀγώνων, μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ «κινδύνου τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν ἀπ' τὴν «κοινωνικὴ ἀναταραχή», δεκάδες χιλιάδες ἐργαζόμενοι σ' ὅλη τὴ χώρα κινητοποιοῦνται σὲ μιὰ ἔξαρση τοῦ κινήματος ποὺ σημειώθηκε μὲ τὸ τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ. Ἔτσι 150.000 περίπου ἐργάτες κι ἐργαζόμενοι στὴ χαλυβουργία, στὸν ἱματισμό, στὴ Δ.Ε.Η., στὶς συγκοινωνίες κ.ἄ. ἀπεργοῦν ἢ πρόκειται ν' ἀπεργήσουν τὴν περίοδο ποὺ περνᾶμε, συνεχίζοντας τὸ κῦμα τῶν κινητοποιήσεων, ποὺ συνεχίστηκαν ἀμείωτες σ' ὅλη τὴν Καραμανλικὴ τριετία σὰν ἀπάντηση στὴν πολιτικὴ τῆς «λιτότητας», ποὺ σκοπός της εἶναι ἡ σταθεροποίηση τοῦ πληθωρισμοῦ μὲ τὴ μέθοδο τοῦ παγώματος τῶν μισθῶν καὶ μεροκάματων, ὥστε νὰ σηκώσουν οἱ ἐργαζόμενοι μὲ τὸν ἐξανεμισμὸ τῶν πραγματικῶν τους ἀποδοχῶν, τὴν ἐντατικοποίηση τῆς δουλειᾶς καὶ τὴν ἀνεργία, τὰ βάρη τῆς κρίσης τῆς διεθνοῦς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας.

Ἕνα ὁλόκληρο πλέγμα ἀντεργατικῶν μέτρων ἔχει ἐπιστρατευτεῖ ἀπ' τὴν Κυβέρνηση, σὲ στενὴ συνεργασία μ' ἐκπροσώπους τῆς ἐργοδοσίας, κύρια μὲ τὸν Σ.Ε.Β., γιὰ τὸ κτύπημα τῶν ἀπεργιῶν, χωρὶς ὅμως νάχει πετύχει στὸ σκοπό του.

Μὲ τὴ Γ.Σ.Ε.Ε. διαρθρωμένη ἔτσι, ὥστε μόνιμα νὰ βρίσκεται ἐνταγμένη στὸ κράτος τῆς Δεξιᾶς, σὲ τέτοιο βαθμὸ ποὺ νὰ καταντᾶ κύριος ἐκφραστὴς τῆς κυβερνητικῆς ἐργατικῆς πολιτικῆς, νὰ ὑπογράφει τὴ σκανδαλώδικη σύμβαση ἐργασίας γιὰ αὐξήσεις μέχρι 15%, νὰ συμβάλλει στὴ δημιουργία τοῦ 330 (ποὺ ἐκτὸς τῶν ἄλλων, κτυπάει καίρια τοὺς αὐθόρμητους ἀγῶνες, ποὺ δὲν καθοδηγοῦνται ἀπὸ «ἀναγνωρισμένο» σωματεῖο), νὰ κάνει ἐκκλήσεις γιὰ σταμάτημα τῶν ἀπεργιῶν κλπ. Μ' ἕνα νομοθετικὸ πλαίσιο ποὺ δυνητικὰ εἶναι ἱκανὸ νὰ ἐμποδίσει κάθε ἀπεργία σχεδόν, περιλαμβάνοντας νόμους ἀπ' τὴν ἐποχὴ ἀκόμα τοῦ Μεταξᾶ (1984) 39 «περὶ πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως») καὶ τῆς δεκαετίας τοῦ '50 (3239) 55 περὶ παραπομπῆς στὴ διαιτησία) κι ἐνισχυμένο μὲ τὸν πρόσφατο 330. Μὲ τὴ χρησιμοποίηση τῶν εἰδικῶν μονάδων τῆς ἀστυνομίας, ὅταν παρ' ὅλα αὐτὰ οἱ ἐργαζόμενοι συνεχίζουν καὶ κλιμακώνουν τὸν ἀγῶνα τους, καὶ τῶν δικαστηρίων κατόπιν γιὰ τοὺς «πρωταίτιους», ἡ Κυβέρνηση ἔχει ἐξοπλίσει τὸν κρατικὸ μηχανισμὸ μ' ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια γιὰ τὴ συντριβὴ μὲ «νόμιμο», «δημοκρατικὸ» τρόπο τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος.

Εἶναι σίγουρο πὼς μέχρι τώρα δὲν κατάφερε νὰ βάλει σὲ πλήρη λειτουργία τὸν κατασταλτικὸ μηχανισμό, οὔτε ν' ἀναχαιτίσει τὸ κῦμα τῶν ἐργατικῶν ἀγώνων. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὀφείλεται στ' ὅτι, παρὰ τὴ διάσπαση καὶ τὸν κατακερματισμό, παρὰ τὴ γραφειοκρατικὴ καὶ ρεφορμιστικὴ τακτικὴ τῶν ὀργανώσεων τῆς παραδοσιακῆς ςἀριστερᾶς, τὸ ἐργατικὸ κίνημα τῆς χώρας μας διογκώνεται συνέχεια, μὲ τὴν ἐπιδείνωση τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης, δημιουργώντας καινούργιες μεθόδους πάλης, ὅπως τὰ ἐργοστασιακὰ σωματεῖα, ποὺ εἶναι αὐτὴ τὴ στιγμὴ οἱ πιὸ δημοκρατικοὶ ἐκφραστὲς τῆς ἐργατικῆς θέλησης.

Ὡστόσο, παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητη σημασία τῶν σωματείων κατὰ τόπο δουλειᾶς, ἐξίσου ἀπαραίτητη εἶναι ἡ συγκρότηση δημοκρατικῶν καὶ μαζικῶν Ὀργανώσεων κατὰ τομεῖς παραγωγῆς, γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῆς συνδικαλιστικῆς ὀργάνωσης γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἑνότητας τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ γενικὰ τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας.

Γιὰ τὴν ἀναμόρφωση ὅμως τοῦ συνδικαλιστικοῦ συστήματος, ὥστε αὐτὸ νὰ βασίζεται στὰ ἑνιαῖα σωματεῖα ἢ ἐπιτροπὲς κατὰ τόπους δουλειᾶς, στὰ πραγματικὰ κλαδικὰ καὶ τὶς ὁμοσπονδίες κατὰ κλάδους παραγωγῆς, εἶναι ἀπαραίτητο νὰ ξεπεραστοῦν τόσο οἱ ἐπιθέσεις τῆς κυβέρνησης καὶ τῶν ἐργατοπατέρων της, ὅσο καὶ ἡ γραφειοκρατικὴ τακτικὴ τοῦ κομματικοῦ ἐλέγχου πάνω στὰ σωματεῖα ποὺ ἐφαρμόζει ἡ παραδοσιακὴ ἀριστερά, μ' ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιτείνει τὴ διάσπαση. Πρέπει ἐπίσης ν' ἀποφευχθοῦν κι οἱ ἀριστερίστικοι σκόπελοι τοῦ ὑπερτονισμοῦ τῆς σημασίας τῶν τοπικῶν σωματείων, τῆς συνεχοῦς πολεμικῆς καὶ ἄρνησης συνεργασίας μὲ τοὺς «ρεφορμιστὲς» κλπ.

Οἱ Ἐπαναστατικὲς Μαρξιστικὲς δυνάμεις στὸ συνδικαλιστικὸ τομέα πρέπει νὰ παλεύουν γιὰ τὴν ἑνότητα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων, γιὰ τὴν ὑποδειγματικὴ δημοκρατικὴ λειτουργία τῶν ὀργανώσεων, γιὰ τὴν ἄμεση ἔκφραση τῶν ἴδιων τῶν ἐργαζομένων μέσα ἀπ' τὶς συνελεύσεις τους καὶ τὴν καθοδήγηση, ἀπ' αὐτὲς καὶ μόνο, τῶν κινητοποιήσεων καὶ τῶν διαπραγματεύσεων τοῦ σωματείου. Πρέπει νὰ παλεύουν πρῶτα ἀπ' ὅλα γιὰ τὸ κτίσιμο τοῦ Ἑνιαίου Μετώπου τῶν ἐργαζομένων στὸ συνδικαλιστικὸ τομέα, ὥστε νὰ γίνει δυνατὴ ἡ πάλη γιὰ τὴν ἀναμόρφωση τοῦ συνδικαλιστικοῦ κινήματος, γιὰ τὴν προάσπιση τῶν κατακτήσεων τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴ διεύρυνση τῶν τελευταίων μὲ βασικὴ ἐπιδίωξη τὴν τιμαριθμικὴ προσαρμογὴ καὶ τὴν ἀναλογικὴ μείωση τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ὥστε ν' ἀπορροφᾶται ἡ ἀνεργία. Τὸ μέτωπο αὐτὸ μπαίνει περισσότερο παρὰ ποτὲ σὰν ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη τὴν περίοδο ποὺ περνᾶμε, δεδομένης τῆς σκλήρυνσης τῆς στάσης τῆς ὁποιασδήποτε ἀστικῆς Κυβέρνησης μετὰ τὶς ἐκλογὲς ἀπέναντι στοὺς ἐργαζόμενους, ποὺ εἶναι ἀναγκαία γιὰ τὴν ἀστικὴ τάξη στὴ σημερινὴ οἰκονομικὴ συγκυρία.

Ὀχτώβρης '77

Ἐκπαιδευτικὴ «μεταρρύθμιση»

Ἡ δημοσίευση τοῦ νομοσχέδιου γιὰ τὸ «νόμο-πλαίσιο», ποὺ καθορίζει τὴ λειτουργία τῶν Α.Ε.Ι., ὁλοκληρώνει τὴν εἰκόνα τῆς καραμανλικῆς ἐκπαιδευτικῆς μεταρρύθμισης.

Ὅπως ἔχομε ἤδη γράψει σὲ προηγούμενα τεύχη μας, οἱ σκοποί της καθορίζονται ἀπ' τὶς ἀνάγκες τῆς ἰδιόμορφα ἀναπτυγμένης καπιταλιστικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας. Ἔτσι, ἡ ὅλη ἐκπαιδευτικὴ πολιτικὴ φαίνεται στὸ ν' ἀποσκοπεῖ στὴν παραγωγὴ ἐ-

φαρμοστῶν, διαφόρων βαθμίδων, ἀπ' τὴ μιὰ καὶ στελεχῶν, ἀπ' τὴν ἄλλη, τοῦ ὑπερτροφικοῦ «τριτογενοῦς τομέα» (ποὺ ἀπορροφᾶ τὸ 52% τοῦ ἐνεργοῦ πληθυσμοῦ, σύμφωνα μὲ τὰ τελευταῖα στοιχεῖα τοῦ Ο.Ο.Σ.Α.).

Γιὰ νὰ γίνει πιὸ καθαρὸ τὸ παραπάνω συμπέρασμα: ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία ἀπ' τὶς 150 περίπου χιλιάδες, ποὺ τελειώνουν τὴν ὑποχρεωτικὴ ἐννιάχρονη ἐκπαίδευση, θὰ ἀπορροφᾶται ἢ ἀπ' τὰ τεχνικὰ ἐπαγγελματικὰ λύκεια (Τ.Ε.Λ.) ἢ ἀπ' τὶς ἄλλες ἐπαγγελματικὲς σχολές· οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Τ.Ε.Λ. θὰ μποροῦν νὰ συνεχίζουν τὶς σπουδές τους μόνο στὴν ἀνώτερη τεχνικὴ ἐκπαίδευση (Α.Τ.Ε.). Εἶναι σαφὴς λοιπὸν ἡ πρόθεση γιὰ δημιουργία μεγάλου ἀριθμοῦ κατώτερων καὶ μεσαίων στελεχῶν τῆς παραγωγῆς μὲ μιὰ σχετικὴ ἐπαγγελματικὴ κατάρτιση. Ἀλλὰ κι ὁ προσανατολισμὸς τῶν Α.Ε.Ι. δὲν εἶναι ἄλλος ἀπ' τὴν προετοιμασία τῶν ἀποφοίτων τους στὸ νὰ παίξουν μὲ ἱκανοποιητικὴ ἀποδοτικότητα τὸ ρόλο τοῦ ἐφαρμοστῆ τῆς τεχνολογίας ἢ τοῦ γραφειοκράτη, κι ὄχι τοῦ δημιουργικοῦ ἐπιστήμονα. Αὐτὸ φαίνεται εὔκολα κι ἀπ' τὰ προγράμματα τῶν προπτυχιακῶν σπουδῶν, κι ἀπ' τὴν ἀνυπαρξία σοβαρῶν προγραμμάτων ἔρευνας καὶ τὴν τέλεια ἔλλειψη μεταπτυχιακῶν σπουδῶν. Σ' αὐτὰ τὰ σημεῖα, ὁ περιβόητος νόμος - πλαίσιο τίποτα δὲν καλυτερεύει, δείχνοντας διάφανα τί σκέπτεται ἡ ἀστικὴ τάξη γιὰ τὸ ρόλο τῶν Α.Ε.Ι. στὴ χώρα μας.

Ἀλλὰ κι αὐτὰ τὰ τεχνοκρατικὰ ὄνειρα τῆς κυβέρνησης μᾶς φαίνονται πρακτικὰ ἀνεφάρμοστα. Μέσα σὲ λίγα χρόνια θὰ πρέπει νὰ δημιουργηθοῦν 1033 τεχνικὰ λύκεια ἀπ' τὸ μηδέν! (60 ὑποτίθεται ὅτι θὰ λειτουργήσουν ἀπὸ φέτος). Ὁ τεράστιος ἀριθμὸς τῶν ἀποφοίτων τους, καθὼς καὶ κεῖνος τῆς Α.Τ.Ε., ὑποτίθεται ὅτι θὰ βρεῖ δουλειὰ ἀνάλογη μὲ τὶς σπουδὲς ποὺ ἔκαμε, χωρὶς νάχει γίνει κανένας προγραμματισμὸς καὶ μὲ αὐθαίρετο προσδιορισμὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σπουδαστῶν!

Ὅλες αὐτὲς οἱ κοσμογονικὲς μεταβολὲς φαίνονται ἀπίθανες, στὸ διάστημα μάλιστα ποὺ προβλέπονται, ἀκόμα κι ἂν ἡ οἰκονομία μας περνοῦσε ἕνα πραγματικὸ «μπούμ», πόσο μᾶλλον ἂν σκεφθοῦμε ὅτι βρισκόμαστε στὴν ἀρχὴ μιᾶς μακριᾶς φάσης ὕφεσης. Τὸ μόνο ποὺ φαίνεται ὅτι πετυχαίνουν εἶναι ἡ δραστικὴ μείωση τῶν ἀποφοίτων τῶν σημερινῶν γυμνασίων, καὶ ἑπόμενα τῶν ὑποψήφιων γιὰ τὰ Α.Ε.Ι. Ὅσο γιὰ τὶς χιλιάδες ἑλληνόπουλα ποὺ τοὺς ὑπόσχονται τεχνικὴ ἐπαγγελματικὴ καρριέρα, πολὺ φοβόμαστε ὅτι ἁπλὰ ἐξαπατοῦνται.

Ἂν τώρα αναλογιστοῦμε τὶς μεταβολὲς ποὺ θὰ φέρει ὁ «νόμος πλαίσιο» στὴ λειτουργία τῶν Α.Ε.Ι., δὲν θὰ βροῦμε καὶ πολλὰ θετικὰ σημεῖα νὰ τονίσουμε. Ἐλάχιστες καὶ πολὺ ἐπιφανειακὲς ἀλλαγές, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ δώσουν ἕνα σύγχρονο περικάλυμμα στὴ μέχρι τώρα κατάσταση. Οὔτε πραγματικοὶ τομεῖς καθιερώνονται, ἀλλὰ μᾶλλον δημιουργοῦνται πιὸ διευρυμένες ἕδρες μὲ τὴ συγκόλληση μερικῶν ἀπ' τὶς παλιές, οὔτε ἀλλάζει ἡ μοῖρα τοῦ βοηθητικοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν φοιτητῶν.

Ἀντίθετα, ἐπισημαίνουμε σημεῖα ἐντελῶς ἀρνητικὰ σὲ πολὺ σημαντικοὺς τομεῖς, ὅπως ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ θεσμοῦ τῆς συνδιοίκησης μὲ τὴν ἐφαρμογὴ γενικῆς ψηφοφορίας τῶν φοιτητῶν ἔξω ἀπ' τοὺς συλλόγους καὶ μὲ τὸ δεσμευτικὸ τῶν ἀποφάσεων, ποὺ θὰ παίρνονται «ἀπὸ κοινοῦ» στὰ διάφορα ὄργανα, μὲ μόνιμη μειοψηφία τῶν φοιτητῶν καὶ βοηθῶν ἀπέναντι στοὺς καθηγητές. Τὰ μέτρα αὐτὰ εἶναι γερὸ χτύπημα στὸ φοιτητικὸ συνδικαλισμό, ποὺ ὅπως ἔχει ἤδη πέσει στὴ παγίδα τοῦ παζαρέματος γιὰ τὴ συνδιοίκηση κάτω ἀπ' τὴν καθοδήγηση τῶν παρατάξεων τῶν μαζικῶν κομμάτων τῆς ἀριστερᾶς, εἶναι ἀμφίβολο ἂν μπορέσει ποτὲ πιὰ νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του, τουλάχιστον μὲ τὴ σημερινή του μορφή. Ὡστόσο, εἶναι βέβαιο ὅτι τὸ φοιτητικὸ κίνημα θὰ ἀναπτυχθεῖ καὶ πάλι μὲ καινούργια ὁρμὴ καὶ κάτω ἀπὸ καινούργια σχήματα, μιὰ καὶ τὰ προβλήματα συσσωρεύονται ἔντονα καὶ ἐπιτακτικὰ τόσο γιὰ τοὺς φοιτητές, ὅσο καὶ γιὰ τοὺς νέους ἀπόφοιτους, ποὺ ἀντιμετωπίζουν τὸ φάσμα τῆς ἀνεργίας.

Τὸ ἀξιοσημείωτο τῆς ὅλης ὑπόθεσης, τῆς σχετικῆς μὲ τὴν «ἐκπαιδευτικὴ μεταρρύθμιση», εἶναι ἡ στάση τῶν κομμάτων τῆς παραδοσιακῆς ἀριστερᾶς καὶ τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. Τυφλωμένοι ἀπ' τὸ ὅραμα τῆς «ἀνεξάρτητης», «ἐθνικῆς» οἰκονομικῆς ἀνάπτυξης καὶ τὶς «λαμπρὲς προοπτικές» της, σπεύδουν μὲ ἐμβρίθεια ν' ἀναγνωρίσουν τὰ «θετικὰ σημεῖα» καὶ νὰ προτείνουν τὶς τροποποιήσεις τους, ποὺ εἶναι «σύμφωνες μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ», παραγνωρίζοντας τὴ βαθειὰ ἀντιδραστικὴ νοοτροπία ποὺ διέπει τὰ μέτρα αὐτὰ καὶ τὴν ἀπίστευτη προχειρότητά τους.

Ἡ στάση τους αὐτὴ τοῦ «καλοπροαίρετου διάλογου» καὶ τῆς ἄρνησής τους νὰ κινητοποιήσουν τὴ σημαντικὴ φοιτητικὴ δύναμη, ποὺ ὑποτίθεται ὅτι ἐλέγχουν, ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μὴν γίνεται δεκτὴ καμμιά, ἔστω καὶ ἡ πιὸ ἀνώδυνη, ἀπ' τὶς προτάσεις τους. Τὰ μέτρα λοιπὸν αὐτὰ φαίνεται ὅτι θὰ περάσουν καὶ πάλι χωρὶς ἀντίσταση, ὅπως καὶ τόσα ἄλλα ἀντιδημοκρατικὰ καὶ ἀντεργατικὰ μέτρα τῆς Κυβέρνησης.

Χρειαζόμαστε ἀπαγκίστρωση ἀπ' τὴν τεχνοκρατικὴ νοοτροπία στὸν τομέα τῆς ἐκπαίδευσης, ποὺ εἶναι κοινὴ καὶ στοὺς ἀστούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς γραφειοκράτες. Χρειάζεται ριζοσπαστικοποίηση τῆς σκέψης καὶ θεώρηση τῶν προβλημάτων ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο ἀπ' τὴ σκοπιὰ τῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων, ποὺ δὲν περιορίζονται σὲ μιὰ «πάσῃ θυσίᾳ» οἰκονομικὴ ἀνάπτυξη, ἀλλὰ ἐπεκτείνονται στὴν ἀπαίτηση τῆς πλήρους ὁλοκλήρωσης τοῦ ἀνθρώπου, γιὰ τὴν ὁποία ἡ συνεχὴς ἐκπαίδευση καὶ ἡ ἐλεύθερη ἐπιλογὴ τῶν πολλαπλῶν δυνατοτήτων ποὺ θὰ προσφέρει, παίζει βασικὸ ρόλο. Χρειαζόμαστε λοιπὸν βασικὴ ἐκπαίδευση ποὺ θὰ δίνει δυνατότητα στὸν καθένα νὰ ἔχει ἐποπτεία τῆς σημερινῆς σύνθετης ἐπιστημονικῆς, τεχνολογικῆς καὶ κοινωνικῆς πραγματικότητας καὶ τὸ ὑπόστρωμα γιὰ τὴν πάρα - πέρα ἐκπαίδευση σὲ κάθε τομέα καὶ τὴν ἐπανεκπαίδευση σὲ διαφορετικὸ τομέα ὁποιαδήποτε στιγμή· ἐκπαίδευση διαρκὴ ποὺ θὰ δίνει τὴ δυνατότητα

γιὰ τὴν παρακολούθηση τῶν ἐξελίξεων στοὺς διάφορους τομεῖς ἢ ἐπανεκπαίδευση γύρω ἀπ' ἄλλα ἐνδιαφέροντα τοῦ ξεχωριστοῦ ἀτόμου. Κι αὐτὸ γιατὶ χρειάζονται οἱ πολίτες ἐνημέρωση στὰ ζητήματα ποὺ τοὺς ἀφοροῦν, πράγμα ἀναγκαῖο γιὰ νὰ μποροῦν οἱ ἴδιοι νὰ ἀποφασίζουν γιὰ ὅ,τι τοὺς ἀφορᾶ.

Νά ποιὰ πρέπει νἆναι: ἡ βασικὴ κατευθυντήρια σκέψη τῆς πολιτικῆς τῶν ἐπαναστατῶν Μαρξιστῶν στὰ πανεπιστήμια καὶ τὰ σχολειά, καθορισμένη ἀπ' τὴν πάλη τους γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ μὲ πραγματικὸ περιεχόμενο, γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ τὸ βασισμένο στὴν αὐτοδιαχείριση.

Γιὰ τὶς ἐκλογές, γιὰ τὸ 'Ενιαῖο Μέτωπο

'Επανειλημένα ἔχομε τονίσει τὴν ἀναγκαιότητα τῆς συγκρότησης τοῦ 'Ενιαίου Πολιτικοῦ Μετώπου ὅλων τῶν ὀργανώσεων ποὺ μιλοῦν στ' ὄνομα τῶν ἐργαζομένων καὶ τοῦ Σοσιαλισμοῦ, πάνω σ' ἕνα προχωρημένο πρόγραμμα καὶ μὲ ὑποδειγματικὰ δημοκρατικὴ ὀργάνωση.

"Ενα τέτοιο 'Ενιαῖο Μέτωπο, δημοκρατικὰ ὀργανωμένο σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα ἀπ' τὴ βάση ὣς τὴν κορυφή, θ' ἀποκαθιστοῦσε τὴν ἑνότητα τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ γενικὰ τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας καὶ θ' ἀποτελοῦσε ἔτσι ἀποφασιστικὴ καμπὴ γιὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν πολιτικῶν μεταβατικῶν προοπτικῶν τῆς 'Αριστερᾶς. Μόνο τότε δηλαδὴ θὰ μποροῦσε νὰ γίνει δυνατὴ ἡ διεκδίκηση τῆς Κυβέρνησης ἀπ' τὰ μαζικὰ κόμματα τῆς ἀριστερᾶς.

'Η κυβέρνηση τῶν κομμάτων αὐτῶν, ὑποστηριζόμενη κριτικὰ ἀπ' τὸ σύνολο τοῦ 'Ενιαίου Μετώπου καὶ τῶν ἑνιαιομετωπικῶν ἐπιτροπῶν σ' ἐθνικὸ ἐπίπεδο, θὰ προκαλοῦσε μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀντικαπιταλιστικοῦ της προγράμματος καὶ τὴν ἀναπόφευκτη κινητοποίηση τῶν μαζῶν, ποὺ θάβλεπαν σ' αὐτὴν τὴν εὐκαιρία γιὰ τὴ ριζικὴ ἀλλαγὴ τῆς μοίρας τους, ὄξυνση καὶ ἐπιτάχυνση τῆς ταξικῆς πάλης, φέρνοντας πιθανώτατα τὴ χώρα μπροστὰ σ' ἐπαναστατικὸ ἄνοιγμα, ὅπου μαζὶ μὲ τ' ἄλλα ἀνοίγεται ἡ προοπτικὴ τῆς συγκρότησης τοῦ μαζικοῦ ἐπαναστατικοῦ φορέα, ἱκανοῦ νὰ φέρει σὲ πέρας τὸν ἱστορικό του ρόλο. Εἶναι λοιπὸν μιὰ μεταβατικὴ κατάσταση γιὰ τὸν ὁλοκληρωτικὸ θρίαμβο τοῦ Σοσιαλισμοῦ, ποὺ θάρθει, βέβαια, μετὰ ἀπ' τὴν ὁριστικὴ ἐπαναστατικὴ συντριβὴ τοῦ ἀστικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ τὴν ἀντικατάστασή του ἀπ' τὸ μόνο σοσιαλιστικὸ σύστημα, τὴν αὐτοδιαχείριση σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα.

'Απ' τὴν ἄλλη μεριά, ἡ ἐμπειρία τῶν μαζῶν ἀπ' τὴ δημοκρατικὴ λειτουργία τῶν ἑνιαιομετωπικῶν ἐπιτροπῶν, ἀποτελεῖ ἀπαραίτητο ὑπόστρωμα γιὰ τὴν ἐμπέδωση στὴν πράξη τῶν ἀρχῶν τῆς δημοκρατικῆς αὐτοδιαχείρισης.

Γιὰ τὸ σχηματισμὸ τοῦ μετώπου αὐτοῦ εἶναι πρῶτα - πρῶτα ἀπαραίτητο ν' ἀποκλειστεῖ, ἰδίως ἀπ' τὰ κόμματα τῆς παραδοσιακῆς ἀριστερᾶς, κάθε σκέψη συνεργασίας μὲ ἀστικοὺς σχηματισμοὺς τοῦ τύπου «'Εθνικῆς ἑνότητας», «Λαϊκῶν Μετώπων», δηλαδὴ στὴν οὐσία κλασσικῆς ταξικῆς συνεργασίας. "Επειτα εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἐπεξεργασία ἑνὸς ἐλάχιστου κοινοῦ προγράμματος μὲ ἀντικαπιταλιστικό, ἀντιϊμπεριαλιστικὸ χαρακτήρα, τόσο γιὰ τοὺς καθημερινοὺς ἀγῶνες, ὅσο καὶ γιὰ τὶς ἐκλογές, καὶ ὁ σχηματισμὸς δημοκρατικὰ ὀργανωμένων κι ἀνοιχτῶν σ' ὅλους τοὺς ἀγωνιστὲς ἑνιαιομετωπικῶν ἐπιτροπῶν δράσης στὰ ἐργοστάσια, τὶς ἐπιχειρήσεις, στὶς συνοικίες, στὰ σχολειά, στὰ χωριά, ποὺ θὰ κινητοποιήσουν τὶς πλατειὲς μάζες τῶν ἐργαζομένων πάνω σ' αὐτὸ τὸ πρόγραμμα.

Μὲ γνώμονα τὰ παραπάνω, καλοῦμε τοὺς ἐργάτες, ἐργαζόμενους καὶ νέους τῆς χώρας νὰ ψηφίσουν ἐργατικοὺς καὶ μόνο ὑποψήφιους, ἐκλέγοντας ἀνάμεσα σ' ἐκείνους τοῦ Κ.Κ.Ε., τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. καὶ τῆς «Συμμαχίας τῶν Προοδευτικῶν καὶ 'Αριστερῶν Δυνάμεων», τὸν καλλίτερα τοπικὰ τοποθετημένο ἀντιπρόσωπο. Δηλαδὴ ἐκεῖνο ποὺ ἔχει τὴν πιὸ ἐνεργητικὴ παρουσία στὸ κίνημα τῶν ἐργαζομένων, τὸ πιὸ ἀγωνιστικὸ παρελθόν, τὴ μεγαλύτερη συνέπεια στὴν ὑπεράσπιση τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ τὴ μεγαλύτερη εὐαισθησία στὰ σύγχρονα προβλήματα καὶ τὶς θεωρητικὲς ἐξελίξεις ποὺ ἀπαιτοῦν αὐτά.

Τὸ νόημα μιᾶς τέτοιας ψήφου εἶναι ὅτι ἀρνούμαστε νὰ δώσουμε τὴν ἀποκλειστικὴ ὑποστήριξη σ' ἕνα ἀπ' τοὺς παραπάνω σχηματισμοὺς καὶ παρὰ τὶς ἐπιμέρους διαφορὲς μεταξύ τους καὶ τὴν κριτική μας στάση ἀπέναντι στὸν καθένα ἀπ' αὐτούς, δὲν κάνομε καμμιὰ διάκριση μεταξύ τους σχετικὰ μὲ τὶς ἐκλογές, τονίζοντας ἔτσι τὴν ἀνάγκη γιὰ τὴ συγκρότηση τὸ ταχύτερο δυνατὸ τοῦ 'Ενιαίου 'Εργατικοῦ Μετώπου.

Πολιτικά ἄρθρα καί μελέτες

Πάνω στὴ διεθνὴ πολιτικὴ κατάσταση

Γενικὲς προοπτικὲς

1) Ἡ διεθνὴς κατάσταση χαρακτηρίζεται ἀπ' τὴν παράταση τῆς ὕφεσης τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας, ποὺ ἐπιδεινώνει τὴ γενικὴ κρίση τοῦ συστήματος. Ἀπὸ τὴν ἀργή, ἀλλὰ σταθερὴ ἐπιδείνωση τῶν σχέσεων τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς σοβιετικῆς γραφειοκρατίας, ποὺ ἀνεπαίσθητα δημιουργεῖ ἕνα κλίμα ἀνανέωσης τοῦ «ψυχροῦ πολέμου». Ἀπὸ τὴν ἄνοδο τῆς στρατιωτικῆς δύναμης τοῦ Κρεμλίνου, ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ἐντείνονται διάφορες δυσκολίες καὶ ἀντιστάσεις μέσα στὶς ἀνατολικὲς χῶρες καὶ τὴν ἴδια τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῆς Κινέζικης ἐπανάστασης σ' ἕνα ἐπιταχυνόμενο θερμιδωριανὸ προτσές, ποὺ ἀντανακλᾶ μιὰ πιὸ χαρακτηριστικὴ ἀλλαγὴ τοῦ συσχετισμοῦ δυνάμεων ὑπὲρ τῆς κρατικῆς γραφειοκρατίας. Ἀπὸ τὴν ἄνοδο τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στὴ Ν. Εὐρώπη καὶ τὴν ἐπιβεβαίωση μεγάλων ἐπαναστατικῶν δυνατοτήτων σ' αὐτὸ τὸ χῶρο.

Σφαιρικὰ κρινόμενη ἡ κατάσταση αὐτὴ ἐξελίσσεται πρὸς τὴν ὄξυνση τῆς πάλης τῶν τάξεων στὶς προχωρημένες καπιταλιστικὲς χῶρες καὶ τῆς ἀντιϊμπεριαλιστικῆς πάλης σὲ πολλὲς χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου, καθὼς καὶ πρὸς τὴν ὄξυνση τοῦ ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τοῦ συνόλου τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ἕνωσης, ἐνῶ ἡ Κίνα προσπαθεῖ πάντα νὰ ἐκμεταλλευτεῖ αὐτὸ τὸν ἀνταγωνισμὸ γιὰ τὴ σταθεροποίηση τῆς ἰσχύος τῆς ἀνερχόμενής της γραφειοκρατίας.

2) Τὸ κατὰ πολὺ πιὸ σπουδαῖο γεγονὸς αὐτῶν τῶν τελευταίων χρόνων, ποὺ ἐπηρεάζει τὸ σύνολο τῆς διεθνοῦς κατάστασης, εἶναι ἡ καινούρια οἰκονομικὴ συγκυρία ποὺ γνωρίζει ὁ καπιταλισμὸς καὶ ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὴν παράταση ταυτόχρονα τῆς ἀνεργίας καὶ τοῦ πληθωρισμοῦ.

Ἡ πρωτότυπη αὐτὴ συγκυρία ἀντανακλᾶ τὴν ἐξάντληση τῶν δυνατοτήτων τοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅπως αὐτὸς ἀναπτύχθηκε στὴ μεταπολεμικὴ περίοδο στὶς προηγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, νὰ τονώσει τὴ γενικὴ ἄνοδο τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας, μέσα σὲ μιὰ σχετικὴ σταθερότητα τῶν τιμῶν καὶ στὴ σχεδὸν πλήρη ἀπασχόληση. Αὐτὲς οἱ δυνατότητες εἶχαν σὲ μεγάλο βαθμό, ἀκόμα καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀνόδου, ἕνα χαρακτήρα πληθωριστικό.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ πληθωρισμός, ὁ τροφοδοτημένος ταυτόχρονα ἀπ' τὸ κράτος, τὶς τράπεζες, τὶς μονοπωλιακὲς τιμές, τὸ ἀποσπασμένο ἀπ' τὸ χρυσὸ δολλάριο, συνδυάστηκε μὲ τὸ αὐξανόμενο κόστος τῆς ἐνέργειας, ποὺ καταναλώνεται σὲ ποσότητες ὅσο πάει καὶ πιὸ μεγάλες, εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ προκαλέσει ταυτόχρονα τὴ μείωση τῆς κατανάλωσης τῶν πλατειῶν μαζῶν καὶ ἑπόμενα τὸ στένεμα τῆς ἀγορᾶς, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ νὰ καταστήσει πολλὰ ἀπ' τὰ μέσα ποὺ διαθέτει τὸ καπιταλιστικὸ κράτος γιὰ νὰ ἐλέγχει σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀνεπαρκῆ. Τὰ μέσα ποὺ ἀνάπτυξε τὸ ἐθνικὸ καπιταλιστικὸ κράτος, κι ὁ καπιταλισμὸς σὰ σύστημα διεθνές, γιὰ νὰ ἐλέγξει τὴ συγκυρία, ἐμποδίζουν μέχρι τώρα τὴν παρατεινόμενη ὕφεση αὐτῆς τῆς συγκυρίας νὰ μεταμορφωθεῖ σὲ κρίση τῆς διάστασης καὶ τῆς σοβαρότητας τῆς κρίσης τοῦ 1929—33, ἀλλὰ δὲν κατορθώνουν πιὰ νὰ τὴν ἐξουδετερώσουν μὲ τὴν ταχύτητα μὲ τὴν ὁποία ξεπεράστηκαν οἱ δευτερεύουσες ὑφέσεις, ποὺ γνωρίσαμε στὴ μεταπολεμικὴ περίοδο.

3) Τὴν αἰτία αὐτοῦ τοῦ γεγονότος ποὺ καθορίζει ἐπίσης τὶς προοπτικές, πρέπει νὰ τὴν ἀναζητήσουμε στὸ γενικὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς συνόλου παραγόντων σὲ ἀλληλε-

πίδραση, πού τώρα δροῦν μέσα στὸ καπιταλιστικὸ σύστημα. Καπιταλιστικὸ σύστημα πούχει φθάσει στὴ φάση μιᾶς ἀκραίας μονοπωλιακῆς συγκέντρωσης, μὲ τὸ κράτος πού εἶναι ὀργανικὸ στοιχεῖο αὐτῆς τῆς συγκέντρωσης καὶ τῆς λειτουργίας της.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ρόλο τώρα τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ, πού κατόρθωσε νὰ ἐπιβάλει τὸ ἀποσπασμένο ἀπ' τὸ χρυσὸ δολλάριο, σὰν τὸ κύριο διεθνὲς νόμισμα καὶ νὰ εἰσάγει κατὰ τρόπο διαρκὴ τὸν πληθωρισμὸ στὸ διεθνὲς νομισματικὸ σύστημα, χρειάζεται νὰ ὑπογραμμιστεῖ ἡ ὀργανικὴ τάση τοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ στὴν τωρινή του φάση νὰ χρησιμοποιεῖ κεφάλαια ὅλο καὶ πιὸ σημαντικά, καὶ νὰ ξοδεύει ὅλο καὶ περισσότερη ἐνέργεια κατὰ παραγωγικὴ μονάδα. Αὐτὸ εἶναι ἕνας ἄλλος τρόπος ἐπιδείνωσης ταυτόχρονα τῆς τάσης πτώσης τοῦ μέσου ποσοστοῦ τοῦ κέρδους καὶ ἐπιδείνωσης τοῦ πληθωρισμοῦ, μὲ τὸν ὁποῖο λύνεται μερικὰ ἡ συσσώρευση τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων, καὶ καταπολεμεῖται ἡ τάση πρὸς τὴν πτώση τοῦ μέσου ποσοστοῦ τοῦ κέρδους.

Ἀλλὰ εἶναι φανερὸ ὅτι ἔτσι μπαίνομε σ' ἕνα φαῦλο κύκλο, σὲ μιὰ φυγὴ πρὸς τὰ μπρός, μετατοπίζοντας ἔτσι τὴ δομικὴ κρίση τοῦ καθεστῶτος σὲ ἐπίπεδα κάθε φορὰ ὑψηλότερα.

Παίρνοντας ὑπ' ὄψη ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ τὴν ἀναπόφευκτη αὔξηση τοῦ κόστους, ὄχι μόνο τῆς ἐνέργειας, ἀλλὰ ἐπίσης μεγάλου ἀριθμοῦ πρώτων ὑλῶν καὶ τροφίμων, πού θὰ βαρύνει τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς, μ π ο ρ ο ῦ μ ε ν ὰ σ υ μ π ε ρ ά ν ο υ μ ε μ ὲ β ε β α ι ό τ η τ α ὅ τ ι ἡ τ ω ρ ι ν ὴ ὕ φ ε σ η κ ι ν δ υ ν ε ύ ε ι ν ὰ κ α τ α σ τ ε ῖ μ ι ὰ ν έ α δ ι α ρ κ ὴ ς κ α τ ά σ τ α σ η τ ο ῦ κ α π ι τ α λ ι σ μ ο ῦ, π ο ὺ θ ὰ λ ε ι τ ο υ ρ γ ε ῖ ἀ π ὸ δ ῶ κ α ὶ μ π ρ ὸ ς μ ὲ «χ α μ η λ ὴ τ ά σ η».

4) Πράγμα πού θὰ ἐπιδεινώσει τὴν κοινωνικὴ πάλη μέσα στὸν προηγμένο καπιταλισμὸ καὶ τοὺς ἐνδοϊμπεριαλιστικοὺς ἀνταγωνισμούς. Αὐτοὶ οἱ τελευταῖοι κινδυνεύουν νὰ ὀξυνθοῦν μπροστὰ στὸ στένεμα τῆς διαθέσιμης ἀγορᾶς καὶ τῆς προσπάθειας τῶν πιὸ μεγάλων (ΗΠΑ, Γερμανία, Ἰαπωνία) πού μὲ τὴν ὑπερεκμετάλλευση τοῦ «τρίτου κόσμου» καὶ τὶς αὐξανόμενες συναλλαγὲς μὲ τὰ «ἐργατικὰ κράτη», θέλουν νὰ μεταφέρουν σ' αὐτοὺς τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν ἐξόδων τῆς κρίσης καὶ νὰ ἐπιζήσουν σὲ βάρος τους.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ στὸ βαθμὸ πού αὐξάνει ἡ στρατιωτικὴ δύναμη τῆς Ε.Σ.Σ.Δ., ἐπιτρέποντάς της νὰ διεκδικήσει ἀπ' τοὺς ἰμπεριαλιστὲς ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ στρατηγικὲς θέσεις - κλειδιὰ στὸν κόσμο, καθὼς ἐπίσης καὶ πολλὲς πρῶτες ὕλες, ὁ ἰμπεριαλισμός, ἐνῶ ὑποχωρεῖ ἐδῶ κι ἐκεῖ σ' αὐτὴ τὴν αὐξανόμενη πίεση, ἀντιδρᾶ σθεναρὰ ὅπου μπορεῖ καὶ μ' ὅλα τὰ μέσα πού τοῦ μένουν ἀκόμα, πράγμα πού ἀνεπαίσθητα ξαναφέρνει ἕνα νέο κλίμα «ψυχροῦ πολέμου».

Ἡ εἰρηνικὴ συνύπαρξη καὶ ἡ ...ὕφεση ἀνταποκρινόταν, ὄχι μόνο στὴν ἐπιθυμία νὰ ἀποφευχθεῖ ἡ ἄμεση ἀτομικὴ σύγκρουση, ἀλλὰ ἐπίσης σὲ μιὰ κάποια «ἰσορροπία» τοῦ στρατιωτικοῦ δυναμικοῦ τῶν δυὸ «ὑπερδυνάμεων». Ἀλλὰ ἀπὸ τὴ στιγμὴ πού αὐτὴ ἡ ἰσορροπία ὑπάρχει καὶ ἡ αὔξηση τῶν ἐξοπλισμῶν ἐξακολουθεῖ, ἡ σοβιετικὴ γραφειοκρατία δὲν φοβᾶται πιὰ νὰ νικηθεῖ καὶ παίρνει τὸ θάρρος νὰ διακινδυνεύσει νὰ ξαπλώσει τὸ δίκτυο τῶν ὑποστηρικτῶν τῆς στρατηγικῆς της δύναμης στὸν κόσμο, νὰ βοηθήσει οἰκονομικὰ καὶ στρατιωτικὰ «φιλικὰ» καθεστῶτα καὶ νὰ σκορπίσει τοὺς στόλους της ἀπὸ ὑποβρύχια καὶ πλοῖα ἐπιφάνειας, τοὺς ἐφοδιασμένους μὲ ἀτομικὰ ὅπλα, σ' ὅλες τὶς θάλασσες τοῦ κόσμου.

Θὰ μπορέσει ἄραγε ὁ καπιταλισμὸς νὰ συμβιβαστεῖ μακροπρόθεσμα μ' ἕνα καθεστὼς «χαμηλῆς τάσης», ἂν ὑποθέσουμε ὅτι εἶναι ἱκανὸς νὰ συγκρατήσει τὴν ὕφεση στὰ τωρινά της ἐπίπεδα;

«Κανονικὰ» ἡ διατήρηση μιᾶς κατάστασης σὰν αὐτὴ πού ἀναπτύσσεται τώρα, θάπρεπε νὰ ὁδηγήσει σὲ πόλεμο γιὰ τὴν ξαναδιανομὴ τῆς ἀγορᾶς, ἐνῶ ταυτόχρονα θὰ δημιουργοῦσε μὲ τεράστιες καταστροφές, τὶς προϋποθέσεις τοῦ δυναμικοῦ ξεκινήματος καὶ πάλι τῆς οἰκονομίας.

Ἀλλὰ σήμερα, κάθε γενικὸς πόλεμος μεταξὺ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς Ρωσίας δὲ θὰ μποροῦσε παρὰ νὰ ὁδηγήσει σὲ ἀμοιβαία αὐτοκτονία, ἐνῶ ταυτόχρονα ἕνας πόλεμος μόνο μεταξὺ ἰμπεριαλιστικῶν κρατῶν εἶναι τώρα ἀδιανόητος μπροστὰ στὴν ὕπαρξη τῶν «ἐργατικῶν» κρατῶν.

5) Αὐτὲς οἱ καινούργιες ἱστορικὲς συνθῆκες εἶναι ἐκεῖνες πού συντελοῦν στὴν ὄξυνση τῆς γενικῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ, τοῦ στερημένου ἀπ' τὶς παραδοσιακές του «διεξόδους», πού ἦταν οἱ γενικοὶ πόλεμοι· αὐτὸ τουλάχιστον γιὰ τὸ μέλλον πού μπορεῖ νὰ προβλεφθεῖ.

Εἶναι λοιπὸν δικαιολογημένο νὰ συμπεράνομε ὅτι προχωροῦμε πρὸς δυσκολίες ἀκόμα πιὸ μεγάλες ἀπ' τὶς τωρινές, ὅπου ὁ καπιταλισμὸς θὰ δοκιμάσει νὰ ἐπιζήσει μέσα σὲ ὡρισμένα ὑπερανεπτυγμένα προπύργιά του, ὑπερεκμεταλλευόμενος τὸν «τρίτο κόσμο» καὶ κατεβάζοντας σημαντικὰ τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν δικῶν του ἐργατικῶν μαζῶν.

Ἀλλὰ ὑπάρχει γι' αὐτὸν ὁ κίνδυνος σὰν συνέπεια τῆς ἀλληλεπίδρασης ἑνὸς συνόλου παραγόντων, ἐκ τῶν ὁποίων μερικοὶ ἀστάθμητοι, νὰ χάσει στὰ χρόνια πού ἔρχονται τὴ δυνατότητα νὰ περιορίσει τὴν ὕφεση μέσα σὲ ὡρισμένα ὅρια καὶ νὰ βρεθεῖ παγιδευμένος μέσα σὲ μιὰ ἀναπόφευκτη καὶ ἀξεπέραστη κρίση.

Ξεκινώντας ἀπ' αὐτὴ τὴ γενικὴ προοπτικὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ μελετήσωμε τὶς προοπτικὲς στὸ ἄμεσο μέλλον τῶν διαφόρων περιοχῶν τοῦ καπιταλιστικοῦ κόσμου, κάνοντας τὴ διάκριση πρῶτα - πρῶτα μεταξὺ χωρῶν τοῦ «τρίτου κόσμου» καὶ προηγμένων καπιταλιστικῶν χωρῶν.

6) Ἡ σοβαρότητα τῆς κρίσης, πού ξέσπασε πάνω στὸν τρίτο κόσμο σὰ συνέπεια τῆς ἀλλαγῆς τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας, μπορεῖ νὰ μετρηθεῖ ἀπ' τὴν ἔκταση τῶν χρεῶν του, χρέη πού εἶναι ταυτόχρονα ἕνας τρόπος ἐπιβίωσης καὶ τὸ στοιχεῖο πού φρενάρει τὴν παραγωγικὴ ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας του.

Γιατὶ γιὰ πολλὲς χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου, ἡ ἐξυπηρέτηση τοῦ χρέους τους ἀπορροφᾶ τώρα ἕνα τεράστιο μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τους καὶ ὁδηγεῖ τελικὰ σ' ἕνα ἀπόλυτο ἀδιέξοδο, ἂν δὲν ὑπάρξουνε μέτρα πού ν' ἀκυρώνουν αὐτὰ τὰ χρέη.

Μόνο μιὰ μειοψηφία χωρῶν πού παράγουν πετρέλαιο

κι ὁρισμένες ἄλλες πολύτιμες πρῶτες ὕλες ξεφεύγουν ἀπ' αὐτὴ τὴν καταστροφικὴ ἐξέλιξη.

Ἡ γενικὴ ἐπιδείνωση τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης στὴν πλειοψηφία τῶν χωρῶν τοῦ τρίτου κόσμου προσδιορίζει τὴν ἐπιδείνωση τοῦ πολιτικοῦ κλίματος, καθὼς καὶ τὶς ἀποτυχίες ποὺ τώρα σημειώνονται σχεδὸν παντοῦ γιὰ τὴ σταθεροποίηση καθεστώτων, ἔστω καὶ κάπως φιλελευθέρων στὶς σχέσεις τους μὲ τὶς μάζες. Γιὰ νὰ κάνουν τὶς τελευταῖες νὰ ὑποστοῦν τὶς συνέπειες τῆς κρίσης ἐπιτίθενται λυσσαλέα ἐνάντια στὸ ἐπίπεδο ζωῆς τους, καταφεύγοντας σὲ καθεστῶτα ἀνοιχτῆς βίας, ποὺ στηρίζονται στὸ στρατό, τὴν ἀστυνομία, τὴν κρατικὴ γραφειοκρατία.

Παντοῦ οἱ ἐλευθερίες τῶν μαζῶν βρίσκονται σὲ ὑποχώρηση, γιατὶ καμμιὰ παραχώρηση δὲν εἶναι δυνατή, ποὺ δὲν θὰ τὴν ἀποσποῦσαν ὕστερα ἀπὸ πάλη καὶ μόνο μὲ πάλη.

Λατινικὴ Ἀμερικὴ

7) Στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ ἡ κατάσταση ἔχει γίνει τὰ τελευταῖα χρόνια ἐξαιρετικὰ σοβαρὴ στὸ νότιο τμῆμα της, μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ καθεστῶτος τῆς «UNITA POPULARE» στὴ Χιλὴ τὸ 1973 καὶ τὸ στρατιωτικὸ πραξικόπημα στὴν Ἀργεντίνα δυὸ χρόνια ἀργότερα.

Στὴν πραγματικότητα, ἡ ἐπιδείνωση τοῦ κλίματος σ' αὐτὴ τὴν περιοχή, ἔχει αἰτίες πιὸ βαθειές.

Μὲ τὸ στρατιωτικὸ πραξικόπημα στὴ Βραζιλία τὸ 1964, ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς ἐξαπέλυσε μιὰ μεγάλη ἐπίθεση στὴ Λατινικὴ Ἀμερική, γιὰ νὰ σταματήσει τὴν ἐπαναστατικὴ ἄνοδο, ποὺ τὴν τροφοδοτοῦσε μεταξὺ ἄλλων, τὸ γόητρο ποὺ εἶχε τότε ἡ Κουβανέζικη ἐπανάσταση, καὶ γιὰ νὰ δημιουργήσει κατάλληλες συνθῆκες γιὰ τὴ διείσδυση τοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ τῶν πολυεθνικῶν ἐπιχειρήσεων.

Αὐτὸ τὸ σχέδιο χρειαζόταν ἕνα κράτος ἐντελῶς εὐνοϊκὸ στὰ συμφέροντά τους καὶ ἱκανὸ νὰ δαμάσει τὶς μάζες καθιστώντας τες ἀποδιοργανωμένες, ἐξατομικευμένες, παθητικές.

Ἕνα μικρὸ μέρος τῆς μπουρζουαζίας αὐτῶν τῶν χωρῶν εἶχε ἐπίσης συμφέρον σ' αὐτὸ τὸ ἐπίτευγμα καὶ ἰδιαίτερα ἡ νέα κρατικὴ μπουρζουαζία ποὺ ἀναπτυσσόταν μὲ τὴν ἐνίσχυση τοῦ τομέα τῆς κρατικῆς οἰκονομίας, τῆς ἐπικουρικῆς τῶν πολυεθνικῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

Χάρις στὴν ὑπερεκμετάλλευση τῶν μαζῶν καὶ στὴ γενικὴ συγκυρία ἀνόδου τοῦ καπιταλισμοῦ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, πιὸ πλατειὰ στρώματα τῆς μπουρζουαζίας ἐπωφελοῦνταν ἀπ' τὶς ἐπιπτώσεις τῆς ἀνάπτυξης παράλληλα τοῦ ἰδιωτικοῦ μονοπωλιακοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τοῦ καπιταλισμοῦ τοῦ κράτους.

Ὁ Ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμὸς ἀπέβλεπε στὸ νὰ ἐπεκτείνει αὐτὸ τὸ σύστημα σ' ἕνα μέρος ὅλο καὶ μεγαλύτερο τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, ποὺ παραμένει ἡ κύρια οἰκονομικὴ καὶ στρατηγικὴ του βάση ἔξω ἀπ' τὶς ΗΠΑ.

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ Ἀλιέντε προετοιμάστηκε μὲ μιὰ τέτοια προοπτικὴ ἐπίσης καὶ ἡ «τακτοποίηση» στὴν Οὐραγουάη καὶ στὴ Βολιβία.

Ἀλλὰ στὸ μεταξύ, ἡ οἰκονομικὴ συγκυρία τοῦ καπιταλισμοῦ ἄρχισε ν' ἀλλάζει σημαντικά, καθιστώντας ἀπραγματοποίητες τὶς ὑποσχέσεις τοῦ ἀρχικοῦ πλάνου.

Μέσα στὶς νέες αὐτὲς συνθῆκες, ἔγινε τὸ στρατιωτικὸ πραξικόπημα στὴν Ἀργεντίνα, ποὺ προσδιορίστηκε ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνη ἄνοδο τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος τῶν μαζῶν καὶ τὴν ἀποτυχία τοῦ πειράματος τοῦ Περόν. Ἡ ἀπόπειρα τώρα τῆς στρατιωτικῆς χούντας νὰ ἐπαναλάβει ἕνα οἰκονομικοπολιτικὸ πείραμα Βραζιλιανοῦ τύπου, μέσα σὲ πλήρη κρίση τῆς καπιταλιστικῆς οἰκονομίας, τὴν καταδικάζει σὲ διαρκὴ κρίση, ποὺ προέρχεται ὄχι μόνο ἀπὸ τὴν ἀντίσταση τῆς μάζας τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ ἐπίσης πλατειῶν στρωμάτων τῆς μικρῆς καὶ μεσαίας μπουρζουαζίας, ποὺ ἐξαθλιώνονται μὲ γρήγορο ρυθμό.

Αὐτὸ ἄλλωστε γίνεται σ' ὁλόκληρη τὴ νότια περιοχὴ τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ προσδιορίζει μιὰ καινούργια φάση στὴν ἐξέλιξη τῶν στρατιωτικῶν δικτατοριῶν, ποὺ εἶναι ἐγκατεστημένες σ' αὐτὸ τὸ χῶρο. Αὐτὲς οἱ δικτατορίες ἔχουν ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς ν' ἀντιμετωπίσουν μιὰ κοινωνικὴ ἀντίσταση πιὸ πλατειά, ποὺ τὶς ἀναγκάζει νὰ καταφεύγουν σὲ μιὰ αὐξανόμενη καταπίεση, ἡ ὁποία ὅμως προκαλεῖ διαιρέσεις καὶ στὶς ἴδιες τὶς γραμμές τους.

Ἀλλὰ μπροστὰ στὴ χρεωκοπία τῶν παραδοσιακῶν κομμάτων, κομμουνιστῶν καὶ σοσιαλιστῶν, στὴ Χιλή, στὴ Βραζιλία, καθὼς καὶ τῶν ἀστικῶν, ἐθνικῶν ἡγεσιῶν - ἀντιϊμπεριαλιστικῶν, ὅπως ὁ περονισμὸς στὴν Ἀργεντίνα — καὶ μπροστὰ στὴν ἀνικανότητα ὡς τὰ τώρα τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς νὰ δημιουργήσει ὀργανώσεις μὲ μιὰ σοβαρὴ μαζικὴ βάση καὶ ἕνα κατάλληλο μεταβατικὸ πρόγραμμα, προσαρμοσμένο στὶς εἰδικὲς συνθῆκες κάθε Λατινοαμερικάνικης χώρας, μπροστὰ δηλαδὴ στὴν παρατεινόμενη κρίση μιᾶς ἐπαναστατικῆς ἡγεσίας, ἱκανῆς νὰ συντελέσει ἀποτελεσματικὰ ἄμεσα γιὰ μιὰ μεταβατικὴ πολιτικὴ λύση, ἡ κρίση καὶ ἡ ἀποσύνθεση διαιωνίζονται, ἐπιδεινώνοντας τὰ δεινὰ τῶν μαζῶν.

Παρ' ὅλα αὐτὰ οἱ συνθῆκες ὡριμάζουν τόσο στὴ Βραζιλία, ὅσο καὶ στὴν Ἀργεντίνα, γιὰ μιὰ ἀλλαγὴ σ' αὐτὲς τὶς χῶρες, πράγμα ποὺ θὰ εἶχε ἀπήχηση σ' ὅλο αὐτὸ τὸ χῶρο τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς. Στὴν Ἀργεντίνα εἶναι κύρια ἡ πεισματώδικη ἀντίσταση τῶν μαζῶν, τόσο τῆς ἐργατικῆς τάξης, ὅσο καὶ τῆς νεολαίας τῶν μεσαίων τάξεων, ποὺ τροφοδοτεῖ, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἐργάτες, τὸ κύριο μέρος τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, ὀργανώσεων ὅπως οἱ Μοντονέρος καὶ τὸ E.R.P., ποὺ διατηρεῖ καὶ ἐπιδεινώνει τὴν κρίση τοῦ δικτατορικοῦ καθεστῶτος. Στὴ Βραζιλία εἶναι κύρια ἡ ἀντιπολίτευση, ποὺ προέρχεται ἀπὸ ἀστικοὺς κύκλους, ποὺ θίχθηκαν στὰ ζωτικά τους συμφέροντα ἀπὸ τὴ φόρμα καὶ τὴν πολιτικὴ τοῦ τωρινοῦ καθεστῶτος ποὺ ἐνδυναμώνει στὸ τωρινὸ στάδιο τὴ γενικὴ ἀντίσταση στὸ στρατιωτικὸ καθεστώς, καθὼς καὶ ἡ ἀκατάπαυστη ἀναταραχὴ στὶς γραμμὲς τῆς φοιτητικῆς νεολαίας.

Στὸ Περοῦ, μετὰ τὴν ἀπομάκρυνση τοῦ Βαλάσκο, ἡ κατάσταση διαρκῶς ἐξελίσσεται πρὸς τὰ δεξιά, χωρὶς ὅμως ἡ τωρινὴ βοναπαρτιστικὴ ἐξουσία τῶν κεντρώων καὶ δεξιῶν στρατιωτικῶν νὰ μπορεῖ νὰ ἀκολουθήσει τὸ δρόμο τῶν ἄλλων καταπιεστικῶν δικτατοριῶν τῆς περιοχῆς αὐτῆς. Ἡ πολιτική της ἀντανακλᾶ τὴν ἀσταθῆ ἰσορροπία μεταξὺ διϊσταμένων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν δυνάμεων, μέσα στὶς μάζες, τὴν ἀστικὴ τάξη, τὸ στρατό, καθὼς καὶ τὴ γενικὴ ἀντίσταση στὴν καθολικὴ ὑποταγὴ στὰ Ἀμερικανο-βραζιλιανὰ συμφέροντα. Ἡ κρίση τοῦ στρατιωτικοῦ βοναπαρτιστικοῦ καθεστῶτος στὸ Περοῦ, τὸ ὁποῖο, γιὰ μιὰ ὁλόκληρη περίοδο, στάθηκε ἱκανὸ νὰ ἐγκαινιάσει σημαντικὲς μεταρ-

ρυθμίσεις στὴ χώρα αὐτή, ὑπογραμμίζει τὰ ὅρια τέτοιων καθεστώτων.

Ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀποδείχνονται ἀνίκανα νὰ συνδεθοῦν μὲ τὶς μάζες καὶ νὰ μεταβιβάζουν προοδευτικὰ στὶς δημοκρατικές τους ὀργανώσεις τὸ κύριο μέρος τῆς ἐξουσίας, τὰ καθεστῶτα αὐτὰ εἶναι ἀναγκασμένα νὰ ὑποχωροῦν ἀνεπαίσθητα, τόσο στὸν ἰμπεριαλισμό, ὅσο καὶ στὴ συντηρητική τους μπουρζουαζία.

Στὴ Βραζιλία, στὴ Χιλή, στὴν Ἀργεντίνα εἶναι καταφανὴς ἡ χρεωκοπία τόσο τῶν καθεστώτων τῆς φιλελεύθερης μπουρζουαζίας, ὅσο καὶ τοῦ ἀνίκανου ρεφορμισμοῦ.

Στὸ Περοὺ εἶναι καταφανὴς ἡ χρεωκοπία τοῦ στρατιωτικοῦ βοναπαρτισμοῦ.

Ἀπ' ὅλη τὴ Λατινικὴ Ἀμερική, ἡ κατάσταση μένει σχετικὰ σταθερὴ μόνο στὴ Βενεζουέλα, ποὺ εὐνοεῖται ἀπ' τὸ ἐξαιρετικὸ «μπούμ» τοῦ πετρελαίου καὶ τῶν μεταλλευμάτων σιδήρου, ἐνῶ τὸ Μεξικό, ἡ ἄλλη μεγάλη χώρα στὸ βορρᾶ τῆς περιοχῆς, ἔχει μπεῖ σέ μιὰ κρίση δημοσιονομικὴ καὶ οἰκονομικὴ σοβαρὴ κυρίως γιὰ τοὺς ἀγρότες καὶ τὶς τεράστιες ἐξαθλιωμένες μάζες, ποὺ κατὰ τρόπο τερατώδη διογκώνουν τὴν πρωτεύουσα καὶ τὶς ἄλλες πόλεις αὐτῆς τῆς χώρας.

Γιὰ νὰ προσδιορισθεῖ μιὰ καινούργια ἐπαναστατικὴ πολιτικὴ στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ καὶ νὰ προσαρμοστεῖ στὶς εἰδικὲς συνθῆκες κάθε χώρας, εἶναι τώρα ἀνάγκη νὰ βγάλουμε κριτικὰ συμπεράσματα τῶν ἀποτελεσμάτων, ὄχι μόνον τῆς ἐμπειρίας τοῦ κλεφτοπολέμου Κουβανέζικης ἔμπνευσης τῶν χρόνων τοῦ '60, ὄχι μόνο τὰ διδάγματα τῆς πτώσης τοῦ καθεστῶτος τοῦ Ἀλιέντε καὶ τοῦ Περονισμοῦ στὴν Ἀργεντίνα, ἀλλὰ νὰ προβοῦμε ἐπίσης σὲ μιὰ ἀνάλυση τῶν βαθειῶν οἰκονομικοπολιτικῶν μεταβολῶν τῶν τελευταίων δέκα χρόνων.

Δὲν θὰ μπορέσει νὰ ξαναφτιαχθεῖ μιὰ ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ πρωτοπορεία στὴ Λατινικὴ Ἀμερικὴ παρὰ μόνο σ' αὐτὴ τὴ βάση.

Ἡ δημοσίευση ἑνὸς θεωρητικοῦ ὀργάνου ἀνοιχτοῦ στὴν ἐλεύθερη ἔρευνα καὶ κριτικὴ μεταξὺ ὅλων τῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων, λατινοαμερικανικῶν καὶ διεθνῶν ποὺ συγκλίνουν, θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι ἕνα πολὺ ἀποτελεσματικὸ μέσο.

Ἀφρικὴ

8) Ὁλόκληρη ἡ Ἀφρικὴ ἔχει μπεῖ σὲ μιὰ μακριὰ περίοδο ἀποσταθεροποίησής της μὲ προοπτικὲς ἀκόμα ἀβέβαιες.

Ἡ νεοαποικιακή της ἰσορροπία ἔχει σπάσει πρόσφατα ταυτόχρονα, ἀπὸ τὶς ἀντιϊμπεριαλιστικὲς νίκες στὶς πρώην Πορτογαλικὲς ἀποικίες, καθὼς ἐπίσης κι ἀπὸ τὴν ἔνταση τῆς πάλης τῶν μαύρων μαζῶν στὸ νότιο κῶνο τῆς ἠπείρου αὐτῆς.

Ὁ ἄλλος ἰσχυρὸς παράγων ποὺ ἐπίσης συντελεῖ στὴν ἀποσταθεροποίηση εἶναι ἡ πολυπλοκότητα τῶν ἀνταγωνισμῶν μεταξὺ τῶν διαφόρων διεθνῶν δυνάμεων γιὰ τὸν οἰκονομικὸ καὶ στρατηγικὸ ἔλεγχο τῆς μαύρης ἠπείρου.

Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς δυνάμεις εἶναι ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἐκείνη ποὺ αὐτοὺς τοὺς τελευταίους καιροὺς σημειώνει τὶς πιὸ σημαντικὲς προόδους σχετικὰ μὲ τὴν ἐπέκταση τῆς ἐπιρροῆς της στὴν Ἀφρική.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση πραγματοποιεῖ ἕνα μακροχρόνιο πλάνο ποὺ θὰ τῆς ἐξασφάλιζε τὸν ἔλεγχο ὅλης αὐτῆς τῆς περιοχῆς τῆς γῆς ποὺ πάει ἀπ' τὴν Τουρκία καὶ τὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα κι ὅλη τὴν ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς Ἀφρικῆς.

Εἶναι ἡ περιοχὴ ποὺ θὰ κοντρολάριζε ἔτσι τὸ δρόμο τοῦ πετρελαίου, τοῦ προερχόμενου ἀπ' τὴ Μέση Ἀνατολὴ καὶ τὸν Περσικὸ κόλπο, διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς Θάλασσας καὶ τῆς διώρυγας τοῦ Σουέζ, πρὸς τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ τὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, χάρις στὴν ἐπιρροή της στὴν Ἀγκόλα, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ ἐλέγχει ἐπίσης τὸ δρόμο ποὺ παρακάμπτει τὸ νότιο κῶνο τῆς Ἀφρικῆς.

Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἔχει αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὴν εὔνοια ἑνὸς συνόλου Ἀφρικανικῶν καθεστώτων, τὰ ὁποῖα βοηθεῖ στρατιωτικὰ καὶ οἰκονομικά, ὅπως τῆς Λιβύης καὶ τῆς Ἀλγερίας στὸ Βορρᾶ, τῆς Σομαλίας, τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Μοζαμβίκης στὴν Ἀνατολικὴ Ἀφρική, τῆς Ἀγκόλας στὴ Δυτική.

Εἶναι, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, ὁ κύριος προμηθευτὴς στρατιωτικῆς βοήθειας στὰ διάφορα ἐπαναστατικὰ κινήματα ποὺ πολεμοῦν στὴ Ροδεσία, στὴ Ναμίμπια, στὴ Νότια Ἀφρικὴ καὶ ἀλλοῦ.

Ἔχει σιγὰ-σιγὰ περιορίσει τὴν ἐπιρροὴ τῆς Κίνας, ἡ ὁποία πρακτικὰ ἔχει εὐθυγραμμιστεῖ μὲ τὸν ἰμπεριαλισμὸ ἐναντίον της, καὶ ἀντιτίθεται μὲ ἐπιτυχία ὡς τὰ τώρα στὶς προσπάθειες τόσο τῶν Ἀμερικανῶν, ὅσο καὶ τῶν Γάλλων νὰ τὴν περιορίσουν στὴν Ἀφρικὴ καὶ τελικὰ νὰ τὴν ἀποδιώξουν ἐντελῶς ἀπὸ κεῖ.

Ἀμερικανοὶ καὶ Γάλλοι, (καθὼς καὶ ὅλες οἱ ἄλλες ἰμπεριαλιστικὲς δυνάμεις) ὑπολογίζουν ἐπίσης, μεταξὺ ἄλλων, στὴν οἰκονομικὴ βοήθεια τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας, ποὺ ὁ ρόλος της, ὄχι μόνον στὴν κρίσιμη περιοχὴ τοῦ «κέρατος τῆς Ἀφρικῆς», ἀλλὰ ἐπίσης σ' ὅλη τὴ Μέση Ἀνατολὴ ἕως τὴ Μαύρη Ἀφρικὴ εἶναι τώρα πολὺ σημαντικός.

Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. πράγματι δὲν εἶναι ἱκανὴ ν' ἀντισταθμίσει στὸν οἰκονομικὸ τομέα τὴν προσπάθεια ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ κάνει ὁ ἰμπεριαλισμὸς βοηθούμενος ἀπ' τὴ Σαουδικὴ Ἀραβία.

Ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἀφ' ἑτέρου στηρίζεται πάνω σὲ κυβερνήσεις κι ὄχι πάνω στὶς μάζες καὶ τ' αὐτόνομα ἐπαναστατικά τους κινήματα. Αὐτὲς οἱ κυβερνήσεις ἀκολουθοῦνε γενικὰ τὸ δρόμο τοῦ κρατικοῦ καπιταλισμοῦ ποὺ ἀνεπαίσθητα γεννᾶ ἕνα εὐρὺ γραφειοκρατικὸ στρῶμα. Ἀκόμα καὶ στὴν περίπτωση ποὺ αὐτὰ τὰ καθεστῶτα γεννιῶνται ἀπὸ ἐπαναστατικὰ περιστατικὰ καὶ διανύουν στὴ διάρκεια μιᾶς ὡρισμένης περιόδου μιὰ προοδευτικὴ φάση «Νασσερισμοῦ», καταλήγουν ἀνεπαίσθητα σὲ καθεστῶτα τύπου Σαντάτ, προδίνοντας ταυτόχρονα τὶς ἴδιες τους τὶς μάζες καὶ τὸ Κρεμλίνο.

Δίνουμε μιὰ κριτικὴ ὑποστήριξη σ' αὐτὰ τὰ καθεστῶτα ἐνάντια σὲ κάθε ἀπόπειρα τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ νὰ τὰ ἐπανακτήσει ἐντελῶς, ἀλλὰ ἀποφεύγουμε νὰ τὰ ὡραιοποιήσουμε καὶ νὰ τὰ ἐξομοιώσουμε μὲ καθεστῶτα «ἐπαναστατικὰ», ποὺ προετοιμάζουν τὸ σοσιαλισμό.

Πρέπει ν' ἀποφευχθεῖ τόσο αὐτὸς ὁ τελευταῖος κίνδυνος, ὅσο καὶ τὸ νὰ υἱοθετήσουμε μιὰ σεχταριστικὴ γραμμὴ ἀπέναντι σὲ καθεστῶτα, ποὺ σκιαγραφοῦνε πρῶτα -

πρῶτα δυνατότητες ἀντιϊμπεριαλιστικές, ὅπως γίνεται π.χ. στὴν περίπτωση τῆς Αἰθιοπίας. Εἶναι ἐσφαλμένο νὰ ὑποστηριχθοῦνε ἀντιδραστικὲς ἐσωτερικὲς καὶ ἐξωτερικὲς δυνάμεις, ποὺ παλεύουν ἐνάντια στὴ σημερινὴ βοναπαρτιστικὴ δικτατορία, ποὺ ζητάει νὰ στηριχτεῖ πάνω στὴν ἀγροτιὰ καὶ τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση γιὰ ν' ἀντισταθεῖ στὸν ἰμπεριαλισμό, στοὺς φεουδάρχες καὶ στὴν πίεση ἀραβικῶν καθεστώτων ἐντελῶς φιλοϊμπεριαλιστικῶν, ὅπως τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας καὶ τοῦ Σουδάν.

Ἀπέναντι σὲ καθεστῶτα ὅπως αὐτὸ τῆς Αἰθιοπίας, ἡ στάση εἶναι κριτικῆς ὑποστήριξης, τονίζοντας τὴν κριτικὴ ὄψη τῆς ὑποστήριξης αὐτῆς, ἀλλὰ ποὺ ἐπίσης λαβαίνει ὑπ' ὄψη της τὶς κοινωνικὲς δυνάμεις πάνω στὶς ὁποῖες αὐτὸ τὸ καθεστὼς εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ στηρίζεται καὶ τὶς κοινωνικὲς δυνάμεις ποὺ εἶναι ἐπίσης ὑποχρεωμένο νὰ πολεμήσει γιὰ τὴν ἐπιβίωσή του. Αὐτὴ ἡ ἀνάλυση εἶναι ἐκείνη ποὺ πρέπει νὰ καθορίζει τὴ συγκεκριμένη τακτικὴ ἀπέναντί του.

Μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ καθεστῶτα, ὅπως ἐκεῖνα ποὺ ἐγκαθιδρύθηκαν στὶς πρώην Πορτογαλικὲς ἀποικίες, προσπαθοῦν νὰ ἐφοδιασθοῦν μὲ ἀντικαπιταλιστικὲς οἰκονομικοκοινωνικὲς δομές ,ἀλλὰ οἱ ὁποῖες αὐτὲς καθαυτὲς δὲν ἀποτελοῦνε μιὰ ἀρκετὴ ἐγγύηση τῆς πάρα πέρα σοσιαλιστικῆς τους ἐξέλιξης. Ἐνῶ τὰ ὑπερασπίζουμε ἐνάντια στὸν ἰμπεριαλισμό, δὲν παύουμε νὰ κηρύσσουμε τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη δημοκρατικῶν δομῶν, τῆς ἄμεσης ἐξουσίας τῶν μαζῶν καὶ νὰ προειδοποιοῦμε ἐναντίον τῶν ἐξαιρετικῶν κινδύνων τοῦ «ἑνὸς μονολιθικοῦ κόμματος», ποὺ στηρίζεται στὴν κρατικὴ γραφειοκρατία, καὶ γίνεται ἀνεπαίσθητα τὸ φερέφωνό της.

Στὴν Ἀφρικὴ ἐπίσης, ὅπως παντοῦ ἀλλοῦ, εἶναι πρὶν ἀπ' ὅλα ἀνάγκη νὰ οἰκοδομηθοῦν ἀνεξάρτητες Μαρξιστικὲς Ἐπαναστατικὲς ὀργανώσεις, ποὺ εἶναι οἱ μόνες ἱκανὲς νὰ καθορίσουν τὸ κατάλληλο μεταβατικὸ πρόγραμμα, σύμφωνα μὲ τὶς συνθῆκες κάθε περιοχῆς, καὶ τὴν τακτικὴ ποὺ πρέπει νὰ υἱοθετηθεῖ ἀπέναντι στὶς πλατύτερες δυνάμεις τῶν ἀντιϊμπεριαλιστικῶν κινημάτων καὶ κομμάτων, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι δυνατὸ καὶ ἀναγκαῖο νὰ συνάψουν συγκυριακὲς συμμαχίες χωρὶς ποτὲ νὰ συγχωνευθοῦν μαζί τους.

Μέση Ἀνατολὴ

9) Ἡ γενικὴ κατάσταση στὴν Ἀφρικὴ εἶναι τώρα τέτοια, ποὺ σημαντικοὶ τοπικοὶ πόλεμοι μποροῦν νὰ ξεσπάσουν στὸ μέλλον, ἐμπλέκοντας, διαμέσου ἰθαγενῶν δυνάμεων, τὴ Σοβιετικὴ Ἕνωση καὶ τὸν ἰμπεριαλισμό.

Ἡ ἄλλη περιοχὴ ὅπου ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει ἕνας τέτοιος κίνδυνος εἶναι ἡ Μέση Ἀνατολή, ποὺ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὴν Ἰσραηλο-Ἀραβικὴ διένεξη.

Ὕστερα ἀπὸ λογιῶν - λογιῶν συνεχεῖς πιέσεις πάνω στοὺς Παλαιστίνιους καὶ ἰδιαίτερα ὕστερ' ἀπ' τὴν ἐπίθεση τῶν Συρίων στὸ Λίβανο, ὑποστηριζομένων ἀπ' ὅλα τὰ ἀντιδραστικὰ ἀραβικὰ καθεστῶτα, οἱ Παλαιστίνιοι ὑποχώρησαν πάνω σ' ἕνα σημαντικὸ σημεῖο, δεχόμενοι τὴ δημιουργία ἑνὸς «μίνι - κράτους» στὰ κατεχόμενα ἐδάφη τῆς Ὑπεριορδανίας καὶ τῆς Γάζας. Αὐτὸ εἶναι ἀποτέλεσμα ποὺ ἀντανακλᾶ τὴν τωρινὴ ἀλλαγὴ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων, ὑπὲρ τῶν ἀντιδραστικῶν Ἀραβικῶν καθεστώτων τῶν δομημένων ἀπὸ τὶς νεο-μπουρζουαζίες τῶν κρατῶν τοῦ πετρελαίου μὲ ἐπικεφαλῆς τὴ Σαουδικὴ Ἀραβία.

Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι ἐπίσης τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πολιτικῆς τῆς ἐπίσημης μικροαστικῆς διεύθυνσης τῆς Παλαιστινιακῆς ἀντίστασης, ποὺ ποτέ της δὲν μπόρεσε ν' ἀπαλλαχτεῖ ἀπ' τοὺς διαρκεῖς της συμβιβασμοὺς μὲ τὰ ἀντιδραστικὰ Ἀραβικὰ καθεστῶτα, ἀκόμα καὶ μὲ τὰ χειρότερα ἀπ' αὐτά, ὅπως τοῦ Χουσεΐν στὴν Ἰορδανία καὶ τώρα τοῦ Ἀσσάντ στὴ Συρία.

Ἡ βαθειὰ κατανόηση ποὺ πρέπει νὰ ἔχουμε γιὰ ὡρισμένους συμβιβασμούς, ἀναγκαίους γιὰ τὴν Παλαιστινιακὴ ἀντίσταση, ὥστε νὰ μπορέσει νὰ ἐπιζήσει ἀπέναντι σ' ἕνα σύνολο ἀπὸ δυνάμεις ἐχθρικές, ἑτερογενεῖς, ἀλλὰ ἰσχυρὲς στὴν ὁμοφωνία τους ἐναντίον της, δὲν μπορεῖ νὰ δικαιολογήσει τὴν τωρινὴ πολιτικὴ τῆς ἐπίσημης διεύθυνσής της πάνω σὲ πολλὰ ζητήματα τακτικῆς καὶ ἀρχῶν. Τί σημασία θὰ μποροῦσε νάχει ἕνα μίνι-κράτος «Παλαιστινιακὸ» στὰ χέρια τῶν προυχόντων, ποὺ ὑφίστανται τὴν ἐπιρροὴ τῶν ἀντιδραστικῶν Ἀραβικῶν καθεστώτων καὶ ποὺ εἶναι χειροπόδαρα δεμένοι ἀπ' αὐτά; Δὲν θὰ μποροῦσε νὰ γίνει ἀποδεκτὴ μιὰ ὁποιαδήποτε λύση ἐπιβεβλημένη ἀπ' αὐτὰ τὰ καθεστῶτα, ποὺ δὲν θὰ διαφύλαγε τὸ μέλλον τῆς Παλαιστινιακῆς ὑπόθεσης.

Ἀλλὰ ὅμως, παρὰ τὴ μεγάλη ἐξασθένιση τῆς Παλαιστινιακῆς ἀντίστασης, κυρίως στὸ ἐξωτερικό της μέρος, καὶ τὴν πρακτικὴ ὑποχώρηση τῆς ἐπίσημής της ἡγεσίας στὴ γραμμὴ διακανονισμοῦ, τὴν ἐπεξεργασμένη ἀπ' τὴ συμμαχία τῆς Σαουδικῆς Ἀραβίας ,τῆς Αἰγύπτου, τῆς Συρίας καὶ τῆς Ἰορδανίας, αὐτὸς ὁ διακανονισμὸς δὲν εἶναι ἀκόμα ἐν ὄψει.

Τὸ Ἰσραὴλ ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν εἶναι διατεθειμένο νὰ δεχθεῖ νὰ ἐπιστρέψει τὴν ὁλότητα σχεδὸν τῶν κατεχομένων ἐδαφῶν, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐποικίζει καὶ σὲ μερικὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐκμεταλλεύεται τὸ πετρέλαιο ποὺ βρέθηκε, ἐνῶ σημαντικὲς Παλαιστινιακὲς δυνάμεις ἀντιστέκονται στὴ δημιουργία ἑνὸς μίνι - κράτους ἐνσφηνωμένου εἴτε στὴν Ἰορδανία τοῦ Χουσεΐν, εἴτε σὲ μιὰ ὁμοσπονδία κάτω ἀπ' τὴν κυριαρχία τῆς Συρίας.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὸ Κρεμλίνο δὲν ἔχει κανένα συμφέρον νὰ διευκολύνει μιὰ λύση, ποὺ πρακτικὰ θὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ τὴν ἐπέκταση τῆς PAX AMERICANA στὴν περιοχὴ καὶ ποὺ θὰ ἀποσποῦσε ἀπ' τὴν τροχιά του, ὄχι μόνο τὴν Αἴγυπτο, ὅπως τώρα συμβαίνει, ἀλλὰ ἐπίσης τὴ Συρία, ἔχοντας πρακτικὰ ἐξαλείψει τὴ δύναμη τῶν Παλαιστινίων.

Ἀλλὰ στὸ βαθμὸ ποὺ παρατείνεται ἡ σημερινὴ κατάσταση, χωρὶς νὰ ἐπέρχεται μιὰ λύση, τὰ ἀντιδραστικὰ ἀραβικὰ καθεστῶτα, ποὺ ὑπολογίζουν στὴν «εἰρήνη», στὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς Ἀμερικάνικης ἐπέμβασης καὶ ἀντιμετωπίζουν αὐξανόμενες δυσκολίες οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικές, κινδυνεύουν νὰ μποῦν σὲ μιὰ κρίση μοιραία γι' αὐτά. Αὐτὲς οἱ συνθῆκες εἶναι ἐκεῖνες ποὺ ἐξηγοῦν τὸ χαρακτήρα, ποὺ ἐξακολουθεῖ νἄναι ἐκρηκτικός, τῆς κατάστασης στὴ Μέση Ἀνατολή.

Συνθῆκες ὡριμάζουν ἐπίσης σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ καὶ μέσα στὸ σύνολο τοῦ Ἀραβικοῦ κόσμου, γιὰ νὰ ξεπεραστεῖ ἡ φάση τῶν ἐθνικο - ἐπαναστατικῶν ἡγεσιῶν «Νασσερικοῦ» τύπου καὶ γιὰ νὰ δοθεῖ ἔδαφος γιὰ τὴν ἀνάπτυξη Μαρξιστικῶν Ἐπαναστατικῶν τάσεων μὲ μαζικὴ βάση.

Τὸ ἐπίκεντρο ἑνὸς τέτοιου φαινομένου μπορεῖ ν' ἀποδειχτεῖ ὅτι βρίσκεται στὴν Αἴγυπτο, ποὺ διατρέχει καὶ πάλι μιὰ φάση προεπαναστατική.

Ἀσία

10) Σὲ πολλὰ Ἀσιατικὰ κράτη, τὰ προβλήματα τοῦ ὑπερπληθωρισμοῦ, τῆς γεωργίας, τῆς ἀνεργίας, τοῦ πληθωρισμοῦ ἔχουν πολὺ ἐπιδεινωθεῖ.

Πολλὰ καθεστῶτα ἔχουν χάσει ἀπ' αὐτὸ τὴ σταθερότητά τους, ὅπως τὸ καθεστὼς τῆς Κεϋλάνης καὶ ἰδίως τῆς ὑποήπειρου τῶν Ἰνδιῶν, συμπεριλαμβανόμενου καὶ τοῦ Πακιστανικοῦ μέρους της.

Ἡ συμμαχία τύπου λαϊκοῦ μετώπου ποὺ κλείστηκε πρὶν μερικὰ χρόνια, μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν κομμάτων τῆς Κεϋλάνης καὶ τοῦ κόμματος μιᾶς πτέρυγας τῆς μπουρζουαζίας δῆθεν «ἀντιϊμπεριαλιστικῆς» καὶ «προοδευτικῆς» (στὴν προκειμένη περίπτωση τοῦ κόμματος τῆς κ. Μπαταρανάϊκε), ἀποδείχτηκε — ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένει κανεὶς — ἕνα φρένο γιὰ τὴ ριζικὴ μεταβολή, στὸ δρόμο τοῦ σοσιαλισμοῦ, τῶν κοινωνικοοικονομικῶν δομῶν.

Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ἡ διατήρηση τῶν ἐργατικῶν κομμάτων στὴ συμμαχία καὶ ἰδιαίτερα τοῦ L.S.S.P. (ἄλλοτε τμῆμα τῆς 4ης Διεθνοῦς), τοῦ σημαντικότερου ἐργατικοῦ κόμματος τῆς χώρας, ἔφθειρε τοὺς δεσμούς τους μὲ πλατειὰ λαϊκὰ στρώματα, ἰδιαίτερα μὲ τὴ σπουδάζουσα νεολαία, τὴ χωρὶς προοπτικὲς ἐργασίας. Τὸ σπάσιμο τοῦ συνασπισμοῦ, καὶ τὸ πέρασμα τῶν ἐργατικῶν κομμάτων στὴν ἀντιπολίτευση, καθὼς καὶ ὁ σχηματισμὸς ἑνὸς «Σοσιαλιστικοῦ Μετώπου», ποὺ ξαναρχίζει τὴν πάλη τῶν τάξεων ἐναντίον τοῦ βοναπαρτιστικοῦ καθεστῶτος στὴν ἐξουσία, ἔδινε καινούργιες προοπτικὲς σ' αὐτὰ τὰ κόμματα γιὰ νὰ προσανατολιστοῦν αὐτὴ τὴ φορὰ πρὸς τὸ σχηματισμὸ μιᾶς «ἐργατο-ἀγροτικῆς κυβέρνησης», στηριγμένης σὲ δημοκρατικὲς ἐπιτροπὲς στὴ βάση, στὶς ἐπιχειρήσεις, στὶς συνοικίες, στὶς ἀγροτικὲς ἐπιχειρήσεις, στὰ χωριά, στὰ σχολειά, ποὺ νὰ ἐφαρμόζει ἕνα ριζοσπαστικὸ πρόγραμμα ἀντιϊμπεριαλιστικὸ καὶ ἀντικαπιταλιστικό. Ἀλλὰ ἔχοντας πραγματοποιηθεῖ πολὺ ἀργὰ καὶ πάντοτε πολιτικὰ κατὰ τρόπο διφορούμενο, δὲν κατόρθωσε νὰ σώσει αὐτὰ τὰ κόμματα ἀπ' τὴν καταστροφή, ποὺ ὑπέστησαν στὶς τελευταῖες ἐκλογές. Οἱ Ἐπαναστατικὲς Μαρξιστικὲς δυνάμεις τῆς χώρας πρέπει νὰ παλαίψουν γιὰ νὰ ξανασχηματισθεῖ ἕνα ἀληθινὸ ἐργατικὸ μέτωπο, ποὺ θὰ διεξάγει τὴν πάλη κύρια σ' ἕνα ἔδαφος ἐξωκοινοβουλευτικό, ἀνοίγοντας ἔτσι καὶ πάλι τὶς πολιτικὲς προοπτικὲς τῆς ἀληθινῆς «ἐργατο-ἀγροτικῆς κυβέρνησης». Μ' αὐτὴ τὴ γραμμὴ θὰ δράσουν ἐπίσης μέσα στὸ L.S.S.P., ὅπου ἰδιαίτερα θὰ διεκδικοῦν τὸ δικαίωμα μιᾶς καθαρῆς τάσης πάνω σ' αὐτὸ τὸ πρόγραμμα.

Ἐὰν ἡ διαμάχη μεταξὺ Κίνας καὶ Σοβιετικῆς Ἕνωσης δὲν εἶχε πάρει τόση μεγάλη ὀξύτητα, καὶ ἂν ἡ ἐξέλιξη τῆς Κίνας δὲν χαρακτηριζότανε κι αὐτὴ ἀπὸ μιὰ γρήγορη πρόοδο πρὸς τὴ γραφειοκρατικοποίηση, οἱ ἐκρηκτικὲς ἀντιφάσεις ποὺ ὑπάρχουν τόσο στὶς Ἰνδίες, ὅσο στὸ Πακιστάν, καὶ ποὺ ἡ μπουρζουαζία φαίνεται ἀνίκανη νὰ λύσει, μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες «φιλελεύθερες» κυβερνήσεις της ἢ τὶς καθαρὰ αὐταρχικές, θὰ μποροῦσαν νὰ ὁδηγήσουν στὴν ἐπανάσταση.

Οἱ ἀντικειμενικὲς συνθῆκες γι' αὐτὴ τὴν τελευταία, δὲν παύουν νὰ ὡριμάζουν. Μεταξὺ αὐτῶν πρέπει νὰ συμπεριληφθεῖ ἡ ἀπόδειξη τῆς ἀνικανότητας τῆς μπουρζουαζίας νὰ ἐπιτελέσει ἀκόμα καὶ τὰ ἀστικὰ δημοκρατικά της καθήκοντα καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἀποκόλληση σ' αὐτὲς τὶς χῶρες.

Οἱ προηγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες

11) Ὡς πρὸς τὴν κατάσταση στὰ προηγμένα καπιταλιστικὰ κράτη, θὰ πρέπει νὰ διακρίνουμε μεταξὺ μερικῶν προπυργίων ποὺ μονοπωλοῦν τὴν ἐξαγωγὴ μηχανῶν, τεχνολογίας, κεφαλαίων καὶ ποὺ ἐξαιτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, ἀντιστέκονται καλύτερα στὴν οἰκονομικὴ κρίση, ὅπως οἱ ΗΠΑ, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Γερμανία καὶ αὐτῶν, ποὺ, σὲ διάφορους βαθμούς, ἔχουν μπεῖ μέσα σὲ μιὰ μακριὰ περίοδο ἀπὸ μείζονες οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς δυσκολίες ποὺ τὰ ἀποσταθεροποιοῦν .

Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ τελευταῖα, παραμένουν ἡ Ἀγγλία κι ἡ Ἰταλία, ἀκολουθούμενες ἀπ' τὴ Γαλλία, τὴν Ἱσπανία καὶ ἄλλες Εὐρωπαϊκὲς χῶρες.

Στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες ἡ καινούργια διακυβέρνηση τοῦ Κάρτερ μπορεῖ ν' ἀποδειχτεῖ πιὸ «σκληρὴ» ἀπ' τὴν προηγούμενη, στὶς σχέσεις της μὲ τὸ Κρεμλίνο καὶ μὲ τοὺς Εὐρωπαίους συμμάχους καὶ τὶς χῶρες τοῦ «τρίτου κόσμου», γιὰ νὰ διατηρήσει τὰ προνόμια τοῦ Ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ σ' ἕνα ἀνταγωνισμὸ ποὺ ἔχει ἐπιδεινωθεῖ καὶ σὲ μιὰ οἰκονομικὴ κατάσταση ποὺ δὲ βελτιώνεται καθόλου. Μπορεῖ ἀκόμα νὰ βρεθεῖ στὴν ἀνάγκη νὰ περιορίσει ἐπίσης τὸ ἐπίπεδο ζωῆς τῶν Ἀμερικάνικων μαζῶν, γιὰ νὰ διαφυλάξει τὰ κέρδη τῶν καπιταλιστῶν καὶ τὸ ὑψηλὸ ποσοστὸ κεφαλαιοποίησης τῆς ὑπεραξίας, ποὺ ἀπαιτοῦν οἱ μονοπωλιακὲς ἀμερικάνικες ἐπιχειρήσεις.

Στὴ Γερμανία, ἡ Σοσιαλδημοκρατία ποὺ διαχειρίζεται τὴν κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ σὲ βάρος τῶν ἐργαζομένων μαζῶν τῆς χώρας, βρίσκεται σὲ πτώση μὲ τὴν ἐπιρροή της διαρκῶς περιοριζόμενη μέσα στὶς μάζες καὶ μὲ τὶς ἴδιες της τὶς γραμμὲς διαιρεμένες. Ὅπως στὴν Ἀγγλία τὸ Ἐργατικὸ Κόμμα κι ἡ Σοσιαλδημοκρατία στὴ Σουηδία, θὰ σημειώσει κι αὐτὴ μιὰ συντριπτικὴ ἥττα στὶς ἑπόμενες ἐκλογές, παραχωρώντας τὴ θέση της στὴ Δεξιά, ἂν κι αὐτὴ ἡ τελευταία ἐξακολουθεῖ νὰ προτιμᾶ ν' ἀφήσει τὴ Σοσιαλδημοκρατία νὰ ἀποτελειώσει τὴ «βρώμικη δουλειά». Μέσα σὲ τέτοιες συνθῆκες, ἡ ἐπανεμφάνιση σ' ἕνα ἀνώτερο ἐπίπεδο καινούργιων κεντριστικῶν ἀριστερῶν τάσεων μέσα στὸ Σοσιαλιστικὸ κόμμα τῆς Γερμανίας εἶναι ἀναπόφευκτη. Ἄλλωστε αὐτὸ συμβαίνει ἤδη στὴν περίπτωση τῶν JUSOS καὶ τῶν συνδικάτων, σημεῖα ποὺ προοιωνίζουν τὴν ἀναγέννηση ἑνὸς μαζικοῦ μαρξιστικοῦ ρεύματος στὴ Γερμανία.

Στὴν Ἰαπωνία, χάρις στὸ συνεχιζόμενο δυναμισμὸ τῆς οἰκονομίας καὶ παρὰ τὴν ἄνοδο τῶν γενικῶν δυνάμεων τῶν ἐργαζόμενων, ἡ μπουρζουαζία ἐλέγχει ἀκόμα τὴν κατάσταση. Καὶ ὅμως, μεγάλες δυνατότητες ὑπάρχουν σ' αὐτὴ τὴ χώρα, ποὺ ἔχει μιὰ προλεταριακὴ βάση ἀπ' τὶς

πιὸ σημαντικὲς καὶ δυναμικὲς τοῦ κόσμου, νὰ προχωρήσει στὴν προπαγάνδα γιὰ τὴν ἀναγκαιότητα ἑνὸς ἑνιαίου ἐργατικοῦ μετώπου καὶ στὴν προοπτικὴ μιᾶς κυβέρνησης σοσιαλιστῶν - κομμουνιστῶν, σὰ μεταβατικὴ πολιτικὴ λύση ποὺ θὰ ἐφαρμόσει ἕνα ριζικὸ ἀντικαπιταλιστικὸ πρόγραμμα.

Ἡ ἀνεξάρτητη Μαρξιστικὴ Ἐπαναστατικὴ ὀργάνωση, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ δουλειά της μέσα στὰ συνδικάτα καὶ τὴ ριζοσπαστικὴ νεολαία τῆς χώρας, πρέπει νὰ προωθήσει μιὰ εἰσοδιστικὴ δουλειὰ μακριᾶς διάρκειας μέσα στὸ σοσιαλιστικὸ κόμμα.

12) Στὴν πραγματικότητα, μόνο στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες τῆς νοτίου Εὐρώπης, καθὼς ἐν μέρει καὶ στὴν Ἀγγλία, ὑπάρχουν ἐπαναστατικὲς βραχυπρόθεσμες δυνατότητες.

Οἱ δυνατότητες αὐτὲς ποὺ τὶς ἔχουμε ἀναλύσει ἀλλοῦ, ἐνισχύονται ἀπὸ τὴν ἐκτίμησή μας γιὰ τὴν ἐξέλιξη τῆς οἰκονομικῆς κατάστασης τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τῆς γενικῆς τοῦ κρίσης.

Εἶναι στὴν Ἰταλία καὶ στὴ Γαλλία, ποὺ ἡ κατάσταση ἐπιταχύνεται αὐτοὺς τοὺς τελευταίους καιρούς, παρουσιάζοντας ἀντικειμενικὰ τὴν ἀνάγκη μιᾶς Κυβέρνησης τῶν Ἐργατικῶν Κομμάτων, γιὰ νὰ ἀντιμετωπιστεῖ ἡ ἐπιδεινούμενη γενικὴ κρίση σ' αὐτὲς τὶς χῶρες, καὶ ἡ ἔκδηλη ἀνικανότητα καὶ σύγχιση τῆς μπουρζουαζίας.

Ἀλλὰ ἐνῶ στὴ Γαλλία Κομμουνιστὲς καὶ Σοσιαλιστές, ποὺ παλαίβουν σὲ συμμαχία μεταξύ τους στὴν ἀντιπολίτευση, φαίνονται νὰ ἐλέγχουν ἀκόμα τὴν ἐπιρροή τους πάνω στὶς μάζες, στὴν Ἰταλία, ἡ πιὸ προηγμένη κατάσταση δείχνει τὶς δυσκολίες ποὺ αὐτὰ τὰ ἐπιτελεῖα θὰ συναντήσουν μὲ τὶς ριζοσπαστικοποιημένες μάζες, καὶ μὲ τὶς ἴδιες τὶς βάσεις τους, στὴν περίπτωση ποὺ θὰ ἀποφύγουν νὰ ἀκολουθήσουν ἀποφασιστικὰ τὸ δρόμο τῆς «Ἐργατικῆς Κυβέρνησης», χωρὶς συμμετοχὴ τῶν ἀστικῶν κομμάτων, ἢ ποὺ δὲν θὰ ἐφάρμοζαν ἕνα ριζοσπαστικὸ ἀντικαπιταλιστικὸ πρόγραμμα.

Στὴν Ἰταλία, ἡ πρακτικὴ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ «Ἱστορικοῦ Συμβιβασμοῦ» συναντᾶ ἤδη μιὰ σθεναρὴ ἀντίσταση ἀπὸ τὸ μέρος τῆς ριζοσπαστικῆς κοινωνικῆς ἀριστερᾶς, τῆς ἀντιπροσωπευόμενης ἀπὸ τὸ ἀνερχόμενο κίνημα τῶν Γυναικῶν, τῆς Νεολαίας καὶ τῶν Ἀνέργων, ἀλλὰ ἐπίσης ἀπὸ ἕνα μέρος τῆς προλεταριακῆς βάσης τοῦ Ἰταλικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος.

Αὐτὸ ἀποδείχνει τὴν ὀρθότητα τοῦ συνθήματος τῆς Κυβέρνησης Κ.Κ. καὶ Σ.Κ. στὸ τωρινὸ στάδιο καὶ τῶν ἀντικειμενικῶν δυνατοτήτων ποὺ ὑπάρχουν γιὰ νὰ φτάσουμε τόσο στὴν Ἰταλία ὅσο καὶ στὴ Γαλλία καὶ αὔριο στὴν Ἱσπανία σὲ μιὰ κατάσταση «δυαδικῆς ἐξουσίας» καὶ νὰ μεταβάλλουμε τὸ συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων, ὄχι μόνο ἀνάμεσα στὴ μπουρζουαζία καὶ τὶς μάζες, ἀλλὰ ἐπίσης ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς τελευταῖες καὶ τὶς ρεφορμιστικὲς ἡγεσίες.

Ἀλλὰ ὑποκειμενικὴ προϋπόθεση γι' αὐτὴ τὴ «δυαδικὴ ἐξουσία» μένει ἡ δημιουργία ἐγκαίρως μιᾶς ἀνεξάρτητης μαρξιστικῆς ἐπαναστατικῆς ὀργάνωσης, ἱκανῆς χάρη στὸ βάρος τῆς βάσης της καὶ στὴν ὀρθότητα τῆς πολιτικῆς της, τόσο ἀπέναντι στὰ παραδοσιακὰ κόμματα, ὅσο καὶ στὴ νέα κοινωνικὴ ἀριστερὰ (Γυναῖκες, Νέους, Οἰκολόγους κλπ.), νὰ ἐπηρεάσει ἀποφασιστικὰ τὸ γενικὸ προτσές.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἰδιαίτερες καταστάσεις σὲ κάθε μιὰ εὐρωπαϊκὴ χώρα, πρέπει νὰ λάβουμε ὑπ' ὄψη μας τὴν ἐξέλιξη τῆς «Κοινῆς Ἀγορᾶς» στὸ σύνολό της καὶ τὶς ἀπόπειρες τοῦ ἀμερικάνικου ἰμπεριαλισμοῦ νὰ τὴ μεταβάλει ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ σὲ μιὰ ἁπλὴ ζώνη ἐλεύθερης συναλλαγῆς καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη νὰ τὴν καθυποτάξει πολιτικὰ διὰ τοῦ «Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου» ποὺ πρόκειται νὰ ἱδρυθεῖ.

Οἱ δυσκολίες στὴν οἰκοδόμηση τῆς «Κοινῆς Ἀγορᾶς», οἱ συχνὲς κρίσεις της κλπ. δείχνουν ὅτι εἶναι ἀδύνατο γιὰ τὴ μπουρζουαζία νὰ ἑνοποιήσει τὴν Εὐρώπη ἀκόμη καὶ σ' ἕνα ἀστικὸ πλαίσιο.

Ὡστόσο, ἡ ἀναγκαιότητα τῆς Σοσιαλιστικῆς Εὐρώπης, τῶν «Ἑνωμένων Σοσιαλιστικῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης», εἶναι πιὸ ἐπείγουσα παρὰ ποτέ, καὶ ἡ πάλη γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ πρέπει νὰ διεξαχθεῖ ἀκόμα καὶ μέσα στὸ πλαίσιο τῶν ἐνεργειῶν ποὺ καταβάλει ἡ ἀστικὴ τάξη γιὰ τὴν ἑνοποίηση κατὰ τὸν τρόπο της τῆς Εὐρώπης, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸν ἐξαιρετικὰ περιορισμένο χαρακτήρα αὐτῶν τῶν ἐνεργειῶν, καὶ τὶς ἀντιμαχόμενες βλέψεις τῆς κάθε μιᾶς εὐρωπαϊκῆς δύναμης.

Ἡ σωστὴ θέση συνίσταται στὴ συνεχὴ καταγγελία τῆς ἀστικῆς τάξης σὰν ἀνίκανης νὰ ἑνοποιήσει τὴν Εὐρώπη, κι ὄχι νὰ καταφεύγει κανεὶς σὲ θέσεις ἐθνικῆς ἀπομόνωσης, προφασιζόμενος π.χ. τὸν ἡγεμονικὸ ρόλο ποὺ θέλει νὰ παίξει ἡ Γερμανία στὴν Εὐρώπη ἢ τὸ ρόλο τῆς Ἀγγλίας ποὺ παραμένει ὁ κύριος «Δούρειος Ἵππος» τῶν Ἀμερικανῶν μέσα στὴν «Κοινὴ Ἀγορά».

Ἔτσι δὲν θἄταν δυνατὸ νὰ μποϋκοτάρει κανεὶς αὔριο τὶς ἐκλογὲς μὲ καθολικὴ ψηφοφορία γιὰ ἕνα «Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο», ἐνῶ θἄπρεπε ἀντίθετα νὰ γίνει καμπάνια γιὰ τὸ σύνθημα τῶν «Ἑνωμένων Σοσιαλιστικῶν Πολιτειῶν τῆς Εὐρώπης», προπαγανδίζοντας τὴν ἰδέα μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Συντακτικῆς Συνέλευσης, ποὺ θὰ ἐπεξεργάζονταν τὸ σύνταγμα τῆς ὁμοσπονδιακῆς της δομῆς.

Πρέπει νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὅλες οἱ εὐκαιρίες γιὰ νὰ προωθηθοῦν ὁμοσπονδιακὲς μορφές, συστηματικῆς συνεργασίας τῶν πολιτικῶν καὶ συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ νὰ δημιουργηθεῖ ἀνεπαίσθητα ἑνωτικὸς ἱστὸς σὲ εὐρωπαϊκὴ κλίμακα, ἱκανὸς νὰ ἰσχυροποιήσει τὴν πάλη γιὰ τὶς Ἑνωμένες Σοσιαλιστικὲς Πολιτεῖες τῆς Εὐρώπης, ποὖναι τὸ φυσικὸ πλαίσιο τῆς Σοσιαλιστικῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπανάστασης.

*

Ὑστερόγραφο: Τὸ παραπάνω κείμενο εἶναι ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ σχέδιο Γενικῆς Πολιτικῆς Ἀπόφασης, ποὺ πρόκειται νὰ συζητηθεῖ στὴν ἐρχόμενη Διεθνῆ Συνδιάσκεψη τῆς Διεθνοῦς Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης (T.M.R.I.).

Τὸ κείμενο αὐτὸ γράφτηκε τὸ Μάη 1977

Ντοσιὲ Οἰκολογίας

Ἀρχίζοντας μιὰ νέα μόνιμη στήλη στὸ περιοδικό μας εἰδικὴ γιὰ τὰ τόσο ἐπίκαιρα καὶ καυτὰ οἰκολογικὰ ζητήματα, δημοσιεύουμε στὸ φύλλο αὐτὸ ἄρθρο συνεργάτη μας σχετικὸ μὲ τὸ ζήτημα τῶν πυρηνικῶν ἐργοστασίων, καθὼς καὶ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον βιβλίο τοῦ Μ. BOSQUET «Οἰκολογία καὶ Ἐλευθερία», ποὺ δημοσιεύτηκε πρόσφατα στὸ Παρίσι.

Ἡ πυρηνικὴ παγίδα

Σὲ ἐννιὰ χρόνια θάχουμε καὶ μεῖς στὴν Ἑλλάδα, ὅπως προβλέπουν τὰ κρατικὰ σχέδια, πυρηνικὸ ἐργοστάσιο γιὰ τὴν παραγωγὴ ἠλεκτρικῆς ἐνέργειας.

Τὰ πυρηνικὰ ἐργοστάσια ἔχουνε μιὰ ἐνδιαφέρουσα ἱστορία κι ἕνα πολὺ ἀβέβαιο μέλλον. Πρώτη ἡ Μ. Βρετανία, μὲ διαφορὰ στήθους ἀπ' τὴ Ρωσία, κατασκεύασε πυρηνικὸ ἀντιδραστήρα γιὰ βιομηχανικοὺς σκοπούς. Σὲ λίγο τὸ καπιταλιστικὸ τέρας, ἡ Ἀμερική, εἶχε ἀφ' ἑνὸς ἀναπτύξει μιὰ τεχνολογία ποὺ καθιερώθηκε σ' ὅλο τὸ δυτικὸ κόσμο, μὲ δύο ἑταιρίες, τὴν Γουέστιν Χάουζ καὶ τὴν Τζένεραλ Ἐλέκτριχ, νὰ ἐλέγχουν τὸ σύνολο σχεδὸν τῆς ἀγορᾶς, κι ἀφ' ἑτέρου ἐγκαταστήσει στὸ ἔδαφός της πυρηνικοὺς ἀντιδραστῆρες ποὺ σὲ ἐνεργειακὴ δυνατότητα καὶ ἀριθμὸ ἐγκαταστάσεων ξεπερνοῦσαν ὅλο τὸν ὑπόλοιπο κόσμο. (15 φορὲς περισσότερο ἀπ' τὴ Ρωσία, ἡ ὁποία ἔχει κατὰ 5% λιγότερη ἠλεκτροπυρηνικὴ ἐνέργεια ἀπ' τὴ Γαλία).

Σὰν προετοιμασία γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς πυρηνικῆς τεχνολογίας εἶχαν ἀρχίσει στὴ δεκαετία τοῦ 50 νὰ μιλᾶνε γιὰ ἕνα παραμυθένιο κόσμο ἄνεσης καὶ ἀγαθῶν ποὺ θὰ ἐξασφάλιζε ἡ πυρηνικὴ ἐνέργεια. Οἱ σχετικὲς εἰδήσεις δίνανε τροφὴ γιὰ νὰ καλπάζει ἡ φαντασία τοῦ κόσμου ποὺ ἤθελε νὰ ἀλλάξει μὲ μιὰ εὐτυχισμένη συνέχεια τὸν ἀποτροπιασμὸ ποὺ εἶχε νοιώσει, λίγα χρόνια πρίν, ἀπ' τὴν ἔκρηξη τῆς βόμβας στὴ Χιροσίμα. Τὴ δυσπιστία ποὺ πάντα ὑπῆρχε, ἦρθε σιγὰ - σιγὰ ν' ἀντικαταστήσει ἡ συνεχῶς καὶ πλατύτερη διαπίστωση πὼς τὸ καινούριο γιατρικὸ δὲν θάκανε ἄλλο παρὰ ν' ἀνοίγει περισσότερες πληγὲς στὴν ἤδη βαριὰ τραυματισμένη ἀνθρωπότητα καὶ πὼς ἀντὶ γιὰ μιὰ γὴ τῆς ἐπαγγελίας, μᾶς προσφερόταν γιὰ τὸ μέλλον ἕνας ἐρειπωμένος πλανήτης.

Ἡ εὐφορία τῶν πρώτων μεταπολεμικῶν χρόνων, ὅπου στὴν ἀπαίτηση γιὰ ζωή, δίνονταν διάφορα καταναλωτικὰ ὑποκατάστατα, ἄρχισε νὰ χλωμιάζει, καθὼς οἱ ρυθμοὶ ἀνάπτυξης τοῦ καπιταλισμοῦ μειώνανε κι αὐτὸ τὸ ρυθμὸ κατανάλωσης. Τὸ νέο στοιχεῖο, ἡ ἀπαίτηση γιὰ μιὰ ἄλλη ποιότητα ζωῆς, ἄρχισε νὰ διακρίνεται καθαρὰ σ' ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς ἀγῶνες, ἰδιαίτερα στὶς πιὸ ἀνεπτυγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες. Μέσα ἀπ' αὐτὴ τὴ διαδικασία, οἱ παραδοσιακοὶ θεσμοὶ - στηρίγματα τῆς κοινωνίας, γάμος, οἰκογένεια, σχολεῖο κλπ., ἄρχισαν νὰ γνωρίζουν μιὰ χωρὶς προηγούμενο κρίση. Τὸ οἰκολογικὸ κίνημα κι' ὁ ἀγώνας ἐνάντια στὰ πυρηνικὰ ἐργοστάσια ποὺ εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς ἐκφράσεις του εἶναι ἀκριβῶς ὁ ὥριμος καρπὸς ἀφ' ἑνὸς αὐτῆς τῆς πολυδιάστατης κοινωνικῆς κρίσης κι ἀφ' ἑτέρου τῆς νέας τροπῆς ποὺ παίρνει τὸ ἀντικαπιταλιστικὸ κίνημα.

Πρόβλημα ἐνέργειας;

Μέσα στὰ πλαίσια τῆς καπιταλιστικῆς ἀνάπτυξης, ἀντιμετωπίστηκε πρόβλημα ἐνέργειας, ποὺ ἡ πρόβλεψη ὅτι τὰ ἀποθέματα πετρελαίου δὲν φτάνουν γιὰ πολλὰ ἀκόμα χρόνια, τὸ ἔκανε ὀξύτερο. Οἱ μεγάλες ἑταιρίες καὶ τὰ βιομηχανικὰ συγκροτήματα, ἀναζητώντας λύση γιὰ τὴ συνέχειά τους, στράφηκαν στὴν πυρηνικὴ ἐνέργεια. Ὅσο πιὸ ἀδιερεύνητος ἦταν ὁ χῶρος της, τόσο τὰ πράγματα φαίνονταν πιὸ ρόδινα. Πιστευόταν πὼς τὰ ἀποθέματα οὐρανίου εἶναι ἀρκετὰ γιὰ χιλιετηρίδες, ὅμως μόνο μὲ τοὺς ἀντιδραστῆρες ποὺ τώρα λειτουργοῦν, ὑπολογίζουν πὼς ἴσως δὲν θὰ φτάσουν γιὰ περισσότερο ἀπὸ 30 χρόνια, ἀκόμα κι ἂν χρησιμοποιηθοῦν οἱ ἀναπαραγωγικοὶ ἀντιδραστῆρες, τὰ ὑπερτεχνολογικὰ αὐτὰ τέρατα, ποὺ θὰ δίνουν περισσότερο καύσιμο ἀπ' ὅσο καῖνε, γιατὶ μέχρι τὸ 2.000 δὲν θὰ καλύπτουν παρὰ τὸ 20% τῆς ἠλεκτροπυρηνικῆς ἐνέργειας. Ἐπίσης, ὅλες οἱ προβλέψεις μιλάγανε γιὰ φτηνὴ ἐνέργεια, ἐνῶ εἶναι κιόλας γεγονὸς ἡ ἐξίσωση τοῦ κόστους παραγωγῆς καύσιμης πυρηνικῆς ὕλης μὲ τὸ κόστος παραγωγῆς πετρελαίου μὲ βάση τὸ ἀποδιδόμενο ποσὸ ἐνέργειας. Πρέπει νὰ προστέσουμε πὼς τὸ κόστος γιὰ τὴν ἐξόρυξη καὶ τὴν κατεργασία τοῦ οὐρανίου ἀνεβαίνει μὲ μεγάλη ταχύτητα, σ' ἀντίθεση μὲ τὸ πετρέλαιο, ποὺ μετὰ τὴν τελευταία κρίση, παρουσιάζει μιὰ μεγαλύτερη σταθερότητα. Τὸ κόστος ἐγκατάστασης τῶν πυρηνικῶν σταθμῶν εἶναι κατὰ τοὺς πιὸ μέτριους ὑπολογισμούς, περίπου 4% ἀκριβώτερο, ἀπ' ὅ,τι τῶν συμβατικῶν ἠλεκτρικῶν σταθμῶν. Σ' ὅλα αὐτὰ δὲν περιλαμβάνονται τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἀσφάλεια, τὴ συντήρηση καὶ τὴν ταφὴ τοῦ ἀντιδραστήρα, ὅπως καὶ τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν κατεργασία καὶ τὴν ἀποθήκευση τῶν ἀποβλήτων. Δὲ συζητᾶμε βέβαια γιὰ τὶς καταστροφὲς σὲ περίπτωση ἀτυχήματος, οἱ περισσότερες ἀπ' τὶς ὁποῖες δὲν μποροῦν νὰ ἐκτιμηθοῦν σὲ χρῆμα. Κι' ὅσο γιὰ τὴν πιὸ καθαρὴ ἐνέργεια ποὺ ἰσχυρίζονταν ὅτι θὰ εἶναι ἡ πυρηνική, ἀποδείχτηκε μὲ γεγονότα καὶ ἔρευνες, πὼς ὄχι μόνο μολύνει περισσότερο καὶ πιὸ μόνιμα ἀπ' τὶς ἄλλες, ἀλλὰ ἡ ἐφαρμογή της ἀπειλεῖ νὰ μεταβάλει σὲ κόλαση τὴ γῆ.

Ὡστόσο, παρὰ τὸ γεγονὸς πὼς τὸ ἀδιέξοδο εἶναι ἀπ' ὅλους πιὰ διαπιστωμένο, ἐπιμένουνε ἔστω καὶ μὲ ρυθμὸ ποὺ συνεχῶς χαλαρώνει, στὴν πραγματοποίηση τῶν πυρηνικῶν προγραμμάτων. Ἔχουνε ἀφ' ἑνὸς κάποια πεποίθηση ποὺ τὴ δίνει ἡ μακροχρόνια κυριαρχία τους κι ἡ οἰκονομική τους δυνατότητα πὼς γι' αὐτοὺς τίποτα δὲν εἶναι τεχνολογικὰ ἀδύνατο. Μετὰ

ἔχουνε ἐπενδύσει τόσα κεφάλαια στὰ πυρηνικὰ προγράμματα (τὸ 50% τῶν ἀμερικάνικων κεφαλαίων στὰ πλάνα τῆς ἑπόμενης δεκαετίας), ποὺ καταλαβαίνει κανεὶς τὴν ἐπιμονή τους σ' αὐτὰ καὶ τὴν προσμονὴ πὼς κάποια ἀναπάντεχη λύση θὰ δοθεῖ στὸ πλῆθος τὰ προβλήματα ποὺ ἔχουν συσωρευτεῖ. Μέχρι κάτι νὰ γίνει, χρειάζονται ἐνέργεια· βρώμικη ἢ ἐπικίνδυνη ἢ ἀκριβὴ ἀδιάφορο, προκειμένου ν' ἀνταπεξέλθουν στὸ θανάσιμο ἀνταγωνισμὸ μὲ τὶς ὑπόλοιπες οἰκονομικὲς δυνάμεις.

Οἱ κίνδυνοι

Γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ ἀντιδραστήρα χρησιμοποιεῖται, ὅπως εἶναι γνωστό, σὰν καύσιμη ὕλη οὐράνιο. Ἀπὸ ἕνα τόννο μετάλλευμα βγαίνουν στὴν πιὸ καλὴ περίπτωση, πέντε κιλὰ οὐράνιο. Ἡ ὑπόλοιπη ποσότητα, ποὺ ἀκτινοβολεῖ ἔντονα, μένει πεταμένη μὲ τὴ μορφὴ ραδιενεργοῦ ἄμμου, γύρω ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα. Ὁ ἀέρας κι ἡ βροχὴ ἀναλαμβάνουν νὰ τὴ μεταφέρουν σὲ στεριὲς καὶ θάλασσες, ἀπ' ὅπου μὲ διάφορους τρόπους, μπαίνει στὸν ὀργανισμό. Στὰ μεταλλεῖα οὐρανίου στὸ Γιοαχίμσταλ, στὴν Τσεχοσλοβακία, μισοὶ ἀπ' τοὺς μεταλλορύχους πεθαίνουν ἀπὸ καρκίνο τοῦ πνεύμονα καὶ τὸ 80% ἀπ' τοὺς ὑπόλοιπους προσβάλλονται ἀπὸ ἄλλες πνευμονικὲς παθήσεις.

Ἂν πᾶμε τώρα στοὺς ἀντιδραστῆρες, οἱ κίνδυνοι ἐκεῖ μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦν σὰν κίνδυνοι ποὺ δημιουργοῦνται: 1) ὅσο ὁ ἀντιδραστήρας λειτουργεῖ κανονικὰ ἢ 2) ὅταν συμβεῖ κάποιο ἀτύχημα.

1) Κατὰ τὴ διάσπαση τῆς καύσιμης ὕλης, στὴν καρδιὰ τοῦ ἀντιδραστήρα, παράγονται μερικὰ ραδιενεργὰ ἰσότοπα (καίσιο 137, ξένο 133 καὶ 135, ἰώδιο 131, κρυπτὸ 85, στρόντιο 69 κλπ.), ποὺ γίνονται αἰτία πολὺ σοβαρῆς ραδιενεργοῦ μόλυνσης. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἢ περνᾶνε μὲ διάφορους τρόπους στὸ νερὸ ποὺ ψύχει τὸν ἀντιδραστήρα κι ἀπὸ κεῖ χύνονται σὲ ποτάμια, λίμνες ἢ θάλασσες ἢ φεύγουν σὰν ἀέρια ἀπ' τὶς καμινάδες τῶν ἐργοστασίων. Ὑπολογίζεται πὼς ἂν συνεχιστεῖ τὸ σημερινὸ πυρηνικὸ πρόγραμμα, μόνο ἀπὸ τὸ κρυπτὸ 85 ποὺ θάχει ἀπελευθερωθεῖ, μέσα σὲ 100 χρόνια ἡ ποσότητα ραδιενέργειας στὸν πλανήτη θάχει διπλασιαστεῖ.

Ἀπ' τὰ στοιχεῖα τῆς διάσπασης, ὅσα δὲν μποροῦν πιὰ νὰ ξαναχρησιμοποιηθοῦν, τοποθετοῦνται σὲ ψυχόμενους χαλύβδινους κάδους. Πολλὰ ἀπ' αὐτὰ θὰ συνεχίσουν ν' ἀκτινοβολοῦν γιὰ χιλιετηρίδες καὶ θὰ ἔπρεπε κανονικὰ νάχει ἐξασφαλιστεῖ πῶς γιὰ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν θὰ προσβάλουν τὸ περιβάλλον. Οἱ λύσεις ποὺ δίνουν ὅμως, γιὰ τὰ ραδιενεργὰ αὐτὰ «σκουπίδια», δὲν ἔχουνε καμιὰ χρονικὴ σιγουριά. Οἱ διάφορες μελέτες, ποὺ ἔχουνε γίνει, συγκλίνουν ὅλες — ἀπ' τὶς πιὸ ἀνησυχητικὲς μέχρι τὶς πιὸ ἤπιες σὲ συμπεράσματα — στὴ διαπίστωση πὼς στὴ γειτονικὴ περιοχὴ τοῦ ἐργοστάσιου παρατηροῦνται αὐξημένοι θάνατοι ἀπὸ καρκίνο, λευχαιμία, γεννήσεις παιδιῶν μὲ ἀφύσικα χαρακτηριστικὰ κλπ.

Ἡ πιθανότητα μιᾶς μηχανικῆς βλάβης ἢ ἀνθρώπινης ἀμέλειας, μπαίνει κι αὐτὴ μέσα στὰ πλαίσια τῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας κι ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὴν ἐκτίμηση τῶν κινδύνων, ἂν πάρουμε ὑπ' ὄψη μας πὼς ὁ μηχανισμὸς λειτουργίας εἶναι ἐξαιρετικὰ περίπλοκος καὶ πὼς μέχρι τώρα, τὰ συστήματα δουλεύουν μ' ἕνα τρόπο ὑποδειγματικὸ γιατὶ εἶναι ἀκόμα ἀρχὴ κι ὅλοι προσέχουν πιὸ πολὺ γιὰ ν' ἀποδείξουν τὴν τελειότητά τους.

Ὅλες οἱ μελέτες ποὺ ἔχουν γίνει γιὰ τὴν ἐκτίμηση τῶν κινδύνων, ἀπὸ ἐπιτροπὲς κρατικές, ἡμικρατικὲς ἢ μὲ πρωτοβουλία ἐλεύθερων ἐρευνητῶν, ὅλες ἀνάλογα βέβαια μὲ τὴν ἀρχική τους διάθεση, τὴ σύστασή τους καὶ τὸ λόγο τῆς σύστασής τους, ἐπισημαίνουνε τοὺς κινδύνους. Ἡ μετριοπαθέστερη ἀπ' αὐτές, γνωστὴ σὰν ἔκθεση RASMOUSSEN, χρησιμοποιεῖται ἀπ' ὅλους τοὺς ὑπερασπιστὲς τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας, παρ' ὅλο ποὺ ἔχει γίνει, ἤδη ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς δημοσίευσής της, διάτρητη ἀπ' τὶς παρατηρήσεις ἀκόμα καὶ τῶν ἐπιστημόνων αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας τῶν ΗΠΑ ποὺ μετὰ ἀπὸ ἐντολή της ἔγινε ἡ ἔκθεση.

2) Οἱ κίνδυνοι αὐτῆς τῆς κατηγορίας μπορεῖ νὰ προέλθουν ἀπὸ ἕνα ἀπρόβλεπτο γεγονός, ὅπως σεισμός, θύελλα, βομβαρδισμὸς ἢ μιὰ ἀναπάντεχη βλάβη.

Στὸν ἀντιδραστήρα πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ λειτουργεῖ τὸ σύστημα ψύξης, ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τρεῖς λόγους: Γιὰ νὰ ψύχει τὸ περιβάλλον τῆς καρδιᾶς τοῦ ἀντιδραστήρα, τὰ ἄχρηστα ἀπόβλητα καὶ τὰ ἀπόβλητα ποὺ περιμένουν τὴν ἐπανεπεξεργασία τους. Ἂν γιὰ κάποιο λόγο ὑπάρξει μιὰ βλάβη θ' ἀρχίσουν ν' ἀναπτύσσονται τεράστιες θερμοκρασίες, θὰ λυώνουν τὰ πάντα, κι ὁ ἀντιδραστήρας θὰ ἐκραγεῖ. Σὲ μιὰ ἐμπιστευτικὴ ἔκθεση ποὺ ἔγινε γιὰ λογαριασμὸ τοῦ Ἰνστιτούτου γιὰ τὴν Ἀσφάλεια τῶν Ἀντιδραστήρων στὴν Κολωνία, ἀναφέρεται, ἀνάμεσα στ' ἄλλα, πὼς ἕνα ἀτύχημα στὴν καρδιὰ τοῦ ἀντιδραστήρα φτάνει στὴν πιὸ ὀξεία του φάση τὸ ἀργότερο μετὰ ἀπὸ 19.000 δευτερόλεπτα (λιγότερο ἀπὸ 6 ὧρες). Μελετώντας μετὰ τὴν ποσότητα ραδιενέργειας ποὺ προσβάλλει τὸ ἀνθρώπινο σῶμα ἀνάλογα μὲ τὴν ἀπόσταση ἀπ' τὸ ἀτύχημα, τὶς μετεωρολογικὲς συνθῆκες κλπ., καταλήξανε στὸ ἀπίστευτο συμπέρασμα πὼς ἀνεξάρτητα ἀπ' τὸν τύπο τοῦ ἀτυχήματος, μέσα σὲ μιὰ ἀκτίνα 100 χιλιομέτρων ἀπ' τὸ ἐργοστάσιο, ἡ ποσότητα ραδιενέργειας θὰ εἶναι 10 φορὲς τουλάχιστο μεγαλύτερη ἀπὸ 600 REM, τὴν ἐλάχιστη δηλαδὴ δόση γιὰ νὰ ἐπέλθει θάνατος. Ἡ ἐλάχιστη δόση φέρνει τὸ θάνατο μέσα σὲ μερικοὺς μῆνες στὰ 90% τῶν ἀνθρώπων ποὔχουν προσβληθεῖ ἀπ' αὐτήν. Καταλαβαίνει κανεὶς πὼς ὅλη αὐτὴ ἡ περιοχὴ θὰ πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθεῖ ἀπὸ κάθε ζωντανὴ ὕπαρξη καὶ νὰ μείνει ἔτσι γιὰ ἑκατοντάδες χρόνια. Ἂν γίνει, ὅπως σχεδιάζουν, τὸ ἐργοστάσιο στὴν Κάρυστο, ποῦ θὰ πάει στὴν περίπτωση ἑνὸς τέτοιου ἀτυχήματος, ἡ Ἀθήνα, ποὺ ἀπέχει 70 χιλιόμετρα ἀπ' αὐτήν; Εἶναι φανερὸ πὼς τὰ ἑκατομμύρια νεκροὶ γιὰ τὰ ὁποῖα μιλᾶνε οἱ ἀντίπαλοι τῆς πυρηνικῆς ἐνέργειας δὲν εἶναι ἀποκύημα τῆς φαντασίας τους. Ἐκτὸς κι ἂν κατορθωθεῖ ἡ ἐκκένωση ὅλης αὐτῆς τῆς περιοχῆς σὲ

λιγότερο ἀπὸ 6 ὧρες, στὴν πιὸ εὐνοϊκὴ δηλαδὴ χρονικὰ περίπτωση.

Μετὰ τὴ χρησιμοποίησή του, ποὺ κρατάει λιγότερο ἀπὸ 30 χρόνια, τὸ πυρηνικὸ ἐργοστάσιο πρέπει νὰ ἐγκαταλειφθεῖ. Θὰ τὸ θάψουνε, ἔτσι ὅπως θὰ τόχει πλημμυρίσει ἡ ραδιενέργεια, μέσα στὸ μπετόν κι ὁ τεράστιος γκρίζος ὄγκος του θάναι γιὰ ἑκατοντάδες χρόνια, στὴ μέση μιᾶς ἐγκαταλειμένης κι ἀπλησίαστης ἔκτασης, τὸ ἐφιαλτικὸ μνημεῖο τῆς ἀνάπτυξης ποὺ ἐρημώνει.

Ἡ σύντομη Ἑλληνικὴ ἱστορία

Ἡ προσπάθεια ν' ἀποκτήσουμε ἐπιτέλους καὶ μεῖς ὅπως ὅλες οἱ προοδευμένες κοινωνίες ἐργοστάσιο ἠλεκτροπυρηνικῆς ἐνέργειας, ἔχει ἀρχίσει σχετικὰ νωρίς. Στὶς 7.5.69 ὁ τότε διοικητὴς τῆς ΔΕΗ στρατηγὸς Καρδαμάκης ἀνακοίνωσε κορδωμένος πὼς συμφωνήθηκε μὲ ἀγγλικὴ ἑταιρία ἡ ἐγκατάσταση πυρηνικοῦ ἀντιδραστήρα 450 Μεγαβάτ. Μετὰ ἕνα ἀκριβῶς χρόνο ὁ ἴδιος ἄνθρωπος δήλωνε πὼς ὁ ἀντιδραστήρας δὲν συμφέρει καὶ πὼς μποροῦμε νὰ κάνουμε τὴ δουλειά μας μὲ τὸ λιγνίτη. Ὅλη ἡ ἱστορία ἤτανε ἕνα φτηνὸ παζάρεμα ἀνάμεσα στοὺς Ἐγγλέζους ποὺ θέλανε νὰ πουλήσουνε ἕναν ἀντιδραστήρα καὶ τὴ χούντα ποὺ ἐπεδίωκε τὴν παραμονή της στὸ Συμβούλιο τῆς Εὐρώπης.

Θὰ πεῖ κανεὶς πὼς τότε ἤτανε στὰ πράματα οἱ στρατιωτικοὶ κι ἔχοντας τὰ χέρια τους λυμένα δὲν κρατάγανε οὔτε τὰ προσχήματα μιᾶς ἐπιφανειακῆς σοβαρότητας. Θὰ δοῦμε πὼς καὶ σήμερα, ἡ ὑπόθεση δὲν παρουσιάζεται μὲ λιγότερο τραγελαφικὸ τρόπο. Κάνει π.χ. δηλώσεις στὸν Οἰκ. Ταχυδρόμο ὁ πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐνεργείας κ. Γυφτόπουλος καὶ λέει: 1) ὅτι γιὰ θέμα ἐξάρτησης δὲν ἀξίζει νὰ μιλᾶμε, γιατὶ ὅλες οἱ χῶρες εἶναι ἐξαρτημένες καὶ μεῖς ἐπίσης εἰσάγοντας πετρέλαιο κλπ. (δηλαδὴ λίγη ἐξάρτηση παραπάνω, τί πειράζει;), 2) πὼς ἡ μόλυνση δὲν εἶναι κάτι πολὺ σημαντικό, ἀφοῦ στὸ κάτω - κάτω σ' ὅλα τὰ πράματα ὑπάρχουν κίνδυνοι, 3) ὅτι ἀκόμα δὲν ἔχουνε γίνει ἀκριβεῖς ὑπολογισμοί, ἀλλὰ μᾶλλον θὰ συμφέρει οἰκονομικά. Ὁ κ. Γυφτόπουλος εἶναι καὶ σύμβουλος τῆς ἀμερικάνικης κυβέρνησης γιὰ θέματα τῆς ἁρμοδιότητάς του (εἶναι πυρηνικὸς φυσικὸς κλπ.) καὶ εἶναι ἀκόμα σύμβουλος ἀμερικάνικων ἐπιχειρήσεων. Στὴ συνέντευξη ποὺ ἀναφέραμε, λέει πὼς θὰ γίνει διαγωνισμὸς γιὰ τὴν προμήθεια τοῦ ἀντιδραστήρα, ὅλοι ὅμως ὑποπτευόμαστε πὼς θὰ προκριθεῖ ὁ ἀμερικάνικος.

Ὁ ὑπουργὸς Ἐνεργείας κ. Κονοφάγος κάνει ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ διάφορες δηλώσεις ποὺ τὶς περισσότερες φορὲς θὰ πρέπει νὰ τὶς πάρει κανεὶς γιὰ κουτοπόνηρες, γιὰ νὰ μὴν τὶς θεωρήσει ἐξοργιστικές. Στὸν «Ταχυδρόμο» τῆς 1.9.77 λέει γιὰ παράδειγμα: «ἡ ἀντίδραση τοῦ κόσμου προέρχεται ἀπὸ ἄγνοια... Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μετατραπεῖ τὸ ἐργοστάσιο, ἀπὸ κάποιο λάθος, σὲ πυρηνικὴ βόμβα. Αὐτὸ ἀποκλείεται. Τὸ λέω ὑπεύθυνα καὶ πρέπει νὰ γίνει δεκτὸ χωρὶς συζήτηση».

Ὅλες τους οἱ προσπάθειες κινοῦνται ἀνάμεσα στὴ συσκότιση καὶ τὴν ἐξαπάτηση. Αὐτὸ ποὺ κάνουνε πάντα δὲν εἶναι νὰ δίνουνε πληροφορίες, ἀλλὰ νὰ προβάλλουνε ἐπιχειρήματα ποὺ θὰ πείσουνε τοὺς ἄλλους πὼς τὸ δίκιο εἶναι δικό τους κι οἱ ἐνέργειές τους σωστές.

Στὸ μεταξύ, οἱ κάτοικοι τῆς Καρύστου, ὅπου πρόκειται νὰ γίνει τὸ πυρηνικὸ ἐργοστάσιο, ἔχουνε κινητοποιηθεῖ σύσσωμοι μὲ ἀφίσσες, προκηρύξεις καὶ μιὰ συγκέντρωση ποὺ εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία. Μιὰ ἐκδήλωση ἔγινε καὶ στὴ Δημαρχία τῆς Ἀθήνας ἀπ' τὴν ὀργάνωση Ε.ΠΟΙ.ΖΩ καὶ ὑπάρχει ἐπίσης ἡ Ὁμάδα Ἀντιπυρηνικῆς Πρωτοβουλίας, ποὺ μόνιμα δουλεύει ἐνάντια στὴν ἐγκατάσταση τοῦ πυρηνικοῦ ἐργοστάσιου. Ὅλες αὐτὲς οἱ προσπάθειες καὶ τὰ ρεύματα ποὺ ὑπάρχουν σὲ ὁρισμένα κοινωνικὰ στρώματα, θὰ πρέπει νὰ μορφοποιηθοῦν καὶ νάχουνε ὄχι σὲ πολὺ μακρινὸ διάστημα, μιὰ συγκλίνουσα ἀντιμετώπιση τοῦ θέματος. Τὰ ἐννιὰ περίπου χρόνια ποὺ μᾶς χωρίζουν ἀπὸ τὴ μέρα ποὺ ὑπολογίζουν πὼς θὰ τεθεῖ σὲ λειτουργία τὸ ἐργοστάσιο, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθοῦν ἀρκετὰ ὥστε νὰ μὴ γίνει ἤδη κάτι ἀπὸ σήμερα. Ὅσο θὰ περνάει ὁ καιρὸς καὶ τὸ Κράτος θὰ προχωρεῖ σὲ συνεχῶς περισσότερες δεσμεύσεις, τόσο κι ἡ ἀντίδρασή του σ' ἕνα ἀντιπυρηνικὸ κίνημα θάναι μεγαλύτερη.

Στὸ διεθνὴ χῶρο τὸ ἀντιπυρηνικὸ κίνημα γιγαντώνεται. Στὴ Γαλλία στὴ μέση τοῦ φετεινοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ εἶναι βασικὰ ἐποχὴ πολιτικῶν ἐκπτώσεων καὶ κατὰ τὴ διάρκειά της οἱ κοινωνικὲς ἐντάσεις χαλαρώνουν σημαντικά, οἱ οἰκολόγοι κατάφεραν νὰ συγκεντρωθοῦν πάνω ἀπὸ 40.000 σὲ μιὰ πορεία πρὸς τὸ πυρηνικὸ ἐργοστάσιο ποὺ γίνεται στὴ MALVILLE. Ἀκολούθησαν, ὅπως εἶναι γνωστό, αἱματηρὲς συγκρούσεις μ' ἕναν νεκρὸ καὶ ἀρκετοὺς ἀκρωτηριασμένους. Σὲ μιὰ ἐκδήλωση, ποὺ γιὰ τοὺς διαδηλωτὲς εἶχε περισσότερο συμβολικὸ χαραχτήρα, ἡ ἀστυνομία ἔδειξε πόσο τὰ πράματα εἶναι γιὰ τὸ κράτος σοβαρά, χρησιμοποιώντας σὲ δυὸ γραμμὲς πυρὸς δακρυγόνα κι ἐπιθετικὲς χειροβομβίδες.

Στὴ Γερμανία, χώρα μὲ ἰδιαίτερα πειθαρχημένους νομοταγεῖς πολίτες, ὁ ἀντιπυρηνικὸς ἀγώνας συγκεντρώνει χιλιάδες κατοίκους, διαφόρων περιοχῶν καὶ κοινωνικῶν στρωμάτων καὶ παίρνει κι ἐκεῖ ἐπίσης, ἀρκετὲς φορές, μορφὲς ἔντονα δυναμικές.

Τὰ ἴδια περίπου πράματα συμβαίνουν καὶ στὴν Ἀμερική, ὅπου ὁ πρόεδρος Κάρτερ ἀποφάσισε μιὰ ἀναστολὴ γιὰ ὁρισμένη κατηγορία πυρηνικῶν προγραμμάτων, ἐνῶ στὴ Σουηδία ἡ ἐπικρατέστερη προοπτικὴ εἶναι νὰ γίνει ἕνα δημοψήφισμα μὲ θέμα τὴν ἀναστολὴ κάθε πυρηνικοῦ προγράμματος, γιὰ ὁρισμένο χρονικὸ διάστημα καὶ εἶναι σίγουρο πὼς αὐτὴ ἡ ἄποψη θὰ ἐπικρατήσει. Τὴν ἴδια πρόταση γιὰ ἀναστολὴ ἔχει κάνει καὶ στὴ Γαλλία ἡ C.F.D.T., ποὺ τελευταῖα ἐρωτοτροπεῖ μὲ τὸ οἰκολογικὸ κίνημα.

Οἱ στόχοι τοῦ ἀντιπυρηνικοῦ κινήματος δὲν περιορίζονται μόνο στὴν ἐξάλειψη τῶν κινδύνων ἀπὸ μόλυνση, ποὺ συνεπάγεται ἡ λειτουργία τῶν ἀτομικῶν ἀντιδραστήρων. Αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ υἱοθέτηση τῆς πυρη-

νικῆς τεχνολογίας εἶναι ἐκλογὴ κοινωνίας σὲ ἀκραῖο βαθμὸ ἱεραρχημένης. Ἀκόμα κι ἂν ἦταν δυνατὸ νὰ λυθοῦν ὅλα τὰ προβλήματα ἀσφάλειας σ' ὅλο τὸ πυρηνικὸ κύκλωμα καὶ μποροῦσε νὰ παραχθεῖ πεντακάθαρη ἐνέργεια, ὅσοι ἀγωνίζονται γιὰ μιὰ αὐτοδιαχειριζόμενη σοσιαλιστικὴ κοινωνία θάταν τὸ ἴδιο ἀντίθετοι καὶ σ' ἕνα ὑποτιθέμενο σύστημα οἰκονομικῆς εὐμάρειας, τοῦ ὁποίου οἱ ὑπήκοοι θὰ παρίσταναν τοὺς εὐτυχισμένους καταναλωτὲς προϊόντων καὶ ἀποφάσεων ποὺ ἔχουνε παραχθεῖ καὶ παρθεῖ ἔξω ἀπ' αὐτοὺς καὶ τὶς ἀνάγκες τους. Ἀλλὰ ἀκόμα καὶ κάτι τέτοιο, ὅπως ἔχει γίνει φανερὸ ἀπ' τὴν κρίση ποὺ περνᾶνε καὶ τὶς προοπτικὲς ποὺ ἔχουνε τὰ συστήματα ποὺ βασίζονται στὴν «ἀνάπτυξη», εἶναι ἀδύνατο. Ἔξω ἀπ' τὶς ἀντιφάσεις ποὺ δημιουργεῖ ἡ λειτουργία τῶν ἴδιων τῶν μηχανισμῶν καὶ ποὺ γίνονται ὅλο καὶ περισσότερο ἐκρηκτικές, ἡ συνέχιση τῆς σημερινῆς κατάστασης θάχει σὰ συνέπεια τὴν ἐρήμωση τῆς γῆς, μιὰ καὶ ὅλος ὁ φυσικός της πλοῦτος, ποὺ γιὰ ἑκατομμύρια αἰῶνες συσσωρευόταν πάνω του κινδυνεύει νὰ ἐξαφανιστεῖ σὲ μερικὲς δεκάδες χρόνια. Ἐλπίζουμε πὼς αὐτὸς ὁ κίνδυνος θὰ ἀποτραπεῖ καὶ πὼς θὰ μπορέσουμε νὰ φτάσουμε στὴ μόνη λύση: τὸν αὐτοδιαχειριζόμενο σοσιαλισμό, δηλαδὴ τὴν κοινωνία ποὺ ὀργανώνεται μὲ τὶς δυνατότητές της γιὰ νὰ ἱκανοποιεῖ τὶς ἀνάγκες της. Σὲ μιὰ τέτοια κοινωνία θέλουμε νὰ ζήσουμε καὶ γι' αὐτὸ ἀγωνιζόμαστε.

Οἰκολογία καὶ Ἐλευθερία

Ὁ σοσιαλισμὸς δὲν ἀξίζει πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸν καπιταλισμό, ἂν καὶ ἐφ' ὅσον μεταχειρίζεται τὰ ἴδια μ' αὐτὸν μέσα. Δὲν ἔχει καμιὰ ἀνοσία ποὺ νὰ τὸν διαφυλάξει ἀπὸ τὸν τεχνοφασισμό. Κινδυνεύει νὰ γλυστρήσει πρὸς τὰ ἐκεῖ τόσο μᾶλλον εὐκολώτερα, ποὺ θὰ ἔχει τελειοποιήσει τὶς κρατικὲς ἐξουσίες, χωρὶς νὰ ἔχει ταυτόχρονα εὐνοήσει τὴν αὐτονομία τῶν κοινοτήτων καὶ τῶν ἀτόμων. Ἡ ἐξάπλωση τῆς αὐτονομίας αὐτῆς βρίσκεται στὸ κέντρο τῶν ἀπαιτήσεων τῆς οἰκολογίας. Ἀποτελεῖ μιὰ οὐσιαστικὴ διάσταση τῆς ἀντικαπιταλιστικῆς πάλης. Ἐνάντια στὶς παν-κρατικὲς τάσεις, τόσο τῆς δεξιᾶς ὅσο καὶ τῆς κλασσικῆς ἀριστερᾶς, ὁ οἰκολογισμὸς ἐνσαρκώνει τὴν ἐξέγερση τῆς πολιτικῆς κοινωνίας καὶ τὸ κίνημα γιὰ τὴν ἐπανοικοδόμησή της.

. . . .

1. Τὰ αἴτια τῆς τωρινῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ εἶναι ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ἡ ὑπερ-ἀνάπτυξη τῶν δυνατοτήτων παραγωγῆς, καὶ ταυτόχρονα οἱ καταστρεπτικὲς ἰδιότητες τῆς τεχνικῆς ποὺ χρησιμοποιεῖται, καὶ ποὺ δημιουργεῖ μετὰ ἀνυπέρβλητη σπανιότητα ὡρισμένων ἀγαθῶν.

Αὐτὴ ἡ κρίση δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεραστεῖ παρὰ μόνο μ' ἕνα νέο τρόπο παραγωγῆς πού, σπάζοντας μὲ τὸν οἰκονομικὸ ὀρθολογισμό, θὰ βασιστεῖ σὲ μιὰ φειδωλὴ χρήση τῶν μέσων ποὺ εἶναι δυνατὸν ν' ἀνανεωθοῦν, καθὼς καὶ σὲ μιὰ ὅλο καὶ πιὸ ἐλαττωμένη κατανάλωση πρώτων ὑλῶν.

2. Τὸ ξεπέρασμα τοῦ οἰκονομικοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ ἡ ἐλάττωση τῶν ὑλικῶν καταναλώσεως μποροῦν νὰ πραγματοποιηθοῦν, τόσο ἀπὸ τὴν τεχνοφασιστικὴ ἑτεροδιαρρύθμιση, ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν αὐτοδιαρρύθμιση ποὺ εὐνοεῖ τὴν εὐτυχῆ συμβίωση ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ τεχνοφασισμὸς δὲν θὰ μπορέσει νὰ ἀποφευχθεῖ παρὰ μόνο μὲ τὴν ἐξάπλωση τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία, μὲ τὴ σειρά της, προϋποθέτει τὴν καθιέρωση μιᾶς τεχνικῆς καὶ μέσων ποὺ νὰ ἐπιτρέπουν ὅλο καὶ μεγαλύτερη ἐξουσία τῶν κοινοτήτων τῆς βάσης.

3. Ὁ δεσμὸς μεταξὺ τοῦ «περισσότερου» καὶ τοῦ «καλλίτερου» ἔχει σπάσει. Τὸ «καλλίτερο» μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθεῖ μὲ τὸ «λιγώτερο». Μποροῦμε νὰ ζήσουμε καλλίτερα δουλεύοντας καὶ καταναλώνοντας λιγώτερο, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ παράγουμε ἀγαθὰ μεγαλύτερης διάρκειας, ποὺ νὰ μὴν ἐγκυμονοῦν οὔτε βλάβες, οὔτε σπανιότητες ἀνυπέρβλητες, ὅταν γίνονται προσιτὰ σὲ ὅλους. Ἐ κ ε ῖ ν ο μ ό ν ο ἀ ξ ί ζ ε ι τ ὸ ν κ ό π ο ν ὰ π α ρ ά γ ε τ α ι κ ο ι ν ω ν ι κ ὰ π ο ὺ ἐ ξ α κ ο λ ο υ θ ε ῖ ν ὰ ε ἶ ν α ι κ α λ ὸ γ ι ὰ ὅ λ ο υ ς ὅ τ α ν ὅ λ ο ι τ ὸ χ α ί ρ ο ν τ α ι — κ α ὶ ἀ ν τ ί σ τ ρ ο φ α.

4. Ἡ φτώχεια στὶς πλούσιες χῶρες ὀφείλεται ὄχι στὴν ἀνεπάρκεια τῶν παραγωμένων ἀγαθῶν, ἀλλὰ στὴ φύση τους, στὸν τρόπο τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς τους. Ἡ φτώχεια δὲν θὰ ἐκλείψει παρὰ μόνο ἂν πάψουν οἱ ἄνθρωποι νὰ παράγουν κ ο ι ν ω ν ι κ ὰ (*) πλούτη σπάνια, δηλαδὴ ἀπὸ τὴν ἴδια τους τὴ φύση περιορισμένης κατανάλωσης καὶ ἀποκλειστικῆς χρήσης. Ἐ κ ε ῖ ν ο μ ό ν ο ἀ ξ ί ζ ε ι ν ὰ π α ρ ά γ ε τ α ι κ ο ι ν ω ν ι κ ὰ π ο ὺ δ ὲ ν π α ρ έ χ ε ι π ρ ο ν ό μ ι α ο ὔ τ ε τ α π ε ι ν ώ ν ε ι κ α ν έ ν α.

5. Ἡ ἀνεργία στὶς πλούσιες κοινωνίες ἀντανακλᾶ τὴν ἐλάττωση τοῦ κοινωνικὰ ἀναγκαίου χρόνου ἐργασίας. Ἀποδείχνει ὅτι θὰ μποροῦσαν νὰ ἐργάζωνται ὅλοι πολὺ λιγώτερο, ὑπὸ τὸν ὅρο ὅμως νὰ ἐργάζονται ὅλοι. Ἡ ἴση κοινωνικὴ ἀναγνώριση καὶ ἀμοιβὴ ὅλων τῶν ἐργασιῶν τῶν κοινωνικὰ ἀναγκαίων εἶναι ἡ προϋπόθεση ταυτόχρονα τῆς κατάργησης τῆς φτώχειας καὶ τῆς κατανομῆς τῆς ἐργασίας ἀνάμεσα σὲ ὅλους ὅσους εἶναι ἱκανοὶ γιὰ δουλειά.

6. Ὅταν ἡ κοινωνικὰ ἀναγκαία ἐργασία περιορίζεται στὴν παραγωγὴ μόνον κοινωνικὰ ἀναγκαίων προϊόντων, ἡ ἐλάττωση τοῦ χρόνου ἐργασίας μπορεῖ νὰ συμβαδίσει μὲ τὴν ἀνάπτυξη τῶν ἐλευθέρων καὶ αὐτοδιαχειριζομένων ἀπασχολήσεων τῶν ἀνθρώπων.

Ἐπὶ πλέον τῶν ἀναγκαίων εἰδῶν ποὺ τοὺς ἐξασφαλίζονται ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ παραγωγή, οἱ ἄνθρωποι θὰ μποροῦν νὰ δημιουργήσουν κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἐλεύθερου χρόνου ποὺ τοὺς μένει, μόνοι ἢ συλλογικά, ὅλο τὸ παραπάνω ποὺ θὰ τοὺς φαίνεται ἐπιθυμητό. Ἡ παραγωγὴ μιᾶς ἀπεριόριστης ποικιλίας προϊόντων καὶ ὑπηρεσιῶν στὰ ἐργαστήρια καὶ τὶς κοοπερατίβες, θὰ ἐξασφαλίσει τὴν ἐπέκταση στὸν τομέα

τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸ μαρασμὸ τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων: τὴν ἐπέκταση τῆς πολιτικῆς κοινωνίας καὶ τὸ μαρασμὸ τοῦ Κράτους.

7. Ἡ ὁμοιομορφία τοῦ μοντέλου κατανάλωσης καὶ ζωῆς θὰ ἐξαφανιστεῖ ταυτόχρονα μὲ τὴν κοινωνικὴ ἀνισότητα. Τὰ ἄτομα καὶ οἱ κοινότητες θὰ διαφοροποιηθοῦν καὶ θὰ ποικίλουν τὸ εἶδος τῆς ζωῆς τους, πολὺ πιὸ πέρα ἀπ' ὅ,τι μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστεῖ σήμερα. Πάντως οἱ διαφορές τους θὰ εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαφορετικῆς χρήσης, ποὺ θὰ κάνουν, τοῦ ἐλεύθερου χρόνου τους, καὶ ὄχι τῆς ἀνισότητας τῶν κοινωνικῶν ἀμοιβῶν καὶ ἐξουσιῶν.

Ἡ ἀνάπτυξη τῶν αὐτόνομων δυνατοτήτων τους στὸ διάστημα τοῦ χρόνου ποὺ τοὺς μένει ἐλεύθερος, θὰ εἶναι ἡ μόνη πηγὴ τῶν διαφορῶν καὶ τοῦ πλούτου τους.

(*) Μιὰ παραγωγὴ λέγεται κοινωνικὴ ὅταν ἐξασκεῖται ἀπὸ ἐμμίσθους ἐργαζόμενους γιὰ λογαριασμὸ ἑνὸς ὀργανισμοῦ (ἐπιχείρησης ἢ διοίκησης). Ἡ δουλειὰ ἑνὸς ὑπηρέτη δὲν εἶναι κοινωνικὴ ἂν καὶ εἶναι ἔμμισθη· οὔτε ἡ παραγωγὴ ποὺ οἱ ἐργάτες θὰ πραγματοποιοῦσαν γιὰ δικό τους λογαριασμὸ μὲ τὶς μηχανὲς τοῦ ἐργαστηρίου «τους».

Γαλλία: Ἀποφασιστικὴ καμπὴ γιὰ τὴν Ἀριστερὰ

Δημοσιεύουμε παρακάτω χαρακτηριστικὸ πρόσφατο κείμενο τῶν «Κομμουνιστικῶν Ἐπιτροπῶν γιὰ τὴν Αὐτοδιαχείριση» (C.C.A.), τῆς Γαλλίας, ποὺ διαφωτίζουν ποιὰ γραμμὴ ἀκολουθοῦν τώρα οἱ Μαρξιστὲς - Ἐπαναστάτες στὴ χώρα αὐτή, ὀπαδοὶ τῆς ἴδιας Διεθνοῦς Τάσης, στὴν ὁποία ἀνήκει ἰδεολογικὰ καὶ τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» (Τ.Μ.R.Ι.), τόσο ἀπέναντι στὴ διάσπαση ποὺ ἐπῆλθε ἀνάμεσα στοὺς Γάλλους Κομμουνιστὲς καὶ Σοσιαλιστές, ὅσο καὶ ἀπέναντι στὶς ἄλλες ὀργανώσεις καὶ δυνάμεις τῆς χώρας ποὺ ἐπικαλοῦνται τὸν Ἐπαναστατικὸ Μαρξισμό.

Ἂν ἡ Ἑνωμένη Ἀριστερὰ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κάνει τὸ ἑνιαῖο μέτωπο τῶν ἐργαζομένων θὰ διώξει τὸ Ζισκὰρ καὶ τὸ καθεστώς του

Μετὰ τὴ διακοπὴ τῶν διαπραγματεύσεων γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τοῦ Κοινοῦ Προγράμματος Διακυβέρνησης, ἑκατομμύρια ἐργαζομένων διερωτῶνται:

— Γιατί τσακώθηκαν; ποιός φταίει;

— Εἶναι ἄραγε τὸ τέλος τῆς Ἑνωμένης Ἀριστερᾶς;

— Θὰ νικήσουμε ἄραγε στὶς ἐκλογὲς τοῦ Μάρτη τοῦ 78; Ἢ ὁ Μπὰρ ἢ ὁ Ζισκὰρ θὰ κατορθώσουν νὰ μᾶς κάνουν νὰ πληρώσουμε ἐμεῖς τὰ σπασμένα τῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ;

— Τί νά κάνουμε; Πῶς νὰ ἐπέμβουμε;

Μπαίνουν, βέβαια, ὅλα αὐτὰ τὰ ἐρωτήματα. Πρέπει νὰ δοθεῖ μιὰ ἀπάντηση σ' αὐτὰ γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ δράσουμε καὶ νὰ φτάσουμε στὴ λύση τους.

Τὸ Κοινὸ Πρόγραμμα, ποὺ ὑπέγραψεν τὸ 1972 τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα καὶ τὸ ἀνανεωμένο Σοσιαλιστικὸ Κόμμα, πρέπει νὰ ἐκσυγχρονιστεῖ, γιατί, κατὰ τὴ γνώμη τους, ἔχει ξεπεραστεῖ σὲ διάφορα σημεῖα.

Ἂς δοῦμε πάνω σὲ ποιά κυρίως σημεῖα τὸ θεωροῦν ξεπερασμένο καὶ γιατί.

α) Τὸ S.M.I.G. (τὸ βασικὸ ἡμερομίσθιο), ποὺ πρέπει νὰ φτάσει τὰ 2.200 Φράγκα κατὰ τὸ Σ.Κ. καὶ τὰ 2.400 Φράγκα κατὰ τὸ Κ.Κ.

. . . χάρη στὸ διαρκὴ τωρινὸ πληθωρισμὸ καὶ στὴν ἔλλειψη κινητῆς κλίμακας ἡμερομισθίων, οἱ παληὲς προτάσεις γιὰ τὸ S.M.I.G. καταντοῦν γελοῖες. . .

Ἐπίσης, γιατί αὐτὰ τὰ δυὸ ποσὰ καὶ ὄχι ἕνα ἄλλο μεγαλύτερο, ὅταν εἶναι γνωστὸ ὅτι στοῦ Ρενὼ δὲν ὑπάρχει ἤδη μεροκάματο κατώτερο τῶν 2.600 φρ. καθαρῶν τὸ μήνα; . . . Γιατί νὰ υἱοθετήσουμε σὰν κανόνα ἀπαράβατο τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν ἐργαζόμενοι, αὐτοὶ ποὺ ἔχουν τὴν «τύχη» νὰ τοὺς ἐκμεταλλεύονται οἱ μεγάλες ἐπιχειρήσεις καὶ οἱ ἄλλοι σὲ μικρὲς ἐξαθλιωμένες ἐπιχειρήσεις, ὅπου οἱ συνθῆκες δουλειᾶς εἶναι πιὸ ἐπίπονες καὶ τὰ μεροκάματα πιὸ χαμηλά;

Π ρ ώ τ η δ ι α π ί σ τ ω σ η: Ἡ διαιώνιση αὐτῆς τῆς οἰκονομικο - κοινωνικῆς διαίρεσης τῶν ἐργαζομένων, ἡ παραδοχὴ ἀπὸ μᾶς αὐτῆς τῆς κατάστασης, σημαίνει ὅτι, ἐκσυγχρονισμένο ἢ ὄχι, τὸ Κοινὸ Πρόγραμμα ἦταν ἤδη τοποθετημένο μέσα στὴ λογικὴ τῆς καπιταλιστικῆς κοινωνίας τοῦ ἀνταγωνισμοῦ, μέσα στὴν κοινωνία τοῦ κέρδους.

β) Ο ἱ ἐ θ ν ι κ ο π ο ι ή σ ε ι ς: καὶ ἐκεῖ ἐπίσης συναντᾶμε τὸ ἴδιο πρόβλημα... εἶναι π ε ρ ι σ σ ό τ ε ρ ο ἢ λ ι γ ώ τ ε ρ ο, ἀλλὰ δὲν εἶναι β α σ ι κ ὰ δ ι α φ ο ρ ε τ ι κ ό.

Ἀπὸ 25 ὁμάδες (ἐπιχειρήσεων) γιὰ ἐθνικοποίηση, ποὺ πρότεινε τὸ 1972 τὸ Γ.Κ.Κ., πέρασε σὲ 9 ὁμάδες καὶ σὲ 1.450 θυγατρικές, ἔπειτα σὲ 1.008 θυγατρικὲς καὶ τώρα σὲ 729.

Τὸ Σ. Κόμμα περνᾶ ἀπὸ 69 σὲ 250 θυγατρικές, καὶ στὴ συμμετοχὴ μὲ πλειοψηφία στὶς ἄλλες.

Ἡ διαφορὰ δὲν εἶναι ἀμελητέα· ἀλλὰ πρέπει νὰ ὑπολογιστεῖ μὲ ἀκρίβεια. Ἡ διαμάχη στὴν πραγματικότητα ἀφορᾶ τὴν ἐθνικοποίηση ἢ ὄχι τοῦ 0,2ο)ο τῶν γαλλικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ περίπου 150.000 ἐργαζομένων. Καὶ ὁ Γ. Μαρσὲ συμφωνεῖ μὲ τὸ Φ. Μιττεράν, ὅταν δηλώνει: «ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν ἐργαζομένων θὰ μείνει στὸν ἰδιωτικὸ τομέα»!

Τὸ Κοινὸ Πρόγραμμα ἀνεβάζει τὸ 15ο)ο τῶν ἐργαζομένων στὸν ἐθνικοποιημένο τομέα.

Πῶς ὅμως τὸ Γ.Κ.Κ. θὰ μποροῦσε πάνω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο νὰ κατηγορήσει δικαιολογημένα τὸ Γ.Σ.Κ., ὅτι πηγαίνει πρὸς τοὺς Κεντρώους, ὅταν αὐτὸ τὸ ἴδιο δέχεται τὸ 85ο)ο τῶν ἐργαζομένων νὰ μένουν κάτω ἀπ' τὸν ἔλεγχο τῶν ἰδιοκτητῶν;

Ἐπίσης τίποτα δὲν ἀναφέρεται σχετικὰ μὲ τὸ LIP, μὲ τὰ Γαλλικὰ Βυρσοδεψεῖα καὶ τὶς πολυάρι-

θμες ἐπιχειρήσεις, ποὺ διώχνουν μαζικὰ τοὺς ἐργάτες τους...

'Αληθινά, ἂν θέλουμε νάχουν οἱ ἐθνικοποιήσεις μιὰ ἔννοια πραγματική, πρέπει νὰ τὶς δοῦμε σ ὰ μ ι ὰ γ ε ν ι κ ὴ ἀ π ά ν τ η σ η σ τ ὴ ν κ ρ ί σ η τ ο ῦ κ α π ι τ α λ ι σ μ ο ῦ καὶ γι' αὐτὸ νὰ τὶς ἐπεκτείνουμε ὅσο γίνεται πιὸ πλατειά, νὰ ἀπαλλοτριώσουμε τὸ μεγάλο κεφάλαιο χωρὶς ἀποζημίωση καὶ ἐξαγορά, γιὰ νὰ τοῦ ἀφαιρέσουμε τὴ δυνατότητα σαμποτάζ καὶ ἀντεπίθεσης μὲ αὐξημένες δυνάμεις. Ἂς θυμηθοῦμε τὸν «ἀδιαπέραστο τοῖχο τῶν πλουσίων» τὸ 36. 'Απ' τὴν ἄλλη μεριά, γιὰ νὰ μὴν ἔχουν οἱ ἐθνικοποιήσεις τὴν ὄψη φάρσας, πρέπει ν' ἀλλάξει ὁ τρόπος διαχείρισης. 'Εκεῖ ἐπίσης ἔγκειται τὸ βασικὸ ζήτημα.

Τί διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῆς διεύθυνσης μιᾶς ἐθνικοποιημένης ἐπιχείρησης, ποὺ τὴ διοικεῖ ἕνας διευθυντὴς διορισμένος ἀπ' τὸ κράτος, προερχόμενος ἀπὸ μιὰ λίστα «καταλλήλων προσώπων» (Σ.Κ.), ἀπὸ ἕναν διευθυντὴ ἐκλεγμένο ἀπὸ ἕνα διοικητικὸ Συμβούλιο, ὅπου οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατῶν τῆς ἐπιχείρησης οὔτε κἂν εἶναι πλειοψηφία; 'Εθνικοποιήσεις; Μάλιστα. Μὰ ὄχι γραφειοκρατικοποιήσεις.

Π ρ έ π ε ι λ ο ι π ὸ ν ο ἱ ἐ θ ν ι κ ο π ο ι ή σ ε ι ς ν ὰ γ ί ν ο υ ν κ ά τ ω ἀ π ὸ ἐ ρ γ α τ ι κ ὴ δ ι α χ ε ί ρ ι σ η. Ἔτσι μόνο οἱ ἐθνικοποιήσεις δὲν θὰ γίνουν ἀγελάδες ποὺ τὶς ἀρμέγουν ἰδιωτικὰ συμφέροντα ἢ τὸ Κράτος - ἐπιχειρηματίας, τὸ τόσο καταπιεστικὸ ὅσο καὶ οἱ καπιταλιστές.

Δ ε ύ τ ε ρ η δ ι α π ί σ τ ω σ η : Τὸ Γ.Κ.Κ. καὶ τὸ Γ.Σ.Κ. δὲν παλαίβουν μεταξύ τους πάνω σὲ ζητήματα βασικά. Συζητοῦν γιὰ τὸ βάρος ποὺ θάχει τὸ καθένα τους πάνω στὴν οἰκονομία. Δὲν ἀποβλέπουν στὸ νὰ τὴ μετατρέψουν, οὔτε στὸ νὰ τὴ βάλλουν κάτω ἀπ' τὴ διαχείριση τῶν ἐργαζομένων.

γ) Ἡ Ἐ θ ν ι κ ὴ Ἄ μ υ ν α :

'Ενῶ τὸ πρόγραμμα τοῦ 1972 διεκήρυττε ὅτι παραιτεῖται ἀπὸ τὴν πυρηνικὴ δύναμη κρούσης καὶ ἀποφάσιζε τὸ ἄμεσο σταμάτημα τῆς κατασκευῆς της, σήμερα τὸ ὅλο ζήτημα τὸ ξαναμπάζουν ἐκ νέου.

Τὸ Γ.Κ.Κ. ἔκανε μιὰ στροφὴ 180μοιρῶν καὶ ἐπανέρχεται στὰ πυρηνικὰ ὅπλα, τὸ Γ.Σ.Κ. θυμίζει ἔντονα τὴν προσήλωσή του στὴν 'Ατλαντικὴ Συμμαχία καὶ ὄχι στὴ στρατηγικὴ πρὸς «ὅλες τὶς κατευθύνσεις». Καὶ τὰ δυὸ ἀποδείχνουν καὶ σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τὸ συντηρητικισμό τους.

Τὸ Γ.Κ.Κ. τοποθετεῖται στὸ ἐθνικὸ πλαίσιο μιᾶς συμφωνίας μὲ τοὺς ἐθνικιστὲς «γκωλλιστές», διατηρεῖ τὴν ἐξάρτηση ἀπὸ τὴν 'Ατλαντικὴ Συμμαχία, χωρὶς ν' ἀναφέρεται στοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση, χωρὶς ἐπίσης ἀναφορὰ στὴ δ ι ε θ ν ὴ ἀ λ λ η λ ε γ γ ύ η ἐ ν ά ν τ ι α σ τ ὸ ν ἰ μ π ε ρ ι α λ ι σ μ ό, στὴν ἐπέκταση τῆς πάλης γιὰ τὸ σοσιαλισμὸ στὴν Εὐρώπη καὶ ἑπομένως στὶς Ἡ ν ω μ έ ν ε ς Σ ο σ ι α λ ι σ τ ι κ ὲ ς Π ο λ ι τ ε ῖ ε ς τ ῆ ς Ε ὐ ρ ώ π η ς, χωρὶς ν' ἀναφέρεται στὸ πάρσιμο ἀπὸ τὶς μάζες τῶν μέσων ἄμυνάς τους ἐνάντια στοὺς ἀληθινοὺς ἐχθρούς τους, τοὺς ταξικοὺς ἐχθρούς τους.

Τὸ Σ.Κ. δέχεται τὸν ἔλεγχο στὴν οὐσία ἀπ' τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

Τ ρ ί τ η Δ ι α π ί σ τ ω σ η : δείχνουν καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο, ὅτι παίρνουν γιὰ τρελλοὺς τοὺς λαοὺς ποὺ δὲν ἔχουν τὴ «μπόμπα», γιὰ παράτολμους λαοὺς ποὺ προορίζονται νὰ μείνουν σὲ δεύτερη μοίρα, καὶ ταυτόχρονα ἐκφράζουν τὴ θέλησή τους νὰ δεχθοῦν τὴν ἡγεμονία τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας πάνω στὸν πλανήτη. Γυρνοῦν τὶς πλάτες στὸ Συνδικάτο τῶν Στρατιωτῶν καὶ ζητιανεύουν τὴν εὔνοια τῶν 'Επιτελείων.

Σὰ συμπέρασμα, σχετικὰ μὲ τὶς κύριες διαφορές τους, τὸ Γ.Κ.Κ. καὶ τὸ Γ.Σ.Κ. δὲν διαχωρίζονται σὲ σχέση μὲ μιὰ ἀληθινὴ προοπτικὴ ρήξης μὲ τὸν καπιταλισμό. Διαπληκτίζονται πάνω στὸν ἀριθμὸ καὶ τὴ φόρμα τῶν μεταρρυθμίσεων γ ι ὰ λ ό γ ο υ ς ἀ μ ο ι β α ί ο υ ἀ ν τ α γ ω ν ι σ μ ο ῦ τ ῶ ν δ υ ν ά μ ε ω ν τ ο ῦ κ α θ ε ν ὸ ς ἀ π' α ὐ τ ὰ σ τ ὴ ν Ἑ ν ω μ έ ν η Ἀ ρ ι σ τ ε ρ ὰ κ α ὶ σ τ ὴ ν Κ υ β έ ρ ν η σ η, καὶ τῆς δ ι α φ ο ρ ε τ ι κ ῆ ς κ ο ι ν ω ν ι κ ῆ ς κ α ὶ π ο λ ι τ ι κ ῆ ς τ ο υ ς β ά σ η ς.

Ἡ βάση τοῦ Γ.Κ.Κ. ἤλπιζε πολλὰ ἀπὸ τὴν 'Ενωμένη 'Αριστερά, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνανεωμένη βάση τοῦ Σ.Κ. τὸ ἴδιο. 'Αλλά, ὅσο περισσότερο πλησιάζει ἡ ἐκλογικὴ ἀναμέτρηση μὲ τὰ ἀστικὰ κόμματα ποὺ βρίσκονται στὴν ἐξουσία, ὅσο περισσότερο ἀποκρυσταλλώνονται οἱ ἐλπίδες, ὅσο οἱ διεκδικήσεις γίνονται πιὸ συγκεκριμένες καὶ ἀποκτοῦν ἕνα σοσιαλιστικὸ περιεχόμενο, τόσο γίνονται δυναμικὰ ἐκρηκτικές, σχετικὰ μὲ τὸ συμβιβασμὸ ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ Κοινὸ Πρόγραμμα.

Εἶναι ὁ χαρακτήρας συνεργασίας τῶν τάξεων τοῦ Κοινοῦ Προγράμματος ποὺ ξαναμφισβητεῖται ἐξ αἰτίας τῆς κρίσης τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τῶν ἀπαιτήσεων μιᾶς ἐργατικῆς λύσης.

Ἡ παρουσία τῶν Ἀ ρ ι σ τ ε ρ ῶ ν Ρ ι ζ ο σ π α σ τ ῶ ν, γιὰ τοὺς ὁποίους ὁ Σεγκύ πολὺ σωστὰ λέει πώς: «εἶναι ἕνα εἶδος ἄγνωστο μέσα στὶς ἐπιχειρήσεις», μὰ στοὺς ὁποίους δείχνεται μεγαλύτερη ὑπόληψη παρὰ στὶς ἐπαναστατικὲς ὀργανώσεις — καὶ ποὺ ὁ ρόλος τους τέλεια ἐκφράζεται ἀπὸ τὸ Ρομπὲρ Φάβρ: «νὰ ἀντιτίθενται σὲ κάθε κοινωνικὴ ἀλλαγή» — τὸ δείχνει καθαρά.

Δὲν εἶναι λοιπὸν τὸ Κοινὸ Πρόγραμμα, ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς ἐξασφαλίσει τὴν ἀντι - καπιταλιστικὴ νίκη, οὔτε κἂν τὴν ἐκλογικὴ νίκη μὲ τὸ Ρομπὲρ Φάβρ καὶ τοὺς ἀριστεροὺς γκωλλιστές, ποὺ θὰ ἀλλάξουν τακτικὴ ὅταν ἔρθει ἡ ὥρα.

Μιὰ ἑνότητα ποὺ βασίζεται πάνω σὲ μιὰ συμφωνία συνεργασίας μὲ μιὰ ὁποιαδήποτε πτέρυγα τῆς μπουρζουαζίας, καὶ ποὺ ἀναγνωρίζεται σὰν τέτοια, δὲν ἀξίζει τίποτα· εἶναι ἀπ' τὴν ἀρχὴ ραγισμένη ὅπως ἡ 'Ενωμένη 'Αριστερά.

Γιὰ τὴν ἑνότητα τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ὀργανώσεών τους

'Αντίθετα, τὸ βέβαιο εἶναι, πὼς γιὰ νὰ διεξαχθεῖ

ἡ πάλη καὶ νὰ ἐξασφαλιστεῖ ἡ νίκη, ἡ συσπείρωση ὅλων τῶν δυνάμεων τῶν ἐργαζομένων εἶναι ἀναγκαία. Εἶναι ἐπίσης βέβαιο, πὼς ὁ ἀγώνας ἐναντίον τοῦ σχεδίου Μπὰρ καὶ Ζισκάρ, ἡ ἐκλογικὴ μάχη τοῦ Μάρτη 1978 ἀπαιτεῖ τὴν ἐργατικὴ ἑνότητα καὶ τὴν ἑνότητα τῶν μεγάλων κομμάτων ποὺ ἀντιπροσώπευαν τὴν πλειοψηφία τῶν ἐργαζομένων: τὸ Γ.Κ.Κ. καὶ τὸ Γ.Σ.Κ., καθὼς αὐτὸ ἀποδείχτηκε στὶς κοινοτικὲς ἐκλογές. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ἑνότητα, γιὰ νὰ εἶναι στέρεη καὶ σταθερή, δὲν πρέπει νἆναι τὸ ἀποτέλεσμα ἑνὸς συμβιβασμοῦ συνεργασίας τάξεων, ἀλλὰ μιᾶς συμφωνίας ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὶς ἀντικαπιταλιστικὲς διεκδικήσεις τῶν ἐργαζομένων καὶ ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπ' τὸν ἔλεγχό τους.

Πρέπει νὰ τεθεῖ τέρμα στὸ δίδυμο ἀστερισμὸ τοῦ ὀπορτουνισμοῦ καὶ τοῦ σεχταρισμοῦ καὶ νὰ ὀργανωθεῖ ἡ δημοκρατικὴ συζήτηση μὲ τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐργαζομένων ποὺ τὴ θέλουν.

Πῶς νὰ τεθεῖ τέρμα στὴ διαίρεση καὶ νὰ ἑνωθοῦμε

Πλῆθος παραδείγματα ὑπάρχουν στὴν ἱστορία τοῦ Ἐργατικοῦ Κινήματος. Γιὰ νὰ ὑπερπηδηθοῦν οἱ συνδικαλιστικὲς διαιρέσεις καὶ νὰ δημοκρατικοποιηθεῖ ἡ διεξαγωγὴ τῆς πάλης, μήπως οἱ ἐργαζόμενοι δὲν δημιούργησαν ἀπεργιακὲς ἐπιτροπὲς ποὺ τοὺς συγκεντρώνουν ὅλους; Ἡ καθιέρωση τῶν γενικῶν Συνελεύσεων μήπως δὲν ἐπέτρεψε στοὺς LIP νὰ ὑπερπηδήσουν τοὺς δισταγμοὺς τῆς C.G.T. (Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν); Τὸ 1934 μήπως οἱ ἐργαζόμενοι δὲν ἐπέβαλαν σθεναρὰ τὸ θέμα τῆς συνδικαλιστικῆς ἑνότητας μὲ ἑνιαῖα συνδικαλιστικὰ τμήματα; Στὴ Χιλὴ μήπως οἱ κομμουνιστὲς καὶ οἱ σοσιαλιστὲς δὲ σχημάτισαν μαζὶ τὶς ἐπιτροπές τους στὴ βάση γιὰ ν' ἀντιταχθοῦν στὴν ἀπεργία τῶν «μόμιος» τῆς μπουρζουαζίας; Δικό μας καθῆκον εἶναι νὰ δράσουμε ἔτσι ποὺ κι ἐδῶ οἱ ἀπαραίτητες συμφωνίες στὴν κορυφὴ νὰ συντελοῦνται μὲ μιὰ ἑνιαία κινητοποίηση στὴ βάση.

Γιατί οἱ κομμουνιστικοὶ πυρῆνες, τὰ σοσιαλιστικὰ τμήματα καὶ οἱ ἐπαναστάτες νὰ μὴ συγκεντρώνονται σὲ συνελεύσεις ἀνοικτὲς σὲ ὅλους τοὺς ἐργαζόμενους γιὰ νὰ συζητήσουν καὶ νὰ ἐκφραστοῦν οἱ πιὸ δίκαιες διεκδικήσεις;

Ἔτσι, κατὰ τὴ γνώμη μας, θὰ δημιουργοῦνταν οἱ συνθῆκες μιᾶς πραγματικῆς ἑνότητας ἀπ' τὴ βάση ὥς τὴν κορυφή.

Αὐτὴ εἶναι ἡ στρατηγικὴ γιὰ τὴν ἀληθινή, νίκη ποὺ στηρίζεται στὴ δύναμη τῶν μαζῶν ποὺ τότε θὰ κυριαρχοῦσε.

Δὲν μποροῦμε νὰ δεχθοῦμε τοὺς κινδύνους τῆς διαίρεσης, νὰ ἔχουμε ἐπιτυχίες σὲ βάρος τοῦ ἄλλου (στρατολογώντας μέλη), πρὸς ὄφελος, σὲ τελευταία ἀνάλυση, τῶν ἀφεντικῶν ποὺ ἔτσι διατηροῦνται στὶς θέσεις τους. Βλέπουμε πόσο εὐνοϊκὰ ἀντέδρασε τὸ Χρηματιστήριο μετὰ τὴν ἀγγελία τῆς διάσπασης τοῦ Γ.Κ.Κ. καὶ τοῦ Γ.Σ.Κ. Καὶ πόσο τὰ ἀφεντικὰ σηκώνουν κεφάλι καὶ θάχουν τὴν τάση νὰ ξαναρχίσουν πάλι τὴν καταπίεση.

Ἑπομένως πρέπει νὰ προσπαθήσουμε πεισματώδικα νὰ ξαναφτιάξουμε τὴν ἑνότητα πάνω σὲ καινούργιες βάσεις.

Κατὰ πρῶτο λόγο νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὸ σχέδιο Μπὰρ καὶ νὰ μὴν ἀνεχθοῦμε πλέον τὴν ἐφαρμογή του. Γι' αὐτὸ νὰ ἐπιτύχουμε οἱ δυὸ συνδικαλιστικὲς ὁμοσπονδίες, ἡ C.G.T. καὶ ἡ C.F.D.T. νὰ βγοῦν ἀπὸ τὴν ἐκλογικὴ ἀναμονὴ τοῦ Κ.Κ. καὶ τοῦ Σ.Κ., ἀντὶ νὰ τὰ ὑποβοηθοῦν στὴ φιλονικία τους. Ἂς ἑνώσουν τοὺς ἀγῶνες, ἂς συγκεντρώσουν καὶ ἂς γενικεύσουν τὴ δράση τους, ἐπεκτείνοντάς την ὥς τὴν ἐπιτυχία. Ἂς ἐνθαρρύνουν τοὺς ἐργαζομένους νὰ πάρουν στὰ χέρια τους τὶς ἐπιχειρήσεις τους, ἐπιβάλλοντας τὸν ἔλεγχό τους πάνω στὴν παραγωγή, πάνω στὶς τιμὲς καὶ τὶς συνθῆκες ἐργασίας. Ἂς πάρουν παράδειγμα ἀπὸ τὸ LIP σὰ σημεῖο ξεκινήματος μιᾶς γενικῆς καμπάνιας πλατειῶν ἐθνικοποιήσεων κάτω ἀπὸ ἐργατικὴ διαχείριση.

Ἂς ξανασυγκεντρωθοῦν οἱ σοσιαλιστές, κομμουνιστὲς ἐπαναστάτες καὶ ἄλλοι ἐργαζόμενοι γύρω ἀπὸ δημοκρατικὲς συζητήσεις, ἂς ξαναθέσουν τὸ πυρηνικὸ ζήτημα καὶ ἂς συζητήσουν τὴν ἐφαρμογὴ μιᾶς ἀνάπαυλας σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Ἂς ξεκινήσουν αὐτὲς οἱ Συνελεύσεις τὴν πάλη γιὰ μιὰ Κυβέρνηση Σοσιαλιστῶν — Κομμουνιστῶν, μὲ στόχο τὴ ριζικὴ ἀμφισβήτηση τῆς ἀστικῆς ἐξουσίας διὰ μέσου μιᾶς Συντακτικῆς Συνέλευσης ἐκλεγμένης μὲ βάση τὴν ἁπλῆ ἀναλογική.

Αὐτὲς οἱ προοπτικὲς θ' ἀφίσουν ἄπρακτους τοὺς Φάβρ καὶ πολλοὺς ἄλλους, ποὺ δὲν θέλουν νὰ θίξουν παρὰ μόνο τὴ βιτρίνα τοῦ καθεστῶτος, ἀλλὰ θὰ κινητοποιήσουν τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἐργαζομένων, ποὺ εἶναι ἡ μόνη κοινωνικὴ δύναμη ἱκανὴ νὰ διώξει τὸ Ζισκὰρ καὶ τοὺς δικούς του.

Κομμουνιστικὲς Ἐπιτροπὲς γιὰ τὴν Αὐτοδιαχείριση.

Ἐλεύθερη συζήτηση καὶ κριτική

Ἀπολογισμός, προοπτικὲς καὶ καθήκοντα τῆς T.M.R.I.

Ἡ Διεθνὴς Γραμματεία τῆς T.M.R.I., ποὺ συγκλήθηκε τὸν Ἰούνη, ἀποφάσισε ν' ἀναβάλλει τὴ Διεθνὴ Συνδιάσκεψη τῆς Τάσης, ποὺ εἶχε καθορισθεῖ γιὰ τὸν ἴδιο μήνα, γιὰ τὶς πρῶτες μέρες τοῦ Γενάρη τοῦ '78, μεταξὺ ἄλλων, γιὰ νὰ προετοιμάσει καλύτερα τὴ συζήτηση πάνω στὸ σύνολο τῶν ντοκουμέντων.

Ἔχουμε ἤδη δημοσιεύσει ὅλα τὰ πρὸς συζήτηση θεωρητικὰ ντοκουμέντα. Τὸ κείμενο ποὺ δημοσιεύουμε παρακάτω, παρουσιάστηκε ἀπ' τὸ σ. M. PABLO σὰν κατάληξη τῆς γενικῆς πολιτικῆς ἀπόφασης, ποὺ θὰ ψηφίσει ἡ προσεχὴς συνδιάσκεψη τῆς T.M.R.I.

Ἡ Σύνταξη

Ἡ T.M.R.I. ἀναπτύχθηκε ἱστορικὰ σὰ φυσικὴ συνέπεια τῆς Μαρξιστικῆς Ἐπαναστατικῆς Τάσης τῆς 4ης Διεθνοῦς. Αὐτὴ ἡ τελευταία συνέχιζε γιὰ μιὰ ὁλόκληρη περίοδο στὸν ἰδεολογικὸ τομέα τὴν παράδοση τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ τῆς 3ης Διεθνοῦς τοῦ Λένιν καὶ τῆς Κομμ. Ἀριστερῆς Ἀντιπολίτευσης ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Τρότσκυ.

Ἡ Μαρξ. Ἐπαν. Τάση τῆς 4ης Διεθνοῦς ἀγωνίστηκε μὲ ἐμμονὴ γιὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τοῦ προγράμματος τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ καὶ τὴν ἀποφυγὴ τῆς σεχταριστικῆς καὶ γραφειοκρατικῆς σκλήρυνσης ποὺ ἀπειλοῦσε τὴν 4η Διεθνή, σὰ συνέπεια τῆς απομόνωσής της μέσα στὸ μαζικὸ κίνημα. Ἀπὸ τότε ἡ ἐξέλιξη τῆς 4ης Διεθνοῦς ἐπιβεβαίωσε πλήρως αὐτοὺς τοὺς φόβους.

Ἡ T.M.R.I. ἔβαλε, μὲ τρόπο ἀκόμα πιὸ σαφή, πολλὰ θεωρητικὰ καὶ πολιτικὰ προβλήματα καυτῆς ἐπικαιρότητας, ποὺ δικαιολογοῦν τὸν πρωτοποριακὸ ἰδεολογικό της ρόλο στὰ πλαίσια τῶν δυνάμεων ποὺ διακηρύσσουν τὸν Ἐπαν. Μαρξισμό. Διατύπωσε καὶ ἀνάπτυξε τὶς σωστὲς ἀναλύσεις, τὶς σχετικὲς μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς Κινέζικης Ἐπανάστασης πολὺ πρὶν τὰ γεγονότα νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὶς θέσεις της. Ἔβαλε τὸ θέμα τῆς αὐτοδιαχείρισης καὶ τοῦ αὐτοδιαχειριζόμενου σοσιαλισμοῦ πολὺ πρὶν τὸ Μάη '68 καὶ πολὺ πρὶν ἀπὸ κάθε ἄλλη τάση ἢ ὀργάνωση, βγάζοντας ἀπ' αὐτὸ τὸ κεφαλαιῶδες θέμα συμπεράσματα σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς: τὸ περιεχόμενο τοῦ σοσιαλισμοῦ, τὴ φύση καὶ τὸ ρόλο τοῦ ἐπαναστατικοῦ κόμματος στὴν ἐποχή μας καὶ τὶς νέες κατὰ συνέπεια σχέσεις ἀνάμεσα σὲ «ἡγεσία» καὶ μάζες κ.λπ. Ἀνάπτυξε ἔτσι μιὰ ἰδιαίτερη εὐαισθησία, ποὺ τὴ διακρίνει ἀπ' ὅλες τὶς ἄλλες τάσεις, πάνω σὲ πολλὰ νέα κοινωνικὰ - πολιτικὰ φαινόμενα ποὺ ἀναπτύσσονται ἰδιαίτερα στὶς προηγμένες καπιταλιστικὲς χῶρες, ὅπως τὰ προβλήματα τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων (τὰ προβλήματα τῶν μαύρων στὶς ΗΠΑ), τῶν γυναικῶν, τῶν νέων, ὑποστηρίζοντας ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ τὸ δικαίωμα τῆς αὐτόνομης ἀνάπτυξής τους καὶ τὴν ἀναγκαιότητα νέων εὐέλικτων σχέσεων ποὺ τὸ «Ἐπαν. Κόμμα» ὄφειλε νὰ συνάψει μ' αὐτὰ τὰ κινήματα.

Ἡ T.M.R.I. ἐκτίμησε σωστὰ ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια τὴν τροπὴ ποὺ ἔπαιρνε ἡ οἰκονομικὴ συγκυρία καὶ πρώτη διατύπωσε τὴ μετατροπή της σὲ μιὰ ἀνέκδοτη κρίση μακρινῆς διάρκειας. Παρὰ τὶς ἀντίρροπες πιέσεις ἀπέφυγε νὰ υἱοθετήσει βιαστικὰ τὴν προοπτικὴ μιᾶς μεγάλης οἰκονομικῆς κρίσης τῶν διαστάσεων τῆς κρίσης τοῦ 1929—33, ποὺ θὰ γινότανε γρήγορα ἀνεξέλεγκτη καὶ «καταστροφική». Ἡ ἐκτίμησή της, ποὺ χρειαζόταν ὡστόσο νὰ ἐπιβεβαιωθεῖ πρακτικά, ὅτι ὁ σύγχρονος καπιταλισμὸς διαθέτει τώ-

ρα τὰ μέσα γιὰ νὰ ἐλέγχει γιὰ ὁρισμένο χρόνο τὶς οἰκονομικὲς κρίσεις ἀποδείχτηκε ἀκριβής.

Ἀκόμα ἡ Τ.Μ.R.I. ἔγκαιρα διέκρινε ὅλες τὶς συνέπειες τῆς ἀλλαγῆς τῆς οἰκονομικῆς συγκυρίας, ποὺ περιλαμβάνεται σὰ νέα διάσταση βασικῆς σημασίας στὴ γενικὴ κρίση τοῦ καπιταλισμοῦ, γιὰ νὰ μπορέσει πρώτη νὰ διαγράψει τὶς προοπτικὲς τῆς εὐρωπαϊκῆς σοσιαλιστικῆς ἐπανάστασης.

Ἡ ἀρχὴ τῆς Πορτογαλικῆς Ἐπανάστασης χαιρετίστηκε ἀπ' τὴ Τ.Μ.R.I. σὰ συνώνυμη, κατὰ μιὰ ἔννοια, τοῦ ξεκινήματος μιᾶς μακρόχρονης φάσης ἐπαναστατικῆς ἀνάπτυξης σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη κι ἰδιαίτερα στὴ Νότια Εὐρώπη.

Ἡ Τ.Μ.R.I. ἀγωνίζεται ἀπὸ χρόνια μ' ἐπιμονὴ ἐνάντια στὶς σεχταριστικὲς πιέσεις τοῦ «ὑπεραριστερισμοῦ» ποὺ διαπερνοῦσαν τὴν ἐπαναστατικὴ ἀριστερὰ ὅλων τῶν ἀποχρώσεων γιὰ τὶς πολιτικὲς προοπτικὲς ποὺ πραγματοποιοῦνται τώρα σὲ χῶρες κλειδιά, ὅπως ἡ Ἰταλία, ἡ Γαλλία κι αὔριο ἡ Ἱσπανία, κάνοντας δυνατὸ τὸ σχηματισμὸ κυβερνήσεων τῶν παραδοσιακῶν κομμάτων — κομμουνιστῶν καὶ σοσιαλιστῶν — τῆς ἐργατικῆς τάξης, ἐπιμένοντας γιὰ τὴν ἀπόλυτη ἀναγκαιότητα τοῦ ἑνιαίου Ἐργατικοῦ Μετώπου, τὴ μεταβατική του κυβέρνηση καὶ τὶς ἐπαναστατικὲς συνέπειες ποὺ αὐτὴ ἡ τελευταία θὰ δημιουργοῦσε ἀντικειμενικά. Ἀνάλυσε ἐγκαίρως τὰ θέματα ταχτικῆς ποὺ ἀπορρέουν ἀπ' αὐτὲς τὶς προοπτικὲς καὶ καθόρισε τὶς ὑποκειμενικὲς καὶ ἀντικειμενικὲς συνθῆκες ποὺ θὰ κάνουν δυνατὴ τὴ νικηφόρα ὁλοκλήρωση τῶν ἀντικειμενικὰ ἐπαναστατικῶν προτσές, ποὺ ξεσπᾶνε καὶ θὰ ξεσπάσουν στὴν Εὐρώπη.

Ἡ Τ.Μ.R.I. ξεκαθάρισε σημαντικὰ τὶς ἀντιλήψεις της γιὰ τὸ σχηματισμὸ τοῦ «ἐπαναστατικοῦ κόμματος» μέσα ἀπὸ ἕνα προτσὲς δεμένο μὲ τὸ ἀντικειμενικὸ προτσὲς καὶ ἀγωνίζεται τώρα στὴν πρωτοπορία ὅλης τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς γιὰ τὴν κατανόηση τῆς ἀναγκαιότητας τῆς δημιουργίας ἔγκαιρα μιᾶς ἰσχυρῆς ἀνεξάρτητης ἐπαναστατικῆς μαρξιστικῆς ὀργάνωσης, ποὺ νάχει μιὰ σημαντικὴ ταξικὴ διείσδυση καὶ ἕνα συγκεκριμένο πρόγραμμα, τόσο ἀπέναντι στὸ παραδοσιακὸ κίνημα τῶν μαζῶν, ὅσο καὶ στὰ αὐτόνομα κινήματα τῶν γυναικῶν, τῶν νέων, τῶν οἰκολόγων κλπ.

Στὸ διεθνὴ τομέα ἡ Τ.Μ.R.I. ἐφαρμόζει τὴν ἴδια ἀντίληψη τῆς δημιουργίας μιᾶς διεθνοῦς ὀργάνωσης στὴν ὁποία συνεργάζονται ὅλες οἱ συγκλίνουσες διεθνεῖς τάσεις μὲ γενικὸ κοινὸ πρόγραμμα. Ἀπ' ὅπου κι ἡ τακτικὴ τῆς δημιουργίας τῆς διεθνοῦς μαρξιστικῆς ἐπαναστατικῆς συμμαχίας γιὰ τὴν ὁποία συνεχίζει ν' ἀγωνίζεται ἡ Τ.Μ.R.I.

Μὲ μιὰ ἐπιμονὴ ποὺ ἀπορρέει ἀπ' τὴ βαθειὰ κατανόηση ποὺ ἔχει γιὰ τὸν ὀργανικὸ δεσμὸ ποὺ ὑπάρχει ἀνάμεσα σὲ ἐθνικὸ καὶ διεθνὴ ἀγώνα, ἀνάμεσα σὲ ἐθνικὸ καὶ διεθνὲς πρόγραμμα, ἀνάμεσα σὲ «ἐπαναστατικὸ κόμμα» ἐθνικὸ καὶ τὴ διεθνή, ἡ Τ.Μ.R.I. κάνει ἔντονες προσπάθειες πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ἕτοιμη γιὰ ὅλες τὶς ἐμπειρίες, ἀνακατατάξεις καὶ ἑνοποιήσεις ποὺ ὁδηγοῦν πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση.

Ἡ Τ.Μ.R.I. δὲν ἦταν καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἁπλῶς ἕνας χῶρος ἐνεργητικῆς ἰδεολογικῆς προπαγάνδας ὅλων αὐτῶν τῶν θεμάτων ποὺ συντείνουν στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ παγκόσμιου ἐπαναστατικοῦ μαρξιστικοῦ ρεύματος σὲ μιὰ ἀνώτερη ἰδεολογικὴ βάση, ποὺ ν' ἀντιστοιχεῖ στὶς νέες πραγματικότητες τοῦ καπιταλισμοῦ, τῆς γραφειοκρατίας καὶ τῆς ἐπανάστασης. Ἡ μάχη τῶν ἰδεολογικῶν ἐπιχειρημάτων δὲν εἶναι ἀποτελεσματικὴ παρὰ πάνω σὲ μιὰ ἰσχυρὴ ὀργανωτικὴ βάση μὲ ὑποδειγματικὴ ἀγωνιστικότητα. Μόνο μιὰ δύναμη ὀργανωμένη διεθνῶς, ὅσο περιορισμένη κι ἂν εἶναι ἀκόμα, εἶναι ἱκανὴ νὰ διεξάγει μὲ ἐπιτυχία μιὰ τέτοια μάχη καὶ νὰ ἐπηρεάσει στοιχεῖα καὶ ρεύματα ποὺ μὲ τὴ δική τους ἐμπειρία βρίσκονται σὲ μιὰ συγκλίνουσα ἐξέλιξη.

Ἡ διάσταση ποὺ παραμένει ἀνάμεσα στὶς ἰδεολογικὲς ἐπιτυχίες τῆς Τ.Μ.R.I. καὶ τὸ περιορισμένο ὀργανωτικό της πλαίσιο, πρέπει νὰ ἀναλυθεῖ μὲ λεπτομέρεια, ἀλλὰ ἀντικειμενικά.

Δὲ θάπρεπε νὰ ξεχνιέται πὼς ἡ Τ.Μ.R.I. σχηματίστηκε ἀπὸ ἕνα πολὺ περιορισμένο ἀριθμὸ στελεχῶν ἄνισης ἀξίας, ποὺ βγῆκαν ἀπ' τὴν 4η Διεθνὴ καὶ ποὺ ἡ συντριπτική τους πλειοψηφία ἔμενε στὴ Γαλλία.

Αὐτὰ τὰ στελέχη ἔπρεπε ν' ἀγωνιστοῦν, γιὰ μιὰ ὁλόκληρη περίοδο ἐνάντια στὸ ρεῦμα καὶ νὰ ξεπεράσουν ἀκόμα καὶ τὸ δικό τους τραυματισμὸ ἀπ' τὴ ρήξη μὲ τὴν 4η Διεθνή, στὶς ἰδεολογικὲς κι ἀκόμα τὶς ὀργανωτικὲς παραδόσεις μὲ τὶς ὁποῖες ἔμεναν δεμένοι.

Πολλοὶ ἀνάμεσά τους δοκίμασαν μιὰ μεγάλη δυσκολία νὰ κατανοήσουν τὶς βαθειὲς αἰτίες ποὺ καθόρισαν τὴ ρήξη τοῦ μαρξιστικοῦ ρεύματος τῆς 4ης Διεθνοῦς μὲ τὴν πλειοψηφία της, ποὺ ἀπὸ ὀργανωτικὸ συντηρητισμὸ καὶ μὴ κατανόηση τῆς βαθύτερης οὐσίας τῆς ρήξης, δὲν ἀντέδρασε σ' αὐτὴν καὶ στὰ στοιχεῖα ποὺ τὴν ἐπιθύμησαν καὶ τὴν προκάλεσαν.

Ἀρκετοὶ ἀνάμεσά τους δέχτηκαν ἐξ ἴσου παθητικὰ τὰ νέα θέματα ποὺ ἀνέπτυξε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Τ.Μ.R.I. καὶ κυρίως τὸ θέμα τῆς αὐτοδιαχείρισης, τοῦ ὁποίου ὑποτιμοῦσαν ἀκόμα τὴν κεφαλαιώδη σημασία.

Ἔπρεπε νάρθει ὁ Μάης τοῦ '68, γιὰ νὰ τοὺς πείσει. Ἔτσι ὅμως χάθηκε ἡ εὐκαιρία ν' ἀξιοποιηθεῖ ἡ ἰδέα τῆς αὐτοδιαχείρισης, πρὶν καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς περιόδου.

Ἐν πάσει περιπτώσει τὸ μέλλον τῆς Τ.Μ.R.I. μὲ τὴν ἀρχική της σύνθεση βρέθηκε κυρίως δεμένο μὲ τὴν ἐξέλιξή της στὴ Γαλλία.

Στὴ Γαλλία ἐπίσης ἔκανε ἐπὶ χρόνια τὶς κύριές της προσπάθειες, ἀπὸ κάθε ἄποψη, γιὰ τὴ δημιουργία μιᾶς ἐπαναστατικῆς μαρξιστικῆς ὀργάνωσης μὲ σημαντικὴ κοινωνικὴ βάση, ὄχι μόνο ἀνάμεσα στὴ σπουδάζουσα νεολαία, ἀλλὰ καὶ ἐπίσης στὴν ἐργατικὴ τάξη, μιὰ καὶ ποτὲ δὲν ξεμάκρυνε ἀπὸ τὴ σημασία ποὺ ἀποδίδει στὴ διείσδυσή της, ἰδιαίτερα στὸν ἐργατικὸ χῶρο.

Ξεκινώντας ἀπὸ τὸ σχηματισμὸ μιᾶς πραγματικῆς δύναμης, ἑνὸς ἐθνικοῦ «προπυργίου» ἡ Τ.Μ.R.I. ἀπέβλεπε ἐπίσης καὶ σ' ἕνα διεθνὲς ἄνοιγμα. Γιατὶ θἆταν φαντασίωση νὰ πιστεύει κανεὶς πὼς μὲ τὶς

δυνάμεις πού διέθετε στήν ἀρχή θἄταν δυνατό νά καθορίσει καί νά πραγματώσει τέτοιους στόχους σέ πολλούς χώρους ταυτόχρονα. Αὐτός ὁ προσανατολισμός τοῦ «προπύργιου» γιά ἕνα διεθνές ἄνοιγμα ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νά ἰσχύει.

Κάθε κριτική, ἀναγκαία, τῶν ὀργανωτικῶν ὁρίων τῆς T.M.R.I. ἀπό τότε πού ὑπάρχει, δέν θά μποροῦσε νά λησμονήσει αὐτά τά γεγονότα καί νά ὁδηγήσει στήν πρόταση, γιά παράδειγμα, τῆς μετατροπῆς της σ' ἕνα ἰδεολογικό χῶρο, γύρω π.χ. ἀπό μιά ἐπιθεώρηση, γιατί αὐτό θά ὁδηγοῦσε ἀναπόφευκτα μέ τόν καιρό στήν πρακτική της ἀνικανότητα, ἀκόμα καί στήν ἰδεολογική της προσπάθεια. Ἀντίθετα οἱ συνθῆκες ἔχουνε ὡριμάσει σήμερα ἔτσι ὥστε, λόγω τῆς γενικῆς κρίσης πού κυριαρχεῖ στό χῶρο τῆς ἐπαναστατικῆς ἀριστερᾶς καί πού ὀφείλεται στήν καθυστέρησή της σχετικά μέ τά νέα προβλήματα καί τίς δυνατότητες τῆς Παγκόσμιας Σοσιαλιστικῆς Ἐπανάστασης, ἡ ἀναδιοργανωμένη T.M.R.I. νά μπορέσει νά βοηθήσει μέ ἀποφασιστικό τρόπο στήν ἀνοικοδόμηση αὐτῆς τῆς ἀριστερᾶς σ' ἕνα ἀνώτερο ἰδεολογικό ἐπίπεδο μέ μιά πάρα πολύ σημαντική μαζική βάση. Αὐτό εἶναι τό βασικό καθῆκον τῆς προσεχοῦς Διεθνοῦς Συνδιάσκεψης.

10.5.77

Προπαρασκευαστική συζήτηση γιά τή Διεθνή Συνδιάσκεψη

Τά ντοκουμέντα πρός συζήτηση εἶναι τά ἀκόλουθα:

— Σκέψεις πάνω στήν Εὐρωπαϊκή Σοσιαλιστική Ἐπανάσταση (S.D.S. No 68, Γιά τό Σοσιαλισμό No 5).
— Σκέψεις πάνω στήν ἐξέλιξη τοῦ ἐπίσημου διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος (S.D.S. No 69, Γιά τό Σοσιαλισμό No 6).
— Ἀπ' τήν «κυβέρνηση τῶν μαζικῶν ἐργατικῶν κομμάτων» ὡς τή νίκη τῆς Ἐπανάστασης (S.D.S. No 72, Γιά τό Σοσιαλισμό No 7).
— Ἡ Ἐπανάσταση στήν Εὐρώπη, τό κίνημα τῆς ἐργατικῆς τάξης καί ἡ οἰκοδόμηση τοῦ Ἐπαν. Κόμματος γιά τήν αὐτοδιαχείριση (S.D.S. No 72, Γιά τό Σοσιαλισμό No 9).
— Σχέδιο ἀπόφασης γιά τή σύγχρονη διεθνή κατάσταση καί τίς ἄμεσες προοπτικές της. (Δημοσιεύουμε τό πρῶτο μέρος του σ' αὐτό τό τεῦχος, μέ τόν τίτλο «Πάνω στή διεθνή πολιτική κατάσταση»).

Κριτική βιβλιογραφία

Πολιτική ἐξουσία καὶ ἐπανάσταση

Δ. Δημητράκου: «Πολιτικὴ ἐξουσία καὶ ἐπανάσταση». Ἐκδόσεις «ἐξάντας» (σελ. 290).

Ἕνα ἀκόμα μαργαριτάρι «Μαρξιστικῆς σκέψης» ἐνδεικτικὸ τῆς ἰδεολογικῆς ἀποσύνθεσης τοῦ σταλινισμοῦ στὶς μέρες μας. Μιὰ ἀκόμα προσπάθεια θεωρητικοποίησης τῆς τακτικῆς τῆς ταξικῆς συνεργασίας στὴν πιὸ ἀκραία της μέχρι τώρα ἔκφραση, ἐκείνης τοῦ «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ» καὶ παράλληλα ἐξιδανίκευσης τῆς σταλινικῆς διαστρέβλωσης τοῦ μοντέλλου τοῦ «ἑνὸς καὶ μόνου κόμματος τῆς ἐργατικῆς τάξης».

Μέσα σ' ἕνα πραγματικὸ κομφούζιο ἀπόψεων προσπαθεῖ ὁ συγγραφέας νὰ στηρίξει τὶς ἀπόψεις του, στὸ Λένιν καὶ τὸ Γκράμσι, χωρὶς ὅμως νὰ τὶς ἐκθέτει πουθενὰ καθαρά, χωρὶς νὰ καταλήγει πουθενὰ σὲ συγκεκριμένα συμπεράσματα. Ἄλλωστε αὐτὸ τὸ τονίζει κι' ὁ ἴδιος στὸν πρόλογο: «...θὰ ἦταν ἑπομένως ἀδύνατο νὰ τελειώσει μὲ γενικὰ συμπεράσματα, εἴτε σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὶς σημερινὲς τάσεις στὴν πολιτικὴ θεωρία, εἴτε σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὴ δική μου τοποθέτηση» (!!!). Ἴσως γιατὶ οἱ πραγματικές μας προθέσεις θὰ πρέπει νὰ συζητιοῦνται κλειστά, μεταξὺ τῶν ἰθυνόντων τοῦ κόμματος, μακρυὰ ἀπ' τὴ βάση του, μακριὰ ἀπ' τὴν ἐργατικὴ τάξη.

Ἀπὸ μεριᾶς μεθόδου περιορίζεται στὴν παράθεση αὐθαίρετων συμπερασμάτων ἀπ' τὰ τσιτάτα ποὺ παραθέτει, χωρὶς τὴν παραμικρὴ προσπάθεια ἀνάλυσης. Ἀγνοεῖ ἐπίσης ὅλη τὴ συγκεκριμένη ἱστορικὴ ἐμπειρία τῶν σοσιαλιστικῶν ἐπαναστάσεων καὶ τοῦ κατοπινοῦ ἐκφυλισμοῦ τους, ἰδιαίτερα τῆς μεγάλης Ρώσικης Ἐπανάστασης, πρᾶγμα σκανδαλῶδες γιὰ κάποιο ποὺ ὑποτίθεται ὅτι διαπραγματεύεται σοβαρὰ γύρω ἀπ' τὰ ζητήματα τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καὶ τῆς ἐπανάστασης.

Τὸ κύριο μέλημά του εἶναι ἡ προσπάθεια διαστολῆς τοῦ δικοῦ του «Λενινισμοῦ» ἀπ' τὴν κλασσικὴ Σοσιαλδημοκρατία, ἴσως γιατὶ στὰ κοινὰ μυαλά, σὰν τὰ δικά μας, μοιάζουν τόσο πολύ, τόσο σὲ ζητήματα στρατηγικῆς, ὅσο καὶ στὰ ὀργανωτικὰ ζητήματα. Στὰ σημεῖα αὐτὰ τὸ βιβλίο γίνεται πραγματικὰ ἀπολαυστικό. Ἐνῶ λοιπὸν ἡ σοσιαλδημοκρατία κατηγορεῖται γιὰ ἐξελικτισμὸ καὶ ρεφορμισμό, παρακάτω δηλώνεται ὅτι: «Αὐτὴ ὅμως ἡ στιγμὴ δὲν εἶναι καθόλου ἀπαραίτητο νὰ πάρει τὴ μορφὴ τῆς ἐξέγερσης, ἂν οἱ συνθῆκες συμμετοχῆς στὴ νόμιμη πολιτικὴ ἐξουσία ἢ ἄσκησης τῆς ἐξουσίας μέσα ἀπὸ τὰ πλαίσια ποὺ προβλέπει ἡ νομιμότητα τοῦ STATUS QUO, ἐπιτρέψει τὸ πέρασμα σὲ ὁρισμένες ἀνεπίστρεπτες κατακτήσεις... Αὐτὴ ἡ νέα νομιμότητα ἀποτελεῖ μιὰ κατάκτηση τῆς ἐξουσίας». Κι' ἀλλοῦ ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῆς τακτικῆς τοῦ «ἱστορικοῦ συμβιβασμοῦ» σημαίνει: «...ἄρνηση τῆς ἐπαναστατικῆς ἐφόδου καθὼς καὶ ὁποιασδήποτε «μετωπικῆς» τακτικῆς (ἐννοεῖ κύρια τὰ λαϊκὰ μέτωπα), ποὺ ἐπιφέρει τὸν ἐθνικὸ διχασμὸ καὶ μπορεῖ νὰ ὁδηγήσει ἀκόμα καὶ σ' ἐμφύλιο πόλεμο». Πραγματικὰ μιὰ τέτοια «ἀνάγνωση τοῦ Μάρξ δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ γίνει ἂν τὰ κείμενα παρέμεναν αὐτούσια», ὅπως γράφει ὁ ἴδιος ἀναφερόμενος στὸ Μπερνστάϊν. Ἐνῶ ὅμως ὁ τελευταῖος, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι σοσιαλδημοκράτες τῆς ἐποχῆς του, εἶχαν τὴν τιμιότητα νὰ ζητοῦν «τὴν ἀναθεώρησή τους στὸ φῶς τῆς νέας πραγματικότητας», ὁ κύριος αὐτὸς καὶ οἱ ὅμοιοί του, πιστὸς στὴ μεγάλη σταλινικὴ παράδοση τῆς διαστρέβλωσης, ἔχουν τὸ θράσσος νὰ ὑποστηρίζουν τὶς συνειδητές τους παραποιήσεις σὰ συνέχεια τοῦ Μαρξισμοῦ. Αὐτὴ εἶναι ἴσως ἡ μόνη τους διαφορὰ μὲ τὴ σοσιαλδημοκρατία.

Ἀλλὰ ἐκτὸς ἀπ' τὴ σκέψη τῶν μεγάλων κλασσικῶν τοῦ μαρξισμοῦ καὶ ἡ σκέψη τοῦ Γκράμσι ὑποφέρει ἀπ' τὴ χρησιμοποίησή της ἀπὸ τέτοιους αὐτοχρισμένους ἑρμηνευτές της. Ὑπογραμμίζουμε ὅτι κι ὁ ἴδιος ὁ Γκράμσι γράφει στὸ τελευταῖο του ντοκουμέντο, τὴν ἔκκλησή του πρὸς τὴν ἰταλικὴ ἐργατικὴ τάξη: «Ἡ βίαιη κατάκτηση τῆς ἐξουσίας ἀπαιτεῖ τὴ δημιουργία κόμματος τῆς ἐργατικῆς τάξης στρατιωτικῆς στρουχτούρας, ποὺ νἄχει διεισδύσει σ' ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ ἀστικοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ἱκανοῦ νὰ τοῦ καταφέρει καίρια χτυπήματα, τὴν ἀποφασιστικὴ στιγμὴ τῆς πάλης».

Δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε καθόλου σ' αὐτὸ τὸ σημεί-

ωμα μὲ τὶς διάφορες κατηγορίες ποὺ ἐκτοξεύονται ἐνάντια στὸν Τρότσκυ, μιὰ καὶ πρόκειται οὐσιαστικὰ γιὰ ἐπανάληψη, μὲ πιὸ ἤπιο βέβαια τόνο, τῶν ἴδιων πασίγνωστων πιὰ κατηγοριῶν ἐναντίον του, τῶν χαλκευμένων ἀπ' τὸ Στάλιν καὶ τοὺς ἄλλους ἐπιγόνους, ποὺ ἔχουν τελεσίδικα πιὰ ἀνασκευαστεῖ. Μᾶς ξενίζει ὡστόσο ἡ στάση ποὺ παίρνει ἕνας «ἀνανεωτής», ἕνας «ἀποσταλινοποιημένος» συγγραφέας ἀπέναντι στὸν κίνδυνο τῆς ὑποκατάστασης τῶν μαζῶν ἀπὸ τὸ κόμμα, ποὺ δυστυχῶς τόσες φορὲς στὴν πρόσφατη ἱστορία ἔγινε πραγματικότητα. Γράφει λοιπὸν στὴν πολεμικὴ του ἐνάντια στὸν Τρότσκυ καὶ τὴ Ρ. Λούξεμπουργκ, ποὺ τοὺς τοποθετεῖ ἰδεολογικὰ στὸ χῶρο τῆς ἀριστερᾶς τῆς σοσιαλδημοκρατίας (μὲ τρόπο ἀκατανόητα ταχυδακτυλουργικό, βρίσκοντας μάλιστα ριζικές τους διαφορὲς μὲ τὸ Λένιν): «Ἐπηρεασμένη κ α ὶ ἀπὸ ἕνα δημοκρατικὸ ἀριστερισμὸ ποὺ ὑπάρχει πάντα στὸ Μάρξ κ α ὶ ἀπὸ μιὰ ἐξωμαρξιστικὴ δημοκρατικὴ ἀριστερὴ παράδοση, ἡ ἀριστερὴ πτέρυγα τῆς Β' Διεθνοῦς ἀσχολήθηκε κυρίως μὲ τὸ πρόβλημα τοῦ ἀ ν α π λ η ρ ω τ ι σ μ ο ῦ, δηλαδὴ τῆς «ὑποκατάστασης» τῆς ἐργατικῆς τάξης ἀπὸ τὸ κόμμα της». Παραγνωρίζοντας λοιπὸν ὄχι μόνο τὸ θεωρητικὸ ἐνδεχόμενο, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱστορικὴ πραγματικότητα, τῆς ὑποκατάστασης τῆς τάξης ἀπ' τὸ κόμμα καὶ τὴν ταύτιση τοῦ τελευταίου μὲ τὸ κράτος, μέσα σὲ μιὰ διαδικασία γραφειοκρατικοποίησης τῆς κοινωνίας ὅπου τὸ τελευταῖο ἀντὶ νὰ φθίνει γιγαντώνεται, παραγνωρίζοντας τὸ τεράστιο θεωρητικὸ καὶ πρακτικὸ ταυτόχρονα πρόβλημα ποὺ μπαίνει γιὰ τοὺς σύγχρονους μαρξιστές, ἐπιτίθεται ὁ μικρὸς αὐτὸς κύριος στὰ πνεύματα ποὺ εἶχαν τὴν ὀξυδέρκεια νὰ συλλάβουν τὸν κίνδυνο αὐτὸ σ' ἀνύποπτους ἀκόμα χρόνους. Ἐξακολουθεῖ δὲ νὰ ὀνειρεύεται τὸ «σύγχρονο Ἡγεμόνα καὶ Κοντοτιέρο», ἀνάγοντας στὶς σφαῖδες τῆς «ἀπόλυτης ἰδέας» τὸ σταλινικὸ μοντέλλο τοῦ κόμματος.

Μάταιη εἶναι κι ἡ προσπάθειά του νὰ στηρίξει στὸ Λένιν τὶς ἐντελῶς ἐνάντιες στὴν ἐργατικὴ δημοκρατία ἀπόψεις του. Μιὰ πιὸ προσεκτικὴ ἐμβάθυνση στὸ Λένιν, τόσο στὴν ἐξέλιξη τῶν ἰδεῶν του καὶ στὴ συγκεκριμένη του πολιτικὴ πρακτική, ὅσο καὶ στοὺς τελευταίους, δυστυχῶς γιὰ ὅλους μας, μὴ ὁλοκληρωμένους ἀγῶνες του ἐνάντια στὴν ἀνερχόμενη γραφειοκρατία, δείχνει τὴ βαθειὰ πίστη τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἐπαναστάτη καὶ θεωρητικοῦ στὴν ἐργατικὴ δημοκρατία.

Ὅσο γιὰ μᾶς δηλώνουμε ὑπερήφανα ὅτι παραμένουμε πιστοὶ στὸ «δημοκρατικὸ ἀριστερισμὸ» τοῦ Μάρξ, παλεύοντας γιὰ ἕνα κόμμα ποὺ δὲ θἄχει«...σὰ σκοπὸ νὰ «διευθύνει» τὴν κοινωνία πρίν, κατὰ ἢ μετὰ τὴν Ἐπανάσταση, ἀλλὰ νὰ τὴ βοηθᾶ στὴν ὀργάνωση καὶ στὴν κινητοποίησή της γιὰ τὴ νίκη τῆς Ἐπανάστασης καὶ τοῦ Αὐτοδιαχειριζόμενου Σοσιαλισμοῦ».

Θὰ μπορούσαμε νὰ ἐπεκταθοῦμε στὴν κριτική μας γύρω ἀπὸ ἕνα σωρὸ σημεῖα, ποὺ ἀπαρτίζουν τὸ ὅλο συνοθύλευμα τῶν ἀπόψεων καὶ εἶναι εἴτε παραδοσιακῆς σταλινικῆς προέλευσης εἴτε εὐρωκομμουνιστικῆς. Περιοριζόμαστε ὅμως σ' αὐτὰ ποὺ ἤδη ἀναφέραμε, γιατὶ τὰ θεωροῦμε πιὸ σημαντικὰ καὶ γιατὶ ἔχει ἐπανειλημμένα γίνει ἀνασκευὴ ἀπόψεων ὅπως π.χ. τοῦ «σοσιαλισμοῦ σὲ μιὰ καὶ μόνη χώρα» τοῦ «παλλαϊκοῦ κράτους» κλπ.

Π. Μ.

Μιὰ ἀνακοίνωση

Ἡ σημαντικὴ ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις, ἀπεργιακὴ κινητοποίηση, 55 ἡμερῶν, τῶν νοσ. γιατρῶν τὸ τελευταῖο καλοκαίρι, ἔδειξε τὴ μεγάλη δ ι ά σ τ α σ η μεταξὺ τῆς διάθεσης τῶν νέων γιατρῶν γιὰ πάλη πρὸς ἐπίλυση τῶν προβλημάτων τους, καὶ τῆς κομματικὰ ἐξαρτημένης συνδικαλιστικῆς ἡγεσίας τους. Ἡ ἀποκάλυψη αὐτή, μέσα στὴ διαδικασία καθοδήγησης τοῦ ἀγώνα ἀπὸ τὶς γενικὲς συνελεύσεις, δημιούργησε τὶς προϋποθέσεις μιᾶς ν έ α ς σ υ σ π ε ί ρ ω σ η ς στὸ χῶρο τῶν γιατρῶν, μὲ ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀ ν τ ι δ ο γ μ α τ ι κ ῶ ν ἀ ν α ν ε ω τ ι κ ῶ ν κ ι ν ή σ ε ω ν. Δίνουμε σήμερα τὴν πρώτη ἀνακοίνωση τῆς κίνησης, ποὺ κυκλοφόρησε στὸ χῶρο τῶν συνελεύσεων τότε, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπανέλθουμε, ἐπιχειρώντας μιὰ ἀνάλυση τῶν σημαντικῶν φαινομένων ποὺ παρατηρήθηκαν στὶς κινητοποιήσεις αὐτὲς τῶν νέων ἐπιστημόνων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ

Τὰ πρῶτα μέλη τῆς κίνησής μας βρέθηκαν αὐθόρμητα μέσα στὶς συνελεύσεις στὴ διάρκεια τῶν ἀγώνων τῶν νοσοκομειακῶν γιατρῶν κι ἀναγνωρίστηκαν ἀπὸ τὴν αὐτόνομη δράση τους.

Ἔχουμε τὴν πεποίθηση ὅτι, ὁ φυσιολογικὸς χῶρος λήψης ἀποφάσεων καὶ δράσης ὅλων τῶν γιατρῶν, εἶναι οἱ κατὰ τόπους καὶ οἱ γενικὲς συνελεύσεις. Ἡ παράλληλη ὕπαρξη τῶν κομματικῶν παρατάξεων σημαίνει, (παρὰ τὶς ἀντίθετες διαβεβαιώσεις), ὅτι, τὰ μέλη τῶν παρατάξεων αὐτῶν σκέπτονται καὶ ἐνεργοῦν (πολλὲς φορὲς τοὺς ἐπιβάλλεται νὰ ἐνεργήσουν) βάσει τῶν ἀποφάσεων ποὺ ἔχουν παρθεῖ ἀλλοῦ. Αὐτὴ ἡ τάση ἀποδυναμώνει, ὅσο ἐπικρατεῖ, τὰ διοικητικὰ συμβούλια καὶ τείνει νὰ ἐξαφανίσει τὴ δύναμη τῶν γενικῶν συνελεύσεων.

Οἱ διάφορες συνδικαλιστικὲς παρατάξεις στὸ μέτρο ποὺ παραβιάζουν τὶς διακηρύξεις τους γιὰ σεβασμὸ τῆς αὐτονομίας τοῦ κινήματος τῶν γιατρῶν, μετατρέπουν τοὺς ὀπαδούς τους, σὲ ὁμάδες ἀπροκάλυπτης κομματικῆς ἐπέμβασης στὸ κίνημά μας.

Πρέπει νὰ ἀναληφθεῖ ἀγώνας γιὰ τὴ διασφάλιση διαδικασιῶν ποὺ νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἐλεύθερη ἔκφραση τοῦ κινήματός μας.

Πιστεύουμε ὅτι, μιὰ συνένωση (παράταξη) εἶναι γόνιμη μόνο ὅταν δὲν ἐξουδετερώνει τὰ ἄτομα, ἀλλὰ τὰ βοηθᾶ νὰ ἀναπτύξουν τὴν πρωτοβουλία τους καὶ τὴ δημιουργικὴ δράση τους.

Κρίνομε ἀκόμη, ὅτι εἶναι ἐπιταχτικὴ ἀνάγκη καὶ ἐφικτὸ νὰ ἐπιβληθοῦν μὲ τὸν ἀγώνα ὅλων τῶν νέων γιατρῶν, μερικὲς ἀλλαγὲς στὸ χῶρο τῆς ὑγείας ποὺ νὰ περιορίζουν τὴν ἀχαλίνωτη κερδοσκοπία, τὸ ἀναξιοκρατικὸ σύστημα, τὴν αὐταρχικὴ διοίκηση, καὶ νὰ ἐπιβάλλουν δικαιότερη κατανομὴ τῶν κερδῶν ἀπὸ τὶς δαπάνες γιὰ τὴν ὑγεία, πρὸς ὄφελος τῶν ἐργαζομένων ὑγειονομικῶν καὶ τῆς ὑγείας τοῦ Λαοῦ.

Ὁ καθεὶς ἀπὸ μᾶς διατηρεῖ πλήρη τὴν ἐλευθερία ἐκφράσεως τῶν ἀπόψεών του, τόσο γιὰ τὰ γενικὰ πολιτικὰ καὶ συνδικαλιστικὰ θέματα, ὅσο καὶ γιὰ εἰδικὰ ζητήματα, ποὺ προκύπτουν ἀπὸ κινητοποιήσεις εἰς διαφόρους ἐπὶ μέρους χώρους.

Ὅλοι ὅμως, πιστεύουμε ὅτι σήμερα, ὅλο καὶ περισσότεροι γιατροὶ ἐργάζονται καὶ σκέπτονται, ἔξω ἀπὸ ἀποκρυσταλλωμένα δόγματα καὶ ἀντιλήψεις καὶ εἶναι διατεθειμένοι νὰ ἀγωνιστοῦν γιὰ τὴν ἀ λ λ α γ ή.

Στὸ συγκεκριμένο ἀγώνα τῶν γιατρῶν: Διακρίνομε ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς πάλης τῶν ἐργαζομένων ἐναντίον τῆς πολιτικῆς τῶν «Θυσιῶν» ποὺ θέλει νὰ ἐπιβάλλει ἡ Κυβέρνηση. Τὸ βαθύτερο νόημα τῶν μέτρων γιὰ τὴ ρύθμιση τῶν ἐφημεριῶν στὸ Λεκανοπέδιο Ἀττικῆς εἶναι νὰ ἐξανεμίσουν τὶς ἀπολαβὲς τῶν νέων γιατρῶν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχόλησης, ὅσο δὲν τὶς ἐξανεμίζει ὁ πληθωρισμὸς καὶ ἡ παρατεινόμενη οἰκονομικὴ κρίση. Οὔτε ὁ τύπος οὔτε ἡ γνώμη «εἰδικῶν» μεγαλογιατρῶν, οὔτε ἡ συγκεκαλυμένη ἢ φανερὴ ἀντίδραση τῆς ἀντιπολίτευσης, εἶναι ἱκανὴ νὰ μᾶς μεταπείσει γιὰ τὸ δίκαιο τοῦ ἀγώνα μας: γιὰ μείωση τῶν ὡρῶν ἐργασίας καὶ αὔξηση τῶν ἀποδοχῶν.

Θὰ ἀγωνιστοῦμε ἀκόμη γιὰ νὰ ἀπαλείψωμε «τὸν τρόπο πολιτικῆς τῶν ἠχηρῶν λόγων», τῶν ἀντιτιθέμενων σωρὶς οὐσία συνθημάτων, ποὺ τείνουν νὰ καταστείλουν προσωρινὰ τὸ κίνημά μας.

Εἴμαστε αἰσιόδοξοι, 5-7-77

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΩΝ (Ι.Σ.Κ.Α.)

Ἡ καμπάνια γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἀχμὲτ Μπὲν-Μπελλᾶ

Στὴ συνέχεια τῆς καμπάνιας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἀχμέτ Μπέν-Μπελλᾶ, στάλθηκε στὶς 8 τοῦ Ἰούλη 1977 στὸν Πρόεδρο τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀλγερίας Μπουμεντιὲν ἡ παρακάτω ἐπιστολὴ ποὺ ὑπογράφουν, ἀπ' τὶς ἑκατοντάδες ποὺ ὑποστηρίζουν τὴν καμπάνια, οἱ: Χριστόφορος Ἀργυρόπουλος, Μαρία Μπέκετ, Νικόλαος Κάλας, Ἀνδρέας Δραγάτσης, Ἀμαλία Φλέμινγκ, Μανώλης Γλέζος, Γιῶργος Γκριντάτσος, Παναγιώτης Κανελλάκης, Νίκος Καραμανλῆς, Ἑλένη, Καζαντζάκη, Στάθης Παναγούλης, Μαρία Παπαδοπούλου, Κώστας Σταματίου, Δημήτριος Τσάτσος καὶ Κα Ζουμπουλάκη.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχότητα
Οὐαρὶ Μπουμεντιὲν
Πρόεδρο τῆς Λαϊκῆς Δημοκρατίας τῆς Ἀλγερίας

Ἀθήνα 8.7.1977

Κύριε Πρόεδρε,

Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες ποὺ παρακολούθησαν μὲ ἐνθουσιασμὸ τὴν Ἀλγερινὴ ἐπανάσταση, καθὼς καὶ ὁλόκληρη ἡ δημοκρατικὴ κοινὴ γνώμη στὴν Ἑλλάδα ἐνδιαφέρεται ζωηρὰ καὶ ἀνησυχεῖ γιὰ τὴν τύχη τοῦ Ἀχμέτ Μπέν Μπελλᾶ, ποὺ βρίσκεται φυλακισμένος στὸ Ἀλγέρι ἀπὸ τὸ 1965.

Ἡ ἑπτάχρονη δικτατορία, ἀπ' τὴν ὁποία πρόσφατα ἀπαλλάχτηκε ἡ χώρα μας, μὲ τὸ ἀνελεύθερο καὶ καταπιεστικὸ καθεστώς της, ἔχει καταστήσει τὴν Ἑλλάδα ἰδιαίτερα εὐαίσθητη σὲ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὴ δίωξη ἀγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δημοκρατίας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς ἀναφορὲς καὶ ἀποχρώσεις.

Οἱ συνθῆκες κάτω ἀπὸ τὶς ὁποῖες κρατεῖται ὁ Μπέν Μπελλᾶ, ἡ σιωπὴ ποὺ ὑπάρχει γύρω ἀπ' αὐτὸ τὸ θέμα, καθὼς καὶ γενικώτεροι ἀνθρωπιστικοὶ λόγοι μᾶς ἀναγκάζουν νὰ ὑψώσουμε καὶ ἐμεῖς τὴ φωνή μας καὶ νὰ διαμαρτυρηθοῦμε ἔντονα γιὰ τὴν παρατεινόμενη φυλάκιση ἑνὸς πολιτικοῦ κρατούμενου ποὺ ἀγωνίστηκε γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς Ἀλγερίας.

Παρακαλοῦμε ἐπίμονα κ. Πρόεδρε νὰ ἀκουστεῖ μὲ εὐμένεια ἡ φωνή μας ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ ἀποδοθεῖ ὅσο τὸ δυνατὸ γρηγορότερα ἡ ἐλευθερία στὸν Ἀχμέτ Μπέν Μπελλᾶ.

Δεχθεῖτε, κ. Πρόεδρε, μαζὶ μὲ τὶς ἐκ τῶν προτέρων θερμὲς εὐχαριστίες μας, τὴν ἔκφραση τῆς πιὸ ὑψηλῆς μας ἐκτίμησης.

Μέχρι σήμερα καμμιὰ ἀπάντηση δὲν δόθηκε ἀπ' τὴ μεριὰ τῆς Ἀλγερινῆς Κυβέρνησης στὴν ἔκκληση αὐτή. Ἡ κράτηση τοῦ Ἀχμέτ Μπέν Μπελλᾶ συνεχίζεται πάντα κάτω ἀπ' τὶς ἴδιες συνθῆκες.

Μετὰ ἀπ' αὐτὸ τὸ κείμενο τῆς ἐπιστολῆς μαζὶ μὲ τὶς ὑπογραφὲς δόθηκε στὸν Ἀθηναϊκὸ τύπο στὶς 10.8.77, καὶ δημοσιεύθηκε σὲ πολλὲς ἐφημερίδες καὶ περιοδικά. Ὁ ἀγώνας μας γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Μπέν-Μπελλᾶ συνεχίζεται...

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟ

ΔΙΜΗΝΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

«Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ»
Κεντρικὸ Ταχυδρομεῖο
Ταχ. Θυρὶς 674
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Σύνταξης
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΡΝΑΣ
Κασομούλη 19, Τ.Τ. 411
ΑΘΗΝΑ

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου
ΓΙΩΡΓΟΣ ΖΩΡΖΟΣ
Μεσολογγίου 16
Τηλ. 611.372

ΣΥΝΔΡΟΜΗ:
Ἑξάμηνη 60 δρχ.
Ἐτήσια 120 δρχ.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» εἶναι ὄργανο δυνάμεων τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος, ποὺ τοποθετοῦνται γενικὰ στὸ χῶρο τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Μαρξισμοῦ.

Ποὔχουν δηλαδὴ ἕνα ξεκάθαρο ἀντιϊμπεριαλιστικό, ἀντικαπιταλιστικὸ καὶ ἀντιγραφειοκρατικὸ σοσιαλιστικὸ πρόγραμμα καὶ θεωροῦν ὅτι ὁ ἀπαραίτητος σοσιαλιστικὸς μετασχηματισμὸς τῆς Ἑλλάδας, καὶ κάθε χώρας, θἆναι ἀποτέλεσμα τῆς ἀναπόφευκτης, σὲ μιὰ ὁρισμένη στιγμή, δυναμικῆς ἀναμέτρησης μὲ τὴν ἔνοπλη ἀντίσταση τῆς ἀντίδρασης, καὶ ἑπομένως ἀποτέλεσμα ἑνὸς ποιοτικοῦ πηδήματος, ἀπὸ μιὰ ἐξελικτικὴ γιὰ ἕνα διάστημα πορεία στὴν νικηφόρα ὁλοκλήρωση τῆς Ἐπανάστασης.

Ἐπιπλέον. δυνάμεων ποὺ θὰ χαράζουν μιὰ ὀρθὴ μεταβατικὴ ταχτικὴ τόσο ἀπέναντι στὸ ταξικὸ κίνημα τῆς χώρας, ὅσο καὶ γιὰ τὴ νικηφόρα ἔκβαση τῆς πορείας πρὸς τὴν Ἐπανάσταση, ἔξω ἀπὸ κάθε σεχταριστική, «μεσσιανική» νοοτροπία καὶ πραχτική.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμὸ» ἀγωνίζεται γιὰ ἕνα Σοσιαλισμὸ βασιζόμενο στὴν αὐτοκυβέρνηση, τὴν αὐτοδιαχείρηση, τὴν αὐτοτέλεια τῶν ἐργαζομένων μαζῶν, σ' ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ σ' ὅλα τὰ ἐπίπεδα, σοσιαλισμὸ βασικὰ ἀντίθετο στὸ σχῆμα τοῦ γραφειοκρατικοῦ κρατικοῦ «Σοσιαλισμοῦ», ποὺ στηρίζεται στὴν οὐσιαστικὴ ἐξουσία τοῦ «Ἐργατικοῦ» Κράτους, τοῦ «Ἐπαναστατικοῦ» Κόμματος καὶ τῶν ἐντεταγμένων σ' αὐτὰ Συνδικάτων.

Τὸ «Γιὰ τὸ Σοσιαλισμό» θὰ παραμείνει ὄργανο ἀνοικτὸ στὴν κριτικὴ ἔρευνα καὶ συζήτηση τῶν βασικῶν θεμάτων τοῦ σύγχρονου ἐπαναστατικοῦ μαρξισμοῦ, δημοσιεύοντας κάθε σοβαρὴ συνεισφορὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση, ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἐπαναστατικὴ μαρξιστικὴ τάση, ὀργάνωση ἢ ἀγωνιστικὴ μονάδα κι' ἂν προέρχεται.